

อิทธิพลของความหลงตนเองและความใกล้ชิดสนิทสนม
ต่อความเต็มใจที่จะเสียสละและความพึงพอใจในความสัมพันธ์

นางสาวนิภาพร รุจิพัฒน์กุล

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2549

ISBN : 974-14-2548-1

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE INFLUENCE OF NARCISSISM AND INTIMACY
ON WILLINGNESS TO SACRIFICE AND RELATIONSHIP SATISFACTION

Miss Nipaporn Rujipipatkul

สถาบันวิทยบริการ

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Social Psychology

Faculty of Psychology

Chulalongkorn University

Academic Year 2006

ISBN : 974-14-2548-1

Copyright of Chulalongkorn University

นิภาพร รุจิพัฒน์กุล: อิทธิพลของความหลงตนเองและความใกล้ชิดสนิทสนมต่อความเต็มใจที่จะเสียสละและความพึงพอใจในความสัมพันธ์ (THE INFLUENCE OF NARCISSISM AND INTIMACY ON WILLINGNESS TO SACRIFICE AND RELATIONSHIP SATISFACTION) อ. ที่ปรึกษา: ผศ. ดร. ศักนงค์ มณีศรี, 79 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบอิทธิพลของความหลงตนเองและความใกล้ชิดสนิทสนมต่อความเต็มใจที่จะเสียสละและความพึงพอใจในความสัมพันธ์ ผู้ร่วมการวิจัยจำนวน 473 คนได้ทำมาตรวัดความหลงตนเอง มาตรวัดความใกล้ชิดสนิทสนม มาตรวัดความเต็มใจที่จะเสียสละ และมาตรวัดความพึงพอใจในความสัมพันธ์ ผู้ร่วมการวิจัยได้รับการจัดประเภทเป็นบุคคลที่มีความหลงตนเองสูงหรือต่ำ และมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักของตนสูงหรือต่ำ จากนั้นจึงถูกแบ่งเป็น 4 เงื่อนไขคือ คนที่หลงตนเองสูงและมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักสูง คนที่หลงตนเองสูงแต่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักต่ำ คนที่หลงตนเองต่ำแต่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักสูง และคนที่หลงตนเองต่ำและมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักต่ำ คะแนนของผู้ร่วมการวิจัยใน 4 เงื่อนไขได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง

ผลการวิจัยพบว่า

1. ในผู้ที่มีความหลงตนเองต่ำ เมื่อมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักหรือคู่สมรสสูงทำให้มีความเต็มใจที่จะเสียสละมากกว่าเมื่อมีความใกล้ชิดสนิทสนมต่ำ ($p < .05$) แต่ในคนที่มีความหลงตนเองสูง ความใกล้ชิดสนิทสนมสูงหรือต่ำไม่ทำให้มีความเต็มใจที่จะเสียสละแตกต่างกัน
2. ผู้ที่มีความหลงตนเองสูงและผู้ที่มีความหลงตนเองต่ำมีความเต็มใจที่จะเสียสละไม่แตกต่างกัน
3. ในผู้ที่มีความหลงตนเองต่ำ เมื่อมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักหรือคู่สมรสสูงมีความพึงพอใจในความสัมพันธ์มากกว่าเมื่อมีความใกล้ชิดสนิทสนมต่ำ ($p < .001$) ผลเช่นเดียวกันนี้พบในผู้ที่มีความหลงตนเองสูงเช่นกัน ($p < .001$)
4. ผู้ที่มีความหลงตนเองสูงและผู้ที่มีความหลงตนเองต่ำมีความพึงพอใจในความสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน

สาขาวิชา จิตวิทยาสังคม

ปีการศึกษา 2549

ลายมือชื่อนิสิต..... นิภาพร รุจิพัฒน์กุล

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... ผศ. ดร. ศักนงค์ มณีศรี

4778124938: MAJOR SOCIAL PSYCHOLOGY

KEY WORD: SOCIAL PSYCHOLOGY / NARCISSISM / INTIMACY / WILLINGNESS TO SACRIFICE / RELATIONSHIP SATISFACTION

NIPAPORN RUJIPIPAKUL: THE INFLUENCE OF NARCISSISM AND INTIMACY ON WILLINGNESS TO SACRIFICE AND RELATIONSHIP SATISFACTION.

THESIS ADVISOR: ASST. PROF. KAKANANG MANEESRI, Ph. D. 79 pp.

ISBN : 974-14-2548-1

This study examined the influence of narcissism and intimacy on willingness to sacrifice and relationship satisfaction. Four hundred and seventy-three participants completed measures of narcissism, intimacy, willingness to sacrifice, and relationship satisfaction. They were classified as high and low narcissists and having high and low intimacy with their partners. Then they were divided into four conditions: high narcissists with high intimacy, high narcissists with low intimacy, low narcissists with high intimacy, and low narcissists with low intimacy. Participants' scores from these four conditions were analyzed using two-way ANOVA.

Results show that:

1. Low narcissists who have high intimacy with their partners are more willing to sacrifice than those who have low intimacy ($p < .05$). This effect of intimacy is not found in high narcissists. There is no difference in willingness to sacrifice between high narcissists who have high and low intimacy with their partners.

2. There is no significant difference in willingness to sacrifice between high and low narcissists.

3. Low narcissists who have high intimacy with their partners report more relationship satisfaction than those who have low intimacy ($p < .001$). This same pattern of results occurs with high narcissists ($p < .001$).

4. There is no significant difference in relationship satisfaction between high and low narcissists.

Field of Study: Social Psychology

Academic Year: 2006

Student's Signature.....*Nipaporn Rujipipathul*

Advisor's Signature.....*Kaknang Maneesri*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จอย่างสมบูรณ์ลงได้ด้วยความรู้และความเอาใจใส่ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คัดนางค์ มณีศรี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ซึ่งคอยช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ให้ความรู้ และคอยตรวจสอบแก้ไขงานของผู้วิจัยด้วยความเต็มใจตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่คอยดูแลผู้วิจัยเป็นอย่างดีเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ธีระพร อุวรรณโณ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์จุงกุล บุรพวงศ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ช่วยส่งมอบความรู้ทางด้านจิตวิทยาแก่ผู้วิจัยจนสามารถนำมาใช้ในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้จนสำเร็จ และให้ความกรุณาตลอดเวลาของการศึกษา และขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร. นงลักษณ์ วิรัชชัย ที่ได้สอนวิชาสถิติแก่ผู้วิจัยและให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้

กราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้และความเมตตาแก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาที่ได้ศึกษาที่คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขอขอบคุณผู้ร่วมการวิจัยทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีจนได้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ยิ่งต่อการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อนๆ ทุกคน โดยเฉพาะคุณวันวิสาข์ ฤกษ์ทวี ที่ได้ร่วมกันช่วยพัฒนาเครื่องมืออันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย คุณพรสวรรค์ ต้นโชติศรีนนท์ และคุณมนฤดี สายสิงห์ที่คอยช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา และเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยตลอดมา ขอขอบคุณเพื่อนๆ พี่และน้อง สาขาวิชาจิตวิทยาสังคมและจากต่างสาขาวิชาทุกคน ที่เป็นกำลังใจและช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลด้วยความเต็มใจ นอกจากนี้ขอขอบคุณ คุณทรรตพงษ์ มโนการ ที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล และทุกคนที่ไม่ได้เอ่ยนามซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความห่วงใย และความช่วยเหลือจากทุกคน

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อนิติ รุจิพิพัฒน์กุล คุณแม่อัมพร รุจิพิพัฒน์กุล ที่คอยให้การสนับสนุนทางด้านกำลังใจเสมอมา ขอกราบขอบพระคุณ คุณน้ำอูบลักษณ์ สุภรสุต และคุณน้ำอุษา กาแก้ว ที่ได้สละเวลาให้ความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล และทุกคนในครอบครัวของผู้วิจัยที่เป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยมีทั้งร่างกายและพลังใจในการศึกษาและทำงานวิจัยจนสามารถทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้จนสำเร็จลงได้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภูมิ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	25
ขอบเขตของการวิจัย.....	26
สมมติฐานในการวิจัย.....	27
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	27
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	29
บทที่ 2 วิธีดำเนินการวิจัย.....	30
รูปแบบการวิจัย.....	30
กลุ่มตัวอย่าง.....	30
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	30
วิธีดำเนินการวิจัย.....	37
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
บทที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39

บทที่ 4	อภิปรายผลการวิจัย.....	51
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	57
	รายการอ้างอิง.....	61
	ภาคผนวก.....	66
	ภาคผนวก ก.....	67
	ภาคผนวก ข.....	68
	ภาคผนวก ค.....	72
	ภาคผนวก ง.....	74
	ภาคผนวก จ.....	75
	ภาคผนวก ฉ.....	76
	ภาคผนวก ช.....	77
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	79

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญญัตราสาร

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนข้อกระทงในการพัฒนามาตรวัดความหลงตนเองจำแนกตามองค์ประกอบ.....	32
2	จำนวนข้อกระทงรายด้านของมาตรวัดความหลงตนเองในการวิเคราะห์องค์ประกอบทั้ง 2 ครั้ง.....	34
3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ และลักษณะของคูรััก.....	39
4	คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด ค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเต็มใจที่จะเสียสละ จำแนกตามระดับความหลงตนเอง	42
5	คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด ค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเต็มใจที่จะเสียสละ จำแนกตามระดับความใกล้ชิดสนิทสนม.....	42
6	ค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเต็มใจที่จะเสียสละ จำแนกตามระดับความหลงตนเอง และระดับความใกล้ชิดสนิทสนม.....	43
7	คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด ค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความพึงพอใจในความสัมพันธ์ จำแนกตามระดับความหลงตนเอง.....	44
8	คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด ค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความพึงพอใจในความสัมพันธ์ จำแนกตามระดับความใกล้ชิดสนิทสนม.....	44
9	ค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความพึงพอใจในความสัมพันธ์ จำแนกตามระดับความหลงตนเอง และระดับความใกล้ชิดสนิทสนม.....	45
10	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของคะแนนความเต็มใจที่จะเสียสละ.....	46
11	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของคะแนนความพึงพอใจในความสัมพันธ์.....	48
12	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	50

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1	ความเต็มใจที่จะเสียสละของคนที่มีความหลงตนเองและ ระดับความใกล้ชิดสนิทสนมแตกต่างกัน.....47
2	ความพึงพอใจในความสัมพันธ์ของคนที่มีความหลงตนเองและ ระดับความใกล้ชิดสนิทสนมแตกต่างกัน.....49

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันนี้ ด้วยสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากมาในในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านเทคโนโลยีความก้าวหน้า ด้านความรวดเร็วในการสื่อสาร ล้วนแล้วแต่ย่อโลกของเราให้เล็กลง มีพัฒนาการของสิ่งต่างๆ ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ ความก้าวหน้าทางการแพทย์ช่วยทำให้มนุษย์อยู่รอดเพิ่มขึ้น เมื่อมีคนเพิ่มขึ้นก็เกิดการอพยพเข้ามาสู่ความเจริญในเมืองใหญ่มากยิ่งขึ้น บ้างก็มาเพื่อศึกษาต่อ บ้างก็จำเป็นต้องมาหางานทำ จากครอบครัวใหญ่ตามแบบชนบท ก็กลับเป็นครอบครัวเดี่ยวมีเพียงพ่อแม่ลูกที่ช่วยกันทำมาหากิน สภาพแวดล้อมรอบตัวทำให้เกิดความเครียดมากขึ้น และรับเอาสิ่งยั่วยุอันเกิดจากการรับวัฒนธรรมอื่นโดยขาดการไตร่ตรองที่เหมาะสมมาได้ง่าย คนในสังคมมากขึ้นแต่ช่องว่างระหว่างจิตใจของคนก็เพิ่มมากขึ้นเช่นกัน จะเห็นได้ว่าในสังคมเมืองปัจจุบันนี้เราต่างก็ต้องแก่งแย่งแข่งขันกันในทุกๆ เรื่อง เพื่อให้ตนเองได้สิ่งที่ดีที่สุด การช่วยเหลือซึ่งกันและกันมีน้อยลง อาจกล่าวได้ว่า สภาพสังคมไทยมีความเป็นปัจเจกนิยม (Individualism) มากขึ้นกว่าในอดีต ทำให้เราต้องพยายามปรับตัวให้เข้ากับสังคมซึ่งมีแต่ความเปลี่ยนแปลงให้ได้

ในสังคมปัจเจกนิยมไม่ค่อยมีการเสียสละ การที่บุคคลจะเต็มใจเสียสละให้แก่สิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือใครสักคนนั้นคงจะเป็นเรื่องลำบากถ้าการเสียสละนั้นไม่เกิดผลประโยชน์ใดกับผู้ที่ต้องลงแรง แต่ถ้าเป็นการเสียสละให้แก่คนที่รักและมีความใกล้ชิดด้วย อย่างเช่นคู่รักแล้ว คนเราจะมีใจเต็มใจมากน้อยเพียงใดที่จะเสียสละบางสิ่งบางอย่างเพื่อรักษาความสัมพันธ์กับคนที่รักเอาไว้ และจะมีความรู้สึกเช่นใดที่ต้องลงทุนลงแรงเพื่อรักษาความรักนั้นไว้ให้ยั่งยืน เพราะถึงแม้ว่าสังคมจะเปลี่ยนแปลงไปมากแค่ไหน แม้คนเราจะเป็นปัจเจกนิยมมากขึ้นเพียงใด แต่ทุกคนย่อมมีความรักซึ่งเป็นเรื่องธรรมชาติของมนุษย์ทุกคน และส่วนหนึ่งของความรักก็เกิดมาจากการได้ใกล้ชิดซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะถ้าบุคคลนั้นมีบุคลิกภาพแบบหลงตนเอง (Narcissism) ซึ่งเป็นบุคลิกภาพของบุคคลที่พบได้มากในสังคมเมืองซึ่งเป็นสังคมที่คนมีความเป็นปัจเจกบุคคลสูงแล้ว (Foster, Campbell, & Twenge, 2003) ยิ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจศึกษาว่า คนที่มีบุคลิกภาพส่วนหนึ่งเป็น

คนเห็นแก่ตัวนั้น เมื่อมีความใกล้ชิดกับคู่รัก และเกิดความรู้สึกละเอียดอ่อนในจิตใจแล้ว จะเต็มใจที่จะเลิกหรือทำบางสิ่งบางอย่างเพื่อรักษาความสัมพันธ์นั้นไว้หรือไม่ เพราะบุคลิกภาพแบบหลงตนเองนั้นไม่ค่อยมีการเสียสละให้แก่ผู้อื่นเท่าใดนัก

นักวิจัยจำนวนมากสนใจศึกษาบุคลิกภาพแบบหลงตนเอง เพราะคนหลงตนเอง (Narcissist) มีความซับซ้อนทางบุคลิกภาพ และท้าทายความสามารถของนักวิจัยในการทำความเข้าใจให้ลึกซึ้ง (Morf & Rhodewalt, 2001) จากความหลงตนเองที่ถือเป็นความผิดปกติทางจิตจนมาถึงความหลงตนเองซึ่งเป็นลักษณะบุคลิกภาพของประชากรปกติ ได้มีงานวิจัยมากมายที่บ่งบอกคุณลักษณะของความหลงตนเองว่า เป็นคนที่เรียกร้องความสนใจและการยกย่องชื่นชมจากผู้อื่น (Campbell, 1999) แต่กลับเห็นแต่ตนเองเป็นใหญ่ และชอบมองว่าตนเองดีกว่าและเหนือกว่าคู่รัก (Campbell, Rudich, & Sedikides, 2002) นอกจากนี้คนหลงตนเองยังมองว่าความรักก็เปรียบเสมือนการเล่นเกม ชอบเปลี่ยนคู่รักบ่อยๆ มีความผูกมัดกับคู่รักต่ำ และขาดความเห็นอกเห็นใจ (Campbell, Foster, & Finkel, 2002) การมองว่าความรักเหมือนการเล่นเกมแสดงให้เห็นว่าบุคคลนั้นไม่มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างคู่รัก เพราะเมื่อบุคคลเกิดความพึงพอใจในความสัมพันธ์จะต้องมีความผูกมัดกับคู่รักของตนในระยะยาว และปรารถนาที่จะคงความสัมพันธ์นั้นให้ยั่งยืน (Engel, Olson, & Patrick, 2002; Hendrick, 2004; Hendrick, Hendrick, & Adler, 1988) ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า คนหลงตนเองเป็นคนที่ไม่ค่อยมีความพึงพอใจในความสัมพันธ์มากนัก

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่างานวิจัยต่างๆ เกี่ยวกับคนหลงตนเองจะพบแต่ด้านลบในเรื่องเกี่ยวกับความรัก งานวิจัยของพรสวรรค์ ต้นโชติศรีนนท์ (2547) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของบุคลิกภาพแบบหลงตนเองต่อความดึงดูดใจแบบโรแมนติก พบว่า ในสังคมไทยนั้น แม้แต่คนที่หลงตนเองสูงก็ยังต้องการคู่รักที่เอาใจใส่แต่ไม่สมบูรณ์แบบมากกว่าคนที่สมบูรณ์แบบแต่ไม่เอาใจใส่อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งต่างจากผลงานวิจัยจากต่างประเทศที่พบว่าคนหลงตนเองต้องการคนที่สมบูรณ์แบบมากกว่า (Campbell, 1999)

นอกจากนั้น ความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรมก็เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้บุคคลในแต่ละบริบทสังคมแตกต่างกันไป เช่น งานวิจัยของ Foster และคณะ (2003) ได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 3,445 คน จากทุกภูมิภาคของโลกผ่านทางอินเทอร์เน็ต พบว่า คนที่มาจากสังคมแบบปัจเจกนิยม (Individualism) รายงานลักษณะบุคลิกภาพแบบหลงตนเองมากกว่าคนที่มาจากสังคมแบบคณาธิปไตย (Collectivism) นอกจากนี้ ในงานวิจัยของ Markus และ Kitayama (1991) ยังได้กล่าวไว้ว่า ตัวตน (self) ในสังคมตะวันตกเป็นลักษณะของปัจเจกนิยม และมีความสัมพันธ์

กับผู้อื่นในลักษณะของการพึ่งตนเอง (independence) ส่วนในสังคมเอเชียเป็นลักษณะของสังคมรวมหมู่ และมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นในลักษณะของการพึ่งพาซึ่งกันและกัน (interdependence) ดังนั้น ผลทางด้านอารมณ์ของสองวัฒนธรรมจึงมีความแตกต่างกัน โดยคนที่มีลักษณะของการพึ่งตนเอง จะเน้นให้ความสำคัญกับตนเอง (Ego-focused emotions) ซึ่งเป็นอารมณ์ที่ส่งเสริมความเป็นอิสระ มีความภาคภูมิใจและทะนงในตน ส่วนคนที่มีลักษณะของการพึ่งพาซึ่งกันและกัน จะเน้นให้ความสำคัญกับผู้อื่น (Other-focused emotions) ซึ่งเป็นอารมณ์ที่ส่งเสริมการพึ่งพาอาศัย มีความเห็นอกเห็นใจ และความรู้สึกของการรวมกลุ่มระหว่างบุคคล ใฝ่ใจความรู้สึกของผู้อื่น และรับรู้มุมมองชีวิตของผู้อื่น ดังนั้น จึงเป็นเรื่องน่าสนใจที่จะศึกษาเพิ่มเติมว่าคนที่มีบุคลิกภาพแบบหลงตนเองในสังคมไทยนั้นมีลักษณะเป็นอย่างไรในเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างคู่รัก เพราะความแตกต่างทางวัฒนธรรมอาจเป็นสาเหตุให้คนหลงตนเองในสังคมไทยแตกต่างไปจากคนหลงตนเองในต่างประเทศก็เป็นได้

ความใกล้ชิดสนิทสนมก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งซึ่งส่งผลต่อการเสียดสี และมีส่วนสำคัญที่จะก่อให้เกิดการเสียดสีและความพึงพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างคู่รักได้ ความใกล้ชิดสนิทสนมนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่มนุษย์ทุกคนต้องการ เพราะเราทุกคนเป็นสัตว์สังคมและไม่มีใครที่จะสามารถอยู่อย่างโดดเดี่ยวได้ ทุกคนต่างต้องมีปฏิสัมพันธ์เพื่อให้ชีวิตอยู่รอดทั้งทางกายภาพและทางจิตใจ ทั้งนี้คนที่สามารถพัฒนาความใกล้ชิดสนิทสนมกับผู้อื่นได้ จะไม่มีปัญหาทางด้านจิตใจ อาจยื่นอัตราการเกิดอุบัติเหตุต่ำ และไม่ค่อยจะเจ็บไข้ได้ป่วย (Prager, 1995 อ้างถึงใน Alperin, 2001) เพราะความใกล้ชิดสนิทสนมกับบุคคลอื่นจะช่วยเป็นเกราะทางจิตใจที่ทำให้เรามีความสุข และจิตใจที่เป็นสุขก็จะส่งผลให้เกิดสติปัญญาและร่างกายที่แข็งแรง

ความใกล้ชิดสนิทสนมนั้นเกิดขึ้นได้กับหลายบุคคลไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่ คนในครอบครัว เพื่อน คู่รักและคู่สมรส ดังนั้น จึงไม่แปลกเลยถ้าจะกล่าวว่าความใกล้ชิดสนิทสนมนั้นสามารถเป็นบ่อเกิดแห่งความรักได้ และความใกล้ชิดสนิทสนมนี้เองที่สามารถเป็นหยดน้ำที่คอยกัดเซาะหินให้แตกเป็นกรวดก้อนเล็กๆ นั่นคือ อาจทำให้คนเห็นแก่ตัว กลายเป็นคนที่เสียดสีขึ้นมาได้ เมื่อความใกล้ชิดสนิทสนมนั้นดำเนินมาจนเกิดคำว่ารักระหว่างบุคคลสองคน นอกจากนั้น ความใกล้ชิดสนิทสนมยังเกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในความสัมพันธ์ เพราะความพึงพอใจในความสัมพันธ์เป็นส่วนประกอบของคุณภาพของความสัมพันธ์ (relationship quality) ร่วมกับความใกล้ชิดสนิทสนม (Fletcher, Simpson, & Thomas, 2000 อ้างถึงใน Hendrick, 2004) นอกจากนั้น การวัดความพึงพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างคู่นั้นยังสามารถวัดได้จากความใกล้ชิดสนิทสนมอีกด้วย (Hendrick)

ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาในเรื่องของอิทธิพลของบุคลิกภาพแบบหลงตนเอง และความใกล้ชิดสนิทสนมว่าจะส่งผลต่อความเต็มใจที่จะเสียสละให้แก่คนรักของตน และจะมีความพึงพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างคู่รักหรือไม่ อย่างไร

ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเรื่องความหลงตนเอง
2. แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเรื่องความใกล้ชิดสนิทสนม
3. แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเรื่องความเต็มใจที่จะเสียสละ
4. แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเรื่องความพึงพอใจในความสัมพันธ์

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเรื่องความหลงตนเอง

ความหมายของความหลงตนเอง

ในเริ่มแรกนั้น การศึกษาเรื่องความหลงตนเองได้เริ่มต้นขึ้นจากการศึกษาของนักจิตวิทยาคลินิกซึ่งให้ความสนใจความหลงตนเองในฐานะที่เป็นความผิดปกติทางจิตชนิดหนึ่ง และเป็นที่สนใจกันอย่างกว้างขวาง จนกระทั่งสมาคมจิตแพทย์สหรัฐอเมริกาได้นิยามความหลงตนเอง (Narcissism) ไว้ในคู่มือการวินิจฉัยและสถิติของความผิดปกติทางจิต ฉบับที่ 4 (Diagnostic and statistical manual of mental disorders IV หรือ DSM IV) (American Psychiatric Association, 1994) ไว้ดังนี้

1. มีความรู้สึกถึงความสำคัญของตนเองอย่างเกินจริง (เป็นความรู้สึกเกินจริงในเรื่องของความสำเร็จ พรสวรรค์ มีความคาดหวังที่จะจดจำว่าตนเองมีความเหนือกว่าผู้อื่น โดยไม่ได้เปรียบเทียบความสำเร็จมาจากเกณฑ์เดียวกัน)
2. หมกมุ่นเกี่ยวกับความเพ้อฝันในเรื่องความสำเร็จ อำนาจ ความรุ่งโรจน์ ความงาม หรือความรักในอุดมคติ
3. มีความเชื่อว่า ตนเป็นคนพิเศษ และสามารถเข้าใจหรือควรจะมี ความเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นที่พิเศษ หรือคน หรือสถาบันที่มีสถานภาพสูง
4. มีความต้องการการชื่นชมจากผู้อื่นมากกว่าปกติ
5. มีความเชื่อว่าตนสมควรได้รับมากกว่าสิ่งที่มีอยู่และต้องการมากกว่าผู้อื่น

6. มีความเห็นแก่ตัวและมุ่งจะเอาเปรียบผู้อื่นเพื่อที่จะให้ตัวเองประสบความสำเร็จ
7. ขาดอารมณ์ร่วม
8. มักอิจฉาผู้อื่นและคิดว่าผู้อื่นก็กำลังอิจฉาตน
9. แสดงความหยิ่งยโส อวดดี สนับสนุน หรือมีพฤติกรรม หรือมีเจตคติที่ดูหมิ่นผู้อื่น

Morf และ Rhodewalt (2001) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพแบบหลงตนเองโดยอ้างอิงจากหลักเกณฑ์ข้างต้นไว้ว่า เป็นบุคลิกภาพของบุคคลที่หมกมุ่นอยู่กับความฝันที่จะประสบความสำเร็จ ฝันถึงอำนาจ ความสวยงาม และความรุ่งเรือง ชอบแสดงออกเวลามีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เรียกร้องความสนใจและการยกย่องชื่นชมจากผู้อื่น แต่กลับสนองตอบการถูกคุกคามการเห็นคุณค่าในตนเองด้วยความกราดเกรี้ยว การต่อต้าน ความรู้สึกอับอาย และการดูถูกเหยียดหยาม นอกจากนี้ คนหลงตนเองยังคิดว่าตนสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่ และคาดหวังว่าจะได้รับการปฏิบัติที่เป็นพิเศษ พวกเขาไม่เต็มใจที่จะตอบกลับไม่ตรีจิตจากผู้อื่น ขาดความเห็นอกเห็นใจ และแสวงหาผลประโยชน์จากการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ส่วนในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคูรััก คนหลงตนเองคิดว่าความรักของตนเป็นอุดมคติ นั่นคือเป็นความรักที่สมบูรณ์แบบและคิดว่าความรักของตนดีกว่าคูรัักอื่นๆ แต่ในขณะที่เดียวกันก็ไม่เห็นคุณค่าในคูรัักของตน

ผู้วิจัยจึงขอสรุปลักษณะบุคลิกภาพของคนหลงตนเองจากนิยามข้างต้นทั้งหมดว่า เป็นลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลที่ให้ความสำคัญกับตนเองมากจนเกินจริง หมกมุ่นและเพื่อฝันอยู่กับอำนาจ ความรุ่งเรือง และความสำเร็จ คิดว่าตนเป็นคนพิเศษ และคาดหวังว่าจะได้รับการปฏิบัติที่เป็นพิเศษจากผู้อื่น ต้องการการยกย่องชื่นชมจากผู้อื่น เห็นแก่ตัวและมุ่งที่จะเอาเปรียบผู้อื่น รวมทั้งแสวงหาผลประโยชน์จากผู้อื่น มีความเชื่อว่าตนจะต้องได้รับสิ่งดีๆ มากกว่าผู้อื่น ขาดความเห็นอกเห็นใจ ขาดอารมณ์ร่วม อิจฉาคนอื่นและคิดว่าคนอื่นกำลังอิจฉาตนเอง แสดงว่าตนเองอยู่เหนือผู้อื่น และคิดว่าความรักของตนเป็นความรักที่สมบูรณ์แบบ

แนวคิดเรื่องความหลงตนเองของนักจิตวิเคราะห์

Freud (1914/1957 อ้างถึงใน Campbell, 1999) ได้แบ่งคนออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. คนที่มีความผูกพันกับผู้อื่น (anaclitic type) ซึ่งคนลักษณะนี้จะมีความรักที่มุ่งสู่ภายนอก หรือมีความสามารถที่จะรักผู้อื่น ซึ่งอาจเป็น พ่อแม่ หรือคู่สมรส เป็นต้น

2. คนที่หลงตนเอง (narcissistic type) คนเหล่านี้มีความรักที่มุ่งสู่ภายในตนหรือแสดงความรักต่อตนเอง คนประเภทนี้จะมีบุคคลอันเป็นที่รักเพียงเพื่อแสดงว่า 1) ตัวเองเป็นใคร 2) ตัวเองเคยเป็นใคร 3) ตัวเองอยากจะเป็นใคร และ 4) ใครคนนั้นเป็นส่วนหนึ่งของตน

Emmons (1987) กล่าวถึงทฤษฎีของ Kernberg ซึ่งเสนอไว้ในงานเขียนเมื่อปี 1976 และ 1980 ว่า ความหลงตนเองมีพัฒนาการซึ่งเป็นผลมาจากการปฏิเสธหรือเพิกเฉยของพ่อแม่ สมมติฐานนี้อ้างว่า เนื่องจากพ่อแม่เพิกเฉยและเย็นชา ทำให้เด็กถอนตัวออกมาอย่างต่อเนื่อง และเกิดความเชื่อว่าไม่มีเพียงตนเองเท่านั้นที่สามารถรักและไว้วางใจได้

ส่วน Kohut (1976 อ้างถึงใน Emmons, 1987) มีความเห็นที่แตกต่างออกไปจากแนวคิดของ Kernberg ทฤษฎีของ Kohut เป็นทฤษฎีว่าด้วยการพัฒนาตัวตน (Developmental Theory of the Self) ซึ่งเห็นว่าความหลงตนเองที่เป็นความผิดปกติเป็นผลมาจากความล้มเหลวในการเลียนแบบความสมบูรณ์แบบจากพ่อแม่ (Kohut, 1977 อ้างถึงใน Campbell, 1999)

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของความหลงตนเอง (Social Learning Theory of Narcissism) ของ Millon (1981 อ้างถึงใน Emmons, 1987) กล่าวว่า พัฒนาการความหลงตนเองไม่ได้เป็นการสนองตอบต่อการรู้สึกว่าคุณค่าจากพ่อแม่ แต่เป็นผลมาจากการที่พ่อแม่ให้คุณค่ากับเด็กมากเกินไป นั่นคือ พ่อแม่เอาใจใส่เด็กมากเกินไป ปฏิบัติราวกับเด็กเป็นคนพิเศษ และสิ่งเหล่านี้นำไปสู่ความเชื่อที่ว่าตัวเองเป็นคนสมบูรณ์แบบ และกลายเป็นคนหลงตนเองในที่สุด

จะเห็นได้ว่า ความหลงตนเองมีพัฒนาการแตกต่างกันไปหลากหลายแนวคิด อย่างไรก็ตาม จากแนวคิดทั้งหลายนั้นก็แสดงให้เห็นคุณลักษณะของความหลงตนเองว่า เป็นบุคคลประเภทที่รักตนเองมากกว่าผู้อื่น และมีความคิดที่เป็นอุดมคติในเรื่องของความสมบูรณ์แบบ

การวัดความหลงตนเอง

ความพยายามในการพัฒนามาตรวัดความหลงตนเองเพื่อใช้วัดความผิดปกติทางจิตเกิดขึ้นมานานพอสมควร (Emmons, 1987; Raskin & Terry, 1988) จนกระทั่ง Raskin และ Hall (1979 อ้างถึงใน Raskin & Terry) ได้พัฒนามาตรวัดความหลงตนเอง (Narcissistic Personality Inventory หรือ NPI) ขึ้นเพื่อใช้วัดความแตกต่างระหว่างบุคคลในบุคลิกภาพแบบหลงตนเองในกลุ่มประชากรปกติ โดยใช้เกณฑ์การกำหนดพฤติกรรมจากนิยามความหลงตนเองของคู่มือการ

วินิจฉัยและสถิติของความผิดปกติทางจิต ฉบับที่ 3 (Diagnostic and statistical manual of mental disorders III หรือ DSM III) (American Psychiatric Association, 1980 อ้างถึงใน Raskin & Terry)

Emmons (1987) ได้วิเคราะห์องค์ประกอบมาตรฐานวัดความหลงตนเองซ้ำอีกครั้งหนึ่งกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 362 คน ปรากฏว่าการวิเคราะห์องค์ประกอบในครั้งนี้ได้ผลเช่นเดียวกับการวิเคราะห์องค์ประกอบเมื่อปี 1984 ของตนเอง คือสามารถสกัดองค์ประกอบได้ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่หนึ่ง ใช้ชื่อองค์ประกอบว่า การแสวงหาผลประโยชน์/ การสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่ (Exploitativeness/ Entitlement) องค์ประกอบที่สอง ตั้งชื่อองค์ประกอบว่า ลักษณะของการเป็นผู้นำ/ การแสดงอำนาจ (Leadership/ Authority) องค์ประกอบที่สาม คือ การแสดงความเหนือกว่า/ ความทะนงตน (Superiority/ Arrogance) และองค์ประกอบสุดท้าย ใช้ชื่อว่า การหลงใหลตนเอง/ การชื่นชมตนเอง (Self-Absorption/ Self-Admiration)

หลังจากนั้น Raskin และ Terry (1988) นำมาตรฐานวัดความหลงตนเองข้างต้นมาวิเคราะห์องค์ประกอบซ้ำ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 1,018 คน ผลที่ได้พบว่า สามารถสกัดองค์ประกอบได้ 7 องค์ประกอบ ดังนี้ ด้านอำนาจหน้าที่ (Authority) ด้านความสามารถในการพึ่งตนเอง (Self-Sufficiency) ด้านความเหนือกว่า (Superiority) ด้านการชอบแสดงออก (Exhibitionism) ด้านการแสวงหาผลประโยชน์ (Exploitativeness) ด้านความทะนงตน (Vanity) และด้านการสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่ (Entitlement) โดยมาตรฐานที่ได้รับการปรับปรุงในครั้งนี้มีจำนวนข้อกระทงทั้งหมด 40 ข้อ และเป็นมาตรฐานวัดความหลงตนเองที่ได้รับการทดสอบแล้วว่าสามารถใช้วัดความแตกต่างทางบุคลิกภาพแบบหลงตนเองได้กับกลุ่มประชากรปกติ และมีการนำไปใช้กันอย่างแพร่หลายจนทุกวันนี้ นอกจากนี้ ยังมีการนำมาตราวัดความหลงตนเอง นี้ไปคัดข้อกระทงให้เหลือเพียง 16 ข้อ เป็นมาตรฐานวัดแบบย่อซึ่งทำให้สะดวกสำหรับการวัดบุคลิกภาพแบบหลงตนเองที่มีเวลาจำกัด หรือมีข้อจำกัดอื่นๆ ที่ทำให้ใช้มาตรฐานวัดดั้งเดิมไม่สะดวก (Ames, Rose, & Anderson, 2006)

อย่างไรก็ตาม แม้จะเป็นมาตรฐานวัดซึ่งได้รับการทดสอบความตรงและความเที่ยงของมาตรฐานได้รับความนิยมนักวิจัยในการนำไปใช้วัดบุคลิกภาพแบบหลงตนเองของคนทั่วไปแล้ว แต่

Kubarych, Deary, และ Austin (2004) ก็ได้นำมาตรวจวัดบุคลิกภาพแบบหลงตนเองของ Raskin และ Terry (1988) ซึ่งมี 7 องค์ประกอบมาทำการวิเคราะห์องค์ประกอบซ้ำอีกครั้งหนึ่ง ผลปรากฏว่า สามารถสกัดได้ 2 หรือ 3 องค์ประกอบเท่านั้นที่สามารถใช้วัดมโนทัศน์ความหลงตนเองโดยรวมได้ โดยองค์ประกอบที่สกัดออกมาได้คือ องค์ประกอบด้านอำนาจ (power) ด้านการชอบแสดงออก (exhibitionism) และ ด้านการเป็นบุคคลพิเศษ (being a special person) และให้ข้อเสนอแนะว่า ข้อกระทงบางข้อนั้นมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งจะต้องมีการศึกษากันไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความหลงตนเอง

บุคลิกภาพแบบหลงตนเอง

นักวิจัยหลายท่านได้ศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพความหลงตนเอง และพบว่า ความหลงตนเองมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับลักษณะเปิดตัว (extraversion) และความไม่มั่นคงทางจิตใจ (Raskin & Hall, 1981 อ้างถึงใน Emmons, 1987) Raskin (1980 อ้างถึงใน Emmons) พบว่า ความหลงตนเองและความคิดสร้างสรรค์มีสหสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ Raskin (1981 อ้างถึงใน Emmons) ยังพบว่า ความหลงตนเองมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 ที่เป็นเอกพจน์ และมีสหสัมพันธ์ทางลบกับการใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 ที่เป็นพหูพจน์ เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของความหลงตนเองกับการแสวงหาการสัมผัส (sensation seeking) พบว่าความหลงตนเองมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับองค์ประกอบย่อยของการแสวงหาการสัมผัส ได้แก่ การขาดการระงับยับยั้ง (disinhibition) การแสวงหาประสบการณ์ (experience seeking) และการไวต่อความเบื่อหน่าย (boredom susceptibility) (Emmons, 1981 อ้างถึงใน Emmons) นอกจากนี้ยังพบว่าความหลงตนเองนั้นมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพแบบแมคคิเวลเลียน โดยจะพบความสัมพันธ์นี้โดยเฉพาะกับเพศหญิง (Lavopa, 1981 อ้างถึงใน Emmons)

Spano (2001) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการออกกำลังกาย ความวิตกกังวล การย่ำคิด ย้ำทำ และความหลงตนเอง มีผู้ร่วมการวิจัยเป็นบุคคลซึ่งอาศัยอยู่ในเขตเมืองนิวยอร์กจำนวน 210 คนเป็นเพศชายจำนวน 68 คน และเป็นเพศหญิงจำนวน 142 คน ผลการวิจัยพบว่าผู้ที่มีความวิตกกังวลและการย่ำคิดย้ำทำสูงรายงานว่าตนเองมีความผูกมัดกับการออกกำลังกายในระดับสูง และ ความหลงตนเองมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับกิจกรรมทางกายภาพ

Buss และ Chiodo (1991) ได้ศึกษาความหลงตนเองในชีวิตประจำวันของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งแสดงให้เห็นว่าลักษณะบุคลิกภาพแบบหลงตนเองนั้นเกิดขึ้นได้ในกลุ่มประชากรปกติ ผลการวิจัยพบว่า เพศหญิงและเพศชายแตกต่างกันในเรื่องการแสดงออกถึงความหลงตนเอง โดยในเพศชายจะแสดงออกในลักษณะของการขาดความเห็นอกเห็นใจ เช่น การขว้างปาหินใส่สัตว์ หรือเปิดวิทยุเสียงดังในขณะที่คนอื่นกำลังอ่านหนังสือ เป็นต้น ส่วนเพศหญิงจะแสดงออกในลักษณะของการแสดงออกทางกายภาพ เช่น การเลือกใส่เสื้อผ้า เครื่องประดับ การแต่งกาย เครื่องสำอาง การแสดงออกต่อหน้าสาธารณชน เป็นต้น

นักวิจัยบางคนได้ศึกษาถึงความซับซ้อนของความหลงตนเอง และได้แบ่งประเภทของความหลงตนเองออกเป็น ความหลงตนเองแบบแสดงออก (overt narcissism) และความหลงตนเองแบบไม่แสดงออก (covert narcissism) (Kernberg, 1975, 1986; Kohut, 1977 อ้างถึงใน Wink, 1991) โดยความหลงตนเองแบบแสดงออกจะมีพฤติกรรมที่ชอบการแสดงออก การเห็นคุณค่าตนมีความสำคัญ หมกมุ่นอยู่กับความต้องการที่จะได้รับความเอาใจใส่และการชื่นชมจากผู้อื่น แสดงความเยอหยิ่ง การให้ความมั่นใจกับตนเอง (self-assurance) มีความมั่นใจในตัวเองสูง และแสดงออกถึงความเหนือกว่าคนอื่นอย่างเห็นได้ชัด ส่วนความหลงตนเองแบบไม่แสดงออกก็ยังมีความรู้สึกว่าตนยิ่งใหญ่ แต่โดยทั่วไปแล้วเป็นความรู้สึกที่อยู่ในระดับจิตใต้สำนึก และมีพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างเปิดเผยถึงการขาดความมั่นใจและความคิดริเริ่ม มีความหดหู่ซึมเศร้าโดยไม่รู้ตัว และขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน นอกจากนั้น ความหลงตนเองแบบนี้ยังมีการรับรู้ไวต่อสิ่งรอบข้าง มีความวิตกกังวล เหนียมอาย และมีความรู้สึกไม่มั่นคง อย่างไรก็ตาม ถ้าใกล้ชิดกับคนที่มีความลักษณะเช่นนี้แล้วจะพบว่า พวกเขามีความพ้อฝันที่เกินจริง (Kernberg, 1986 อ้างถึงใน Wink) แต่ทั้งความหลงตนเองแบบแสดงออก และความหลงตนเองแบบไม่แสดงออก ก็มีคุณลักษณะร่วมกัน คือ การแสวงหาผลประโยชน์จากผู้อื่น และความรู้สึกว่าตนสมควรได้รับในสิ่งต่างๆ มากกว่าที่เป็นอยู่

Wink (1991) ได้ศึกษาประเภทของความหลงตนเองจากการใช้มาตรวัดบุคลิกภาพแบบหลงตนเอง 6 มาตรฐาน ผลที่ได้คือองค์ประกอบของความหลงตนเองแบ่งเป็น 2 องค์ประกอบ โดยองค์ประกอบแรก คือ ความเปราะบาง-ความรู้สึกไว (Vulnerability-Sensitivity) ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวกกับลักษณะปิดตัว (introversion) การป้องกันตนเอง (defensiveness) ความวิตกกังวล (anxiety) และความเปราะบางต่อสิ่งสะเทือนใจในชีวิต (vulnerability to life's traumas) ส่วนอีก

องค์ประกอบ คือ การเห็นว่าตนยิ่งใหญ่-การชอบแสดงออก (grandiosity-exhibitionism) ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวกกับลักษณะเปิดตัว (extraversion) การให้ความมั่นใจกับตนเอง (self-assurance) การชอบแสดงออก และความก้าวร้าว ส่วนคุณลักษณะที่เหมือนกันก็คือ ความเยอหยิ่งในตนเอง มีความหมกมุ่นกับตนเอง (self-indulgence) และไม่ใส่ใจผู้อื่น และถึงแม้จะใช้ชื่อที่แตกต่างกันออกไป แต่ 2 องค์ประกอบนี้ก็คือ ความหลงตนเองแบบแสดงออก และความหลงตนเองแบบไม่แสดงออกนั่นเอง (Rose, 2002)

งานวิจัยของ Lapsley และ Aalsma (2006) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับการแบ่งกลุ่มความหลงตนเองและสุขภาพจิต (mental health) ของวัยรุ่นตอนปลาย (late adolescence) สามารถแบ่งความหลงตนเองออกเป็น 3 กลุ่ม คือความหลงตนเองแบบแสดงออก ความหลงตนเองแบบไม่แสดงออก และความหลงตนเองปานกลาง และได้พบอีกว่าผู้ร่วมการวิจัยที่มีความหลงตนเองปานกลางมีคะแนนเฉลี่ยของความวิตกกังวล ปัญหาทางด้านความสัมพันธ์ ความหดหู่ซึมเศร้า ปัญหาครอบครัวและการเห็นคุณค่าในตนเอง รวมทั้งปัญหาการแยกตัวเองจากสังคมนั้นมีต่ำ แต่คนที่มีคะแนนความหลงตนเองแบบแสดงออกและแบบไม่แสดงออกมีปัญหาทางด้าน การปรับตัว และมีระดับความผิดปกติทางจิตใจมากกว่าคนที่มีความหลงตนเองปานกลาง

Sedikides, Rudich, Gregg, Kumashiro, และ Rusbult (2004) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคนที่มีความหลงตนเองในระดับปกติว่าเป็นบุคคลที่มีสุขภาพจิตดีหรือไม่ โดยศึกษาในแง่มุมมองของการเห็นคุณค่าในตนเอง และพบว่าความหลงตนเองในระดับปกติมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับความมีสุขภาพจิตดี นั่นคือ ความหลงตนเองมีสหสัมพันธ์ทางลบกับความเศร้า ความซึมเศร้าหดหู่ ความเหงา ความวิตกกังวล และมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับสุขภาวะทางจิตและสุขภาวะการครองคู่ โดยตัวแปรส่งผ่าน (mediator) ระหว่างความหลงตนเองและสุขภาพจิตดีคือ การเห็นคุณค่าในตนเองสูงนั่นเอง

ส่วน Rose (2002) ได้ศึกษาความแตกต่างของความหลงตนเองแบบแสดงออก และความหลงตนเองแบบไม่แสดงออก พบว่าคนที่หลงตนเองแบบแสดงออกนั้นรายงานว่ามี การเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่า และมีความพึงพอใจในชีวิตสูงกว่าคนที่หลงตนเองแบบไม่แสดงออก โดยการเห็นคุณค่าในตนเองนั้นเป็นตัวแปรส่งผ่าน (mediator) ระหว่างความหลงตนเองและความพึงพอใจในชีวิต

Hickman, Watson, และ Morris (1995) ศึกษาเกี่ยวกับการมองโลกในแง่ดี การมองโลกในแง่ร้าย และความซับซ้อนของความหลงตนเอง โดยใช้มาตรวัดความหลงตนเองของ Emmons (1987) ผู้ร่วมการวิจัยเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีเพศชายจำนวน 116 คน และเพศหญิงจำนวน 208 คน และไม่ระบุเพศอีก 1 คน พบว่าองค์ประกอบด้านลักษณะของการเป็นผู้นำ/ การแสดงอำนาจ (Leadership/ Authority) ด้านการแสดงความเหนือกว่า/ ความทะนงตน (Superiority/ Arrogance) และด้านการหลงใหลตนเอง/ การชื่นชมตนเอง (Self-Absorption/ Self-Admiration) สามารถทำนายการปรับตัวได้ นอกจากนี้องค์ประกอบทั้งสามด้านยังมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการมองโลกในแง่ดี แต่มีสหสัมพันธ์ทางลบกับการมองโลกในแง่ร้าย แต่ในองค์ประกอบด้านการแสวงหาผลประโยชน์/ การสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่ (Exploitativeness/ Entitlement) ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่แสดงถึงความผิดปกติของบุคลิกภาพแบบหลงตนเอง ผลการวิจัยพบว่ามีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการมองโลกในแง่ร้าย และมีสหสัมพันธ์ทางลบกับการมองโลกในแง่ดี ซึ่งผลทั้งหมดนี้แสดงให้เห็นว่า ความหลงตนเองในด้านของการปรับตัว สัมพันธ์กับภาพลวงตาทางบวกเกี่ยวกับตนเองซึ่งมีความสัมพันธ์กับสุขภาพจิตที่ดีอีกต่อหนึ่ง

คนหลงตนเองกับการรู้สึกว่าคุณยิ่งใหญ่และความก้าวร้าว

Morf และ Rhodewalt (2001) ได้เสนอรูปแบบการกำกับตนเองแบบพลวัต (A Dynamic Self-Regulatory Processing Model) เพื่ออธิบายลักษณะบุคลิกภาพแบบหลงตนเองขึ้น และอธิบายไว้ว่า ความหลงตนเองนั้นเป็นกระบวนการทางบุคลิกภาพมากกว่าเป็นความแตกต่างระหว่างบุคคลที่มีความคงที่ รูปแบบนี้มีข้อสันนิษฐานว่า กระบวนการกำกับตนเองถูกใช้ขึ้นเพื่อสร้างหรือรักษาโครงสร้างความเป็นตัวตนของคนหลงตนเอง โดยอัตโนมัติที่ปราศจากความหลงตนเองนั้นคือการรู้สึกว่าคุณยิ่งใหญ่ (grandiose) แต่มีความเปราะบาง (vulnerable) ความอ่อนแอนี้เองที่เป็นแรงผลักดันให้คนหลงตนเองแสวงหาการยืนยันตนเอง (self-affirmation) จากภายนอกอย่างต่อเนื่อง นั่นคือ การรู้สึกว่าคุณยิ่งใหญ่ของคนหลงตนเองนั้นถูกกระทบกระเทือนได้ง่าย ดังนั้น คนหลงตนเองจึงต้องการการชื่นชม การสรรเสริญเยินยอ และทำที่ใดๆ ก็ตามที่แสดงว่าคุณยิ่งใหญ่และเหนือกว่าผู้อื่นจากผู้คนรอบข้างตลอดเวลา นอกจากนั้น โดยมากแล้ว ความพยายามที่จะสร้างตัวตน (self-construction) ของคนหลงตนเองจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม แต่เนื่องจากพวกเขามีคุณลักษณะที่ไม่รับรู้ถึงความรู้สึกของผู้อื่นและข้อจำกัดต่างๆ ทางสังคม และมีความคิดที่เป็นปฏิปักษ์กับผู้อื่น ดังนั้น ความพยายามที่จะสร้างตัวตนของคนหลงตนเองจึงมักไม่ประสบผลสำเร็จ ด้วยเหตุนี้เอง ถึงแม้ว่าคนหลงตนเองจะใช้กลยุทธ์เพื่อช่วยคงการเห็นคุณค่าในตนเองเอาไว้ และทำให้เกิดผลในระยะสั้น แต่กลยุทธ์นี้กลับส่งอิทธิพลทางลบต่อ

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และในระยะยาวแล้ว ก็จะทำลายตัวตนที่ตนเองพยายามสร้างลงทีละน้อยๆ และเกิดเป็นวงจรที่ต้องแสวงหาการยืนยันตนเองต่อไปเรื่อยๆ

การกำกับตนเองของคนหลงตนเองนั้นมีความสัมพันธ์กับรูปแบบการอนุমানสาเหตุที่ ต้องการทำให้ตนยิ่งใหญ่ขึ้น (self-aggrandizing) (Rhodewalt & Eddings, 2002; Rhodewalt & Morf, 1995, 1998) นั่นคือ คนหลงตนเองนั้นมีความต้องการที่จะหาข้อสรุปทางบวกเกี่ยวกับตนเอง เมื่อได้รับการสนองตอบอันกำกวม หรือไม่ได้รับผลตอบกลับเลยจากการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นก็ตามที่

ตัวอย่างงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะการทำให้ตนยิ่งใหญ่ขึ้น ศึกษาได้จากงานวิจัยของ Rhodewalt และ Morf (1998) เรื่องการทำให้ตนยิ่งใหญ่ขึ้นและความโกรธ ซึ่งวิเคราะห์จากบุคลิกภาพแบบหลงตนเองและการสนองตอบทางอารมณ์ต่อความสำเร็จและความล้มเหลว โดยผู้เข้าร่วมการวิจัยต้องทำชุดงานซึ่งเป็นแบบทดสอบที่ไม่มีคำตอบถูกหรือผิดที่ชัดเจน หลังจากทำแบบทดสอบแต่ละชุดเสร็จแล้ว ผู้ร่วมการวิจัยจะต้องระบุสาเหตุของผลงานที่ได้ทำไปนั้นและรายงานอารมณ์ของตนด้วย จากนั้นผู้วิจัยก็จะให้ผลตอบกลับว่าสำเร็จหรือล้มเหลว ผลที่ได้พบว่า คนหลงตนเองสูงจะสนองตอบต่อความล้มเหลวด้วยความโกรธและวิตกกังวลมากกว่าคนหลงตนเองต่ำ นอกจากนี้คนหลงตนเองสูงยังมีแนวโน้มที่จะระบุสาเหตุของความสำเร็จว่ามาจากความสามารถของตนเอง ดังนั้นเมื่อได้รับผลตอบกลับว่างานล้มเหลว คนหลงตนเองจึงสนองตอบด้วยอารมณ์โกรธและเพิ่มการเห็นคุณค่าในตนเองมากขึ้นเพื่อให้ตนยังคงรู้สึกถึงความยิ่งใหญ่ของตนเองต่อไป

Bushman และ Baumeister (1998) กล่าวถึงทฤษฎีการถูกคุกคามตัวตน (threatened egotism) และความหลงตนเอง โดยกล่าวว่า คนหลงตนเองคือคนที่รักตนเองมากจนเกินไป และเมื่อรู้สึกว่าถูกคุกคามตัวตน คนหลงตนเองอาจแสดงออกถึงความก้าวร้าวได้ ความหลงตนเองและการเห็นคุณค่าในตนเองเป็นมโนทัศน์ที่มีความสัมพันธ์กันสูง โดยความหลงตนเองอาจเป็นรูปแบบของการเห็นคุณค่าในตนเองมากจนเกินไปทางอารมณ์ (emotional character) มากกว่าทางปัญญา (cognitive character) นั่นคือ การที่คนเราจะรักหรือหลงตนเองนั้นเป็นเรื่องของอารมณ์มากกว่าการที่จะมาคิดหาเหตุผลว่าทำไมจึงเป็นเช่นนั้น ดังนั้น ความหลงตนเองก็คือการเห็นคุณค่าในตนเองที่สูงเกินปกติ นอกจากนี้ ความหลงตนเองยังสัมพันธ์กับการเห็นคุณค่าในตนเอง

สูง แต่เป็นการเห็นคุณค่าในตนเองที่มีความแปรปรวน ไม่คงที่ ความหลงตนเองนั้นจึงเป็นความพยายามที่จะกำกับการเห็นคุณค่าในตนเองไว้ (Morf & Rhodewalt, 2001; Raskin, Novacek, & Hogan, 1991a) และพฤติกรรมทางสังคมของคนหลงตนเองก็คือการพยายามที่จะรักษาการเห็นคุณค่าในตนเองให้สูงไว้ นั่นคือ โดยการได้รับการยอมรับ การชื่นชมจากผู้อื่น ซึ่งถือว่าเป็นการแสวงหาการยืนยันอัตลักษณ์ (self-image) ในด้านการเห็นว่าตนยิ่งใหญ่ (grandiose) จากที่กล่าวมาข้างต้น จึงเป็นเหตุผลสำคัญที่ความหลงตนเองจะมีความสัมพันธ์กับความก้าวร้าว โดยเฉพาะการสนองตอบต่อการประเมินทางลบหรือการดูถูกจากผู้อื่น เพราะผลตอบกลับทางลบนั้นคุกคามตัวตนที่ตนคิดว่าเป็นอยู่นั่นเอง จากทฤษฎีดังกล่าว Bushman และ Baumeister จึงได้นำมาศึกษากับนักศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 266 คน เป็นชายจำนวน 132 คน และหญิงจำนวน 134 คน ในการศึกษาที่ 1 ผู้ร่วมการทดลองแต่ละคนต้องเขียนเรียงความเกี่ยวกับการทำแท้งประมาณ 1 ย่อหน้า หลังจากเขียนเสร็จแล้ว เรียงความก็ถูกสลับกันประเมินกับผู้ร่วมการทดลองอีกคนหนึ่งซึ่งไม่เห็นหน้ากัน (และไม่มีอยู่จริง) จากนั้นผู้วิจัยก็คืนเรียงความให้ โดยผู้ร่วมการทดลองครึ่งหนึ่งจะถูกประเมินทางลบ และอีกครึ่งหนึ่งที่เหลือจะได้รับการประเมินทางบวก เมื่ออ่านคำประเมินแล้ว ผู้ร่วมการทดลองต้องแข่งขันกันกดปุ่มกับผู้ร่วมการทดลองซึ่งเป็นคนประเมินเรียงความของตน (ซึ่งไม่มีจริง) ใครกดซ้ำจะได้รับเสียงระเบิด โดยผู้ร่วมการทดลองสามารถกำหนดความดังของเสียงได้ ตั้งแต่ระดับที่ 1 (60 เดซิเบล) ไปจนถึงระดับที่ 10 (105 เดซิเบล) ผลการทดลองพบว่า ผู้ร่วมการทดลองที่ถูกคุกคามตนเอง โดยเรียงความของตนได้ผลประเมินทางลบ แสดงความก้าวร้าวโดยการกดเสียงดังมากกว่า โดยเฉพาะคนที่รู้สึกว่ตนถูกคุกคามมากก็จะยิ่งแสดงความก้าวร้าวมาก ส่วนการศึกษาที่ 2 ได้มีการเพิ่มสถานการณ์ให้ผู้ร่วมการทดลองสามารถแสดงความก้าวร้าวต่อผู้ที่ประเมินเรียงความของตนได้ (การแสดงความก้าวร้าวทางตรง) เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับ การแสดงความก้าวร้าวต่อผู้ที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการประเมินเรียงความของตน (การแสดงความก้าวร้าวทางอ้อม) ผลที่ได้พบว่า คนหลงตนเองจะแสดงความก้าวร้าวต่อคนที่ประเมินเรียงความของตนในทางลบเท่านั้น

งานวิจัยของ Schreer (2002) ซึ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความหลงตนเองและพฤติกรรมก้าวร้าวในการขับรถ ผู้ร่วมการวิจัยซึ่งเป็นหญิงจำนวน 63 คน และชายจำนวน 28 คน ได้ทำแบบประเมินตนเองในเรื่องความหลงตนเอง การเห็นคุณค่าในตนเอง และพฤติกรรมก้าวร้าวในการขับรถ พบว่า คะแนนรวมของมาตรวัดความหลงตนเองไม่เชื่อมโยงกับพฤติกรรมก้าวร้าว แต่เมื่อพิจารณารายด้านของมาตรวัดแล้ว ปรากฏว่าด้านการชอบแสดงออกและด้าน

ผลที่ได้พบว่า คนหลงตนเองเห็นว่าตนเป็นคนที่มึ่ลักษณะเปิดตัวหรือชอบแสดงออก และเปิดรับประสบการณ์ใหม่ๆ แต่ไม่มีความเป็นมิตร และไม่มั่นคงทางอารมณ์ ส่วนคนที่เห็นคุณค่าในตนเองสูงจะเห็นว่าตนมีลักษณะเปิดตัว มีความเป็นมิตร มีความมั่นคงในอารมณ์ แต่ไม่ได้เปิดรับสิ่งใหม่ๆ ส่วนในการศึกษาที่ 2 ผู้วิจัยต้องการศึกษาคนหลงตนเองและคนที่เห็นคุณค่าในตนเองสูงเมื่อเปรียบเทียบกับคู่รักของตน ผลที่ได้พบว่า คนหลงตนเองไม่ได้เห็นว่าคู่รักของตนดีกว่าคนอื่นโดยเฉลี่ย และยังคงมองว่าตนเองดีกว่าคู่รักของตนด้วย ตรงกันข้ามกับคนที่เห็นคุณค่าในตนเองสูง ซึ่งเห็นว่าคู่รักของตนดีกว่าคนอื่นโดยเฉลี่ย และไม่ได้มองว่าตนเองดีกว่าคู่รักของตน และการศึกษาที่ 3 พบว่า คนหลงตนเองรายงานว่าตนเองฉลาดกว่า แต่ไม่ได้มีคุณธรรมมากไปกว่าคนอื่นโดยเฉลี่ยทั่วไป ในทางกลับกัน คนที่เห็นคุณค่าในตนเองสูงกลับเห็นว่าตนเองมีคุณธรรมและฉลาดกว่าคนอื่นโดยเฉลี่ย

งานวิจัยของ Raskin และคณะ (1991a) ซึ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นปฏิปักษ์ (hostility) การรู้สึกว่าคุณยิ่งใหญ่ การแสดงอำนาจ (dominance) ความหลงตนเอง และการเห็นคุณค่าในตนเอง พบว่า ความหลงตนเองมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับความเป็นปฏิปักษ์ การรู้สึกว่าคุณยิ่งใหญ่ การแสดงอำนาจ และการเห็นคุณค่าในตนเอง และยังพบว่าระดับของการเห็นคุณค่าในตนเองของบุคคลที่แสดงความเป็นปฏิปักษ์สูงนั้นขึ้นอยู่กับความรู้สึกว่าคุณยิ่งใหญ่ การแสดงอำนาจ และความหลงตนเอง ดังนั้นคุณลักษณะแบบหลงตนเองถูกใช้เพื่อจัดการกับความรู้สึกเป็นปฏิปักษ์ที่เกิดขึ้นและรักษาความรู้สึกทางบวกเกี่ยวกับตนเองเอาไว้

คนหลงตนเองเป็นคนที่จะประเมินและรับรู้ตนเองในทางที่ดีเมื่อเทียบกับผู้อื่น (Campbell & Baumeister, 2001; Campbell, Rudich, & Sedikides, 2002) มีภาพลวงตาทางบวกเกี่ยวกับตนเอง (Robins & Beer, 2001) ซึ่งเป็นลักษณะที่ใช้ในการเพิ่มคุณค่าให้กับตนเอง (self-enhancement) (Campbell, Reeder, Sedikides, & Elliot, 2000)

งานวิจัยของ John และ Robins (1994) ได้ศึกษากับนักศึกษาระดับปริญญาโทคณะบริหารธุรกิจ จำนวน 102 คน โดยสมมติให้ผู้ร่วมการวิจัยเป็นคณะกรรมการของบริษัทขนาดใหญ่แห่งหนึ่งที่มาช่วยการประชุมกัน และได้รับมอบหมายงานให้มีการตัดสินใจร่วมกันภายในเวลาที่กำหนด หลังจากนั้นผู้ร่วมการวิจัยต้องให้คะแนนผลงานความสามารถของตนเองและผู้ร่วมการวิจัยคนอื่นที่เข้ากลุ่มด้วยกัน ผลพบว่า โดยเฉลี่ยแล้ว ผู้ร่วมการวิจัยประเมินตนเองถูกต้องน้อยกว่า

เมื่อต้องประเมินสมาชิกอื่น นอกจากนั้น พวกที่มีความลำเอียงเข้าข้างตนเอง และแสดงถึงการเพิ่มคุณค่าให้กับตนเองนั้นเป็นบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบหลงตนเอง

คนหลงตนเองกับความรัก

ในเรื่องของความรัก คนหลงตนเองถูกมองว่าเป็นคนที่มีความบกพร่องในเรื่องของความรัก (Campbell & Baumeister, 2001) ชอบมองว่าตนเองดีกว่าและเหนือกว่าคู่รัก (Campbell, Rudich, & Sedikides, 2002) สนใจตนเองมากกว่าสนใจคู่รัก ขาดความใกล้ชิดกับคู่รัก ต้องการการยกย่องชื่นชมจากคู่รัก และใช้กลวิธีเพื่อเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเอง (self-esteem) (Campbell, 1999) นอกจากนั้น งานวิจัยของ Campbell, Foster, และ Finkel (2002) ซึ่งได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความหลงตนเอง การเห็นคุณค่าในตนเอง และความรัก ยังพบว่ารูปแบบความรักโดยทั่วไปของคนหลงตนเองก็คือการมองความรักเหมือนการเล่นเกม (game playing) ซึ่งเป็นผลมาจากความต้องการอำนาจและความเป็นอิสระในตัวเอง และต้องการให้ตนเองเป็นผู้ควบคุม นอกจากนั้น คนหลงตนเองยังมีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนคู่รักบ่อยๆ และมีความผูกมัดกับคู่รักต่ำ

Campbell (1999) ได้ศึกษาความหลงตนเองและความดึงดูดใจแบบโรแมนติก ผู้วิจัยได้ให้ผู้ร่วมการวิจัยจินตนาการเกี่ยวกับคู่รักในอุดมคติ ผลพบว่าคนที่หลงตนเองสูงรายงานถึงคุณสมบัติของคู่รักที่มีลักษณะของการมุ่งตนเองมากกว่าคนที่หลงตนเองต่ำ และเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความหลงตนเองและความดึงดูดใจที่มีต่อบุคคลที่มีคุณสมบัติมุ่งตนเอง ผู้วิจัยจึงให้ผู้ร่วมการวิจัยเลือกคู่รักจากสถานการณ์ที่ได้มีการจัดกระทำไว้ ผลที่ได้พบว่าคนหลงตนเองแสดงว่าชอบบุคคลที่แสดงการชื่นชมตนและบุคคลที่สมบุรณ์แบบ ซึ่งเป็นคุณสมบัติของการมุ่งตนเอง และยังพบว่าความหลงตนเองมีสหสัมพันธ์ทางลบกับบุคคลที่แสดงความเอาใจใส่ แต่ไม่พบความสัมพันธ์ของความหลงตนเองกับบุคคลที่เรียกร้องต้องการจากผู้อื่น และเมื่อผู้วิจัยจัดให้เหลือตัวเลือกเพียง 2 ตัวเลือกคือ บุคคลที่สมบุรณ์แบบแต่ไม่แสดงความเอาใจใส่ และบุคคลที่แสดงความเอาใจใส่แต่ไม่สมบุรณ์แบบนั้น ผลที่ได้พบว่า คนที่หลงตนเองสูงเลือกบุคคลที่สมบุรณ์แบบแต่ไม่แสดงความเอาใจใส่มากกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

งานวิจัยของ Foster และ Campbell (2005) พบว่า คนหลงตนเองมีความต้านทานต่อความสงสัยในความผูกมัด (commitment) ของคู่รักที่มีกับตน ทดสอบโดยการให้ผู้ร่วมการทดลองเขียนเหตุผลว่าทำไมคู่รักถึงผูกมัดกับตน (งานทางบวก) จำนวน 10 ข้อ และให้เขียนเหตุผลว่าทำไม

คู่รักถึงไม่ผูกมัดกับตน (งานทางลบ) จำนวน 10 ข้อ ผลที่ได้พบว่า คนหลงตนเองสูงนึกเหตุผลซึ่งเป็นงานทางลบได้น้อย เพราะคนหลงตนเองเป็นพวกที่มีความมั่นใจในตัวเองสูง และรับรู้ว่าคุณเองดีกว่าผู้อื่น ดังนั้น ในเรื่องของความสัมพันธ์กับคู่รักก็เช่นเดียวกัน ถึงแม้ว่าในความเป็นจริงความสัมพันธ์นั้นอาจจะไม่ดีนัก แต่คนหลงตนเองก็จะมีอคติเข้าข้างตนเองว่าความสัมพันธ์ของตนกับคู่รักนั้นเป็นไปด้วยดี และคิดด้วยว่าคู่รักก็คงจะคิดเช่นเดียวกับตน นอกจากนี้ คนหลงตนเองยังบิดเบือนความเป็นจริงเกี่ยวกับความสัมพันธ์ โดยใช้ปฏิกิริยาต่อต้านความสงสัยเกี่ยวกับการรับรู้ของคู่รักของตน อย่างไรก็ตาม ลักษณะดังที่กล่าวมานั้นเป็นในระยะเวลาอันสั้นเท่านั้น ถ้าในระยะยาว คนหลงตนเองก็มักจะบกพร่องในความสัมพันธ์ และไม่คิดจะรักษาความสัมพันธ์นั้นไว้ด้วยความรู้สึกที่ไม่ผูกพันใกล้ชิดกับคู่รัก

ลักษณะของการต้านทานสิ่งที่จะมาลดคุณค่าของตนเอง หรือต่อต้านผลตอบกลับทางลบของคนหลงตนเองนั้น เป็นกลไกวิธีการกำกับตนเอง (self-regulatory) อย่างหนึ่งที่จะรักษาความรู้สึกเหนือกว่าและคุณค่าของตนเองเอาไว้ (Morf & Rhodewalt, 2001) โดยการต้านทานนั้นจะออกมาในรูปแบบของความโกรธและความก้าวร้าว (Bushman & Baumeister, 1998; Rhodewalt & Morf, 1998; Schreer, 2002)

ตัวอย่างงานวิจัยที่แสดงคุณลักษณะของคนหลงตนเองว่ามักบิดเบือนความเป็นจริงเกี่ยวกับความสัมพันธ์และคงความรู้สึกว่าตนยิ่งใหญ่เอาไว้ก็คืองานทดลองของ Rhodewalt และ Eddings (2002) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับการบิดเบือนความทรงจำในผลตอบกลับที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับตนระหว่างผู้ชายที่หลงตนเองสูงกับผู้ชายที่หลงตนเองต่ำ ผู้ร่วมการทดลองเป็นเพศชายทั้งหมด โดยเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 67 คน การทดลองนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ในส่วนที่หนึ่งนั้น ผู้ร่วมการทดลองคิดว่าตนเป็นหน้าม้าที่จะต้องถูกสัมภาษณ์จากผู้หญิงที่มาติดต่อขอรับบริการหาคู่จากการอ่านโฆษณาในหนังสือพิมพ์ แต่การสัมภาษณ์นั้นต้องกระทำผ่านอินเทอร์เน็ตเพื่อไม่ให้เกิดอิทธิพลของรูปลักษณ์ภายนอกของผู้ชายที่มีต่อการตัดสินใจของผู้หญิงเหล่านั้น โดยผู้หญิงหนึ่งคนจะสัมภาษณ์ผู้ชาย 5 คนที่มีคุณลักษณะตรงกับที่พวกเขากรอกไว้ในใบสมัคร ผู้วิจัยยังบอกผู้ร่วมการทดลองว่า ถึงแม้จะไม่มี การติดต่อกันอีก แต่ผู้หญิงที่มาสัมภาษณ์นั้นจะคิดว่าตนจะได้มีนัดเกี่ยวกับผู้ชายที่ตนถูกใจมากที่สุด นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังให้ผู้ร่วมการทดลองดูรูปภาพของผู้หญิงเหล่านั้นซึ่งคัดมาเฉพาะรูปของคนสวยเพื่อให้ผู้ร่วมการทดลองเชื่อในเรื่องการสัมภาษณ์และจริงจังกกับการทดลอง จากนั้นผู้วิจัยจะเปรียบเทียบความประทับใจในการสัมภาษณ์กับความ

ประทับใจของผู้หญิงเหล่านั้น และยังหลอกว่าในอีก 1 สัปดาห์เมื่อพวกเขากลับมาผู้ร่วมการทดลองจะทราบว่าพวกเขาคิดอย่างไรกับตนเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ชายคนอื่น เมื่อสัมภาษณ์เสร็จสิ้นแล้ว ผู้ร่วมการทดลองก็ทำแบบสอบถาม และกลับมาในอีก 1 สัปดาห์ข้างหน้าเพื่อฟังคำวิจารณ์ของผู้หญิงที่สัมภาษณ์ตน โดยครึ่งหนึ่งถูกทำให้เชื่อว่าตนเองเป็นผู้ถูกสัมภาษณ์ซึ่งผู้หญิงชอบมากที่สุด (เงื่อนไขถูกเลือก) และผู้ร่วมการทดลองที่เหลือก็เป็นผู้ถูกสัมภาษณ์ซึ่งผู้หญิงชอบน้อยที่สุด (เงื่อนไขถูกปฏิเสธ) จากนั้นก็รับฟังคำวิจารณ์และทำแบบสอบถามอีกครั้งหนึ่ง ผลการทดลองพบว่าผู้ชายที่หลงตนเองต่ำนี้ถึงปฏิสัมพันธ์ด้านลบกับหญิงที่สัมภาษณ์ตนเมื่ออยู่ในเงื่อนไขถูกปฏิเสธ และนี่ถึงปฏิสัมพันธ์ด้านบวกเมื่ออยู่ในเงื่อนไขถูกเลือก ตรงกันข้ามกับผู้ชายที่หลงตนเองสูงที่จะนึกถึงปฏิสัมพันธ์ด้านบวกเมื่ออยู่ในเงื่อนไขถูกปฏิเสธ และถ่อมตัวมากกว่าเมื่ออยู่ในเงื่อนไขถูกเลือก จากการวิเคราะห์ตัวแปรส่งผ่าน (mediator) พบว่าการบิดเบือนความทรงจำเรื่องการทำให้อัตนยิ่งใหญ่ขึ้นในกรณีที่สนองต่อการถูกปฏิเสธก็เพื่อปกป้องการเห็นคุณค่าในตนเองเอาไว้จากผลกระทบของการถูกปฏิเสธนั่นเอง

จากงานวิจัยเกี่ยวกับความหลงตนเองข้างต้น ทำให้สามารถสรุปลักษณะบุคลิกภาพบางอย่างเกี่ยวกับความรักของคนหลงตนเองได้ว่า เป็นคนที่ชื่นชมตนเอง ไม่ค่อยใส่ใจหรือนึกถึงความรู้สึกของคู่รัก และคิดว่าตนเองดีกว่าคู่รัก ไม่สนใจในความต้องการของคู่รัก และความสัมพันธ์ที่มีนั้นเพียงเพื่อรักษาคุณค่าของตนเองไว้ โดยขาดความผูกมัดกับคู่รัก และเปลี่ยนคู่รักบ่อยถ้าคู่รักคนเก่าไม่เป็นไปอย่างที่ตนต้องการ และไม่ชื่นชมตนเองหรือสนองความต้องการของตนอีกต่อไป ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่าคนหลงตนเองเป็นคนเห็นแก่ตัวในเรื่องของความรัก และไม่รู้จักพอใจในความรักที่ตนเองมี รวมทั้งมีความพร้อมที่จะแสวงหาคู่รักใหม่ไปเรื่อยๆ

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเรื่องความใกล้ชิดสนิทสนม

ความหมายของความใกล้ชิดสนิทสนม

นักวิจัยบางคนได้ให้คำนิยามความใกล้ชิดสนิทสนม (intimacy) ไว้ว่าเป็นคุณภาพของการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันของบุคคล นั่นคือบุคคลแสดงพฤติกรรมที่สนองตอบกันและกัน ซึ่งถูกสร้างขึ้นมาเพื่อรักษาระดับของความสบายใจเมื่ออยู่ใกล้กัน (Argyle & Dean, 1965; Patterson, 1976, 1982 อ้างถึงใน Laurenceau, Barrett, & Pietromonaco, 1998) บางคนก็ได้นิยามความใกล้ชิดสนิทสนม โดยเน้นไปที่แรงจูงใจที่จะแสวงหาประสบการณ์ของความใกล้กัน หรืออาจกล่าวได้ว่าคนเรามีความแตกต่างกันอย่างมากในระดับของความต้องการหรือความปรารถนาเรื่องความ

อบอุ่น ความใกล้ชิด และประสบการณ์ตรงกับบุคคลอื่น (McAdams, 1985; Sullivan, 1953 อ้างถึงใน Laurenceau et al.) ส่วน Cox (2002) ให้ความหมายของความใกล้ชิดชนิดสนิทสนมไว้ว่า เป็นความใกล้ชิดทางอารมณ์ สติปัญญา และบางครั้งทางร่างกายที่บุคคลหนึ่งมีต่ออีกบุคคลหนึ่ง และ Sternberg (2004) ได้กล่าวว่าความใกล้ชิดชนิดสนิทสนม หมายถึง ความรู้สึกของความใกล้กัน (closeness) ความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน (connectedness) และความผูกพันซึ่งกันและกัน (bondedness) ในความสัมพันธ์แบบความรัก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความใกล้ชิดสนิทสนม

ความใกล้ชิดสนิทสนมและการเปิดเผยตัวตน

นักวิจัยบางคนได้ให้ความหมายของความใกล้ชิดสนิทสนมไว้ว่า เป็นสถานะที่บุคคลสื่อสารความรู้สึกและข้อมูลอันสำคัญกับอีกบุคคลหนึ่งผ่านกระบวนการการเปิดเผยตัวตน (self-disclosure) (Bersheid & Reis, 1998; Prager, 1995 อ้างถึงใน Feldman, 2001)

การเปิดเผยตัวตนนี้เองที่ส่งเสริมให้เกิดความใกล้ชิดในความสัมพันธ์ และด้วยผลของการเปิดเผยตัวตน จะทำให้บุคคลรู้สึกเข้าใจ และใส่ใจซึ่งกันและกัน รวมทั้งรู้สึกได้รับความมั่นใจในความสัมพันธ์จากคู่รัก (Ben-Ari, 1995; Dolgin & Minowa, 1997; Waring, Schaefer, & Fry, 1994 อ้างถึงใน Feldman, 2001)

ในทฤษฎีการเข้าถึงสังคม (Theory of social penetration) ของ Altman และ Taylor (1973 อ้างถึงใน Feldman, 2001) ได้เสนอไว้ว่า การเปิดเผยตัวตนจะเพิ่มขึ้นเมื่อบุคคลทั้งสองรู้จักกันดีมากขึ้น และความสัมพันธ์ของคนสองคนจะค่อยๆ แน่นแฟ้นขึ้นผ่านความใกล้ชิดอันล้ำลึกที่เพิ่มมากขึ้นนั่นเอง

Laurenceau และคณะ (1998) ได้ศึกษาเรื่องความใกล้ชิดสนิทสนมในฐานะที่เป็นกระบวนการของความใกล้กันระหว่างบุคคล โดยได้ทดสอบรูปแบบกระบวนการระหว่างบุคคลของ Reis และ Shaver ที่พัฒนาขึ้นในปี 1988 มาใช้ศึกษา เพราะรูปแบบนี้ได้เสนอไว้ว่า ความใกล้ชิดสนิทสนมประกอบไปด้วย การเปิดเผยตัวตน (self-disclosure) และการสนองตอบของอีกฝ่าย (partner responsiveness) งานวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 2 การศึกษา และใช้วิธีการเขียนบันทึกเหตุการณ์ ซึ่งผู้ร่วมการทดลองจะได้รับข้อมูลทันทีหลังจากการมีปฏิสัมพันธ์กับคู่ของตนเป็นเวลา 1 สัปดาห์ในการศึกษาที่ 1 และ 2 สัปดาห์ ในการศึกษาที่ 2 ผู้ร่วมการทดลองต้องรายงานการเปิดเผยตัวตน การเปิดเผยตัวตนของคู่ของตน การรับรู้การสนองตอบจากคู่ของตน และระดับของ

ประสบการณ์ความใกล้ชิดในขณะที่มีปฏิสัมพันธ์ ผลโดยรวมพบว่า มโนทัศน์เรื่องความใกล้ชิดสนิทสนมนั้นประกอบไปด้วยการเปิดเผยตัวตน และการสนองตอบของอีกฝ่ายจริง และในการศึกษาที่ 2 ยังพบว่า การเปิดเผยตัวตนทางอารมณ์นั้นเป็นตัวทำนายที่สำคัญในเรื่องความใกล้ชิดสนิทสนมมากกว่าการเปิดเผยตัวตนทางข้อมูลและข้อเท็จจริง ซึ่งการเปิดเผยตัวตน โดยเฉพาะทางอารมณ์นั้น ก็ยังทำให้เกิดความใกล้ชิดสนิทสนม เพราะการเปิดเผยแสดงให้เห็นถึงความไว้วางใจระหว่างบุคคล และสิ่งนี้ก็สามารถนำไปสู่ความรักได้

Laurenceau, Barrett, และ Rovine (2005) ได้ศึกษาเรื่องความใกล้ชิดสนิทสนมในฐานะที่เป็นกระบวนการของความใกล้ชิดกันระหว่างบุคคลกับคู่สมรสจากภาคกลางของเพนซิลวาเนีย จำนวน 96 คู่ โดยให้คู่สมรสทั้งหมดบันทึกการเปิดเผยตัวตน (self-disclosure) การเปิดเผยตัวตนของคู่สมรส (partner disclosure) การรับรู้การตอบสนองของคู่สมรส (perceived partner responsiveness) และความใกล้ชิดสนิทสนม (intimacy) ผลที่ได้พบว่าทั้งการเปิดเผยตัวตนและการเปิดเผยตัวตนของคู่สมรสเป็นตัวทำนายความใกล้ชิดสนิทสนมของสามีและภรรยาอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ การรับรู้การตอบสนองของคู่สมรสยังเป็นสื่อกลางส่วนหนึ่งต่ออิทธิพลของการเปิดเผยตัวตนและการเปิดเผยตัวตนของคู่สมรสที่มีต่อความใกล้ชิดสนิทสนม จากงานวิจัยยังพบอีกว่า ความพึงพอใจในการสมรสโดยทั่วไป ความใกล้ชิดในความสัมพันธ์และความต้องการสื่อสารระหว่างกันของคู่สมรสยังขึ้นอยู่กับระดับของความใกล้ชิดสนิทสนมในแต่ละวัน ดังนั้น จากงานวิจัยดังกล่าวจะพบว่า ความใกล้ชิดสนิทสนมจะเพิ่มมากขึ้น เกิดจากการเปิดเผยตัวตน การเปิดเผยตัวตนของคู่สมรส และการรับรู้ในการเปิดเผยตัวตนระหว่างกันของคู่สมรส

ความใกล้ชิดสนิทสนมกับความรัก

ความใกล้ชิดสนิทสนมนั้นอาจนับได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของความรัก ดังตัวอย่างในทฤษฎีสามเหลี่ยมความรัก (The Triangular Theory of Love) ทฤษฎีนี้ได้เสนอว่าความรักประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ นั่นคือ ความเสน่หา (passion) ความผูกมัด (commitment) และความใกล้ชิดสนิทสนม (intimacy) (Sternberg, 1986, 1988 อ้างถึงใน Gao, 2001 และ Strong, DeVault, & Cohen, 2005; Sternberg, 2004) โดยองค์ประกอบความใกล้ชิดสนิทสนมนี้หมายถึง ความรู้สึกซึ่งส่งเสริมให้เกิดสายสัมพันธ์แนบแน่นกับผู้อื่น รวมถึงความปรารถนาที่จะส่งเสริมหลักประกันให้กับคู่รัก ความรู้สึกเป็นสุขร่วมกับคู่รัก มีการแบ่งปันซึ่งกันและกัน และสนับสนุนทางอารมณ์ซึ่งกันและกัน (Kenrick, Neuberg, & Cialdini, 2005) โดย Sternberg กล่าวว่าความใกล้ชิดสนิทสนมนี้เป็นองค์ประกอบทางอารมณ์ ความรู้สึก และมีการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับ

ผู้อื่น และมีคนจำนวนมากที่กล่าวอ้างว่า ความใกล้ชิดสนิทสนมเป็นองค์ประกอบหลักของความรัก (Kenrick et al.; Sternberg, 2004)

Sternberg และ Grajek (1984 อ้างถึงใน Strong et al., 2005) ได้กล่าวถึงลักษณะของ ความใกล้ชิดสนิทสนมซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความรักก็คือ ความต้องการที่จะส่งเสริมความสุขให้กับ คู่รักของตนและรู้สึกเป็นสุขร่วมไปกับคู่รักเช่นกัน การเข้าใจซึ่งกันและกัน ความสามารถในการ สื่อสารกับคู่รักในเรื่องส่วนตัวได้ การได้ร่วมแบ่งปันตัวตนและสิ่งของของตนกับคู่รัก รวมทั้งการ ไว้วางใจคู่รักได้ในยามลำบาก การได้รับการปลอบใจจากคู่รักและให้คำปลอบใจแก่คู่รักเมื่อยาม ลำบากหรือมีปัญหา ความชื่นชมและเคารพในตัวคู่รักอย่างสูง และการเห็นคุณค่าของคู่รักที่มีต่อ ชีวิตของตนนอกจากนั้นความใกล้ชิดสนิทสนมยังมีส่วนสำคัญต่อความพึงพอใจในความสัมพันธ์ และการปรับตัวของคู่สมรส รวมทั้งคุณภาพของการสมรสด้วย (Laurenceau et al., 2005; O' Brien & Peyton, 2002)

งานวิจัยของ Aron และ Westbay (1996) ซึ่งศึกษาเรื่องมิติของความรัก โดยได้ศึกษา องค์ประกอบของความรัก 3 องค์ประกอบตามทฤษฎีสามเหลี่ยมความรักของ Sternberg พบว่า ความใกล้ชิดสนิทสนมซึ่งเป็นองค์ประกอบของความรักนั้นมีคุณลักษณะบางประการ อาทิ การ เปิดเผย (openness) ความรู้สึกสบายใจในการพูดคุย (feel free to talk) การสนับสนุน (supportive) ความซื่อสัตย์ (honesty) ความเข้าใจ (understanding) ความอดทน (patience) ความเอาใจใส่ (caring) ความไว้วางใจ (trust) การแบ่งปัน (sharing) การนับถือ (respect) ความ สนใจในผู้อื่น (interest in other) เป็นต้น ซึ่งคุณลักษณะทั้งหลายนี้ล้วนแต่มีความสำคัญที่ ก่อให้เกิดความรักระหว่างบุคคลขึ้น

จากความหมายของความใกล้ชิดสนิทสนมและงานวิจัยดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ ว่า ความใกล้ชิดสนิทสนมมีความสำคัญในฐานะที่เป็นองค์ประกอบหนึ่งของความรัก ทำให้คนเรา เกิดความผูกพันและต้องการจะแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกที่อยู่ภายในใจของตนได้เพื่อให้อีกฝ่ายได้ รับรู้ว่าตนรู้สึกเช่นใด และการเปิดเผยเช่นนั้นก็จะทำให้เกิดความพึงพอใจในความสัมพันธ์ระหว่าง กันของคู่รักได้และถ้าจำเป็นต้องเสียสละเพื่อคู่รักของตน ก็น่าจะมีความเป็นไปได้มากที่บุคคลจะ แสดงความเต็มใจที่จะเสียสละนั้นไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดก็ตาม

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเรื่องความเต็มใจที่จะเสียสละ

ความหมายของความเต็มใจที่จะเสียสละ

คำว่าเสียสละ (sacrifice) มีความหมายว่า “การสูญเสียสิ่งหนึ่งเพื่ออีกสิ่งหนึ่ง” (giving up one thing for another) “การยินยอมเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายอื่น” (surrender to gain some other object) “การยอมสละให้แม้ต้องสูญเสีย” (devote with loss) (Guralnik, 1970, p. 1252; Webster’s New School & Office Dictionary, 1960, p. 640 อ้างถึงใน Van Lange, Rusbult, Drigotas, Arriaga, Witcher, & Cox, 1997) ในเรื่องของความสัมพันธ์ใกล้ชิด ความเต็มใจที่จะเสียสละหมายถึง แนวโน้มของบุคคลที่จะยอมสละความสนใจส่วนตัวของตนเองเพื่อส่งเสริมสุขภาวะของคู่รักหรือส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างตนเองและคู่รัก โดยในทฤษฎีการพึ่งพาซึ่งกันและกัน (Interdependence Theory) ได้กล่าวไว้ว่า บุคคลจะถูกบังคับให้เลือกระหว่างความสนใจส่วนตัวและการต้องเสียสละในสถานการณ์ที่เกิดความไม่สอดคล้องกัน (noncorrespondent situations) เช่น ตนเองต้องการไปสังสรรค์กับเพื่อนๆ ทุกวันศุกร์ตอนเย็น แต่คู่รักของตนเองก็ต้องการให้ทุกเย็นวันศุกร์นั้นเป็นวันที่ต้องไปเยี่ยมครอบครัวของคู่รัก สถานการณ์นี้เป็นความไม่สอดคล้องกันที่บุคคลจำเป็นต้องเลือกเพื่อรักษาระดับของความสัมพันธ์เอาไว้ ความไม่สอดคล้องกันระหว่างกันของคู่รักถือเป็นเรื่องปกติที่พบได้ทั่วไป (Gottman, 1994; Holmes, 1989; Kelley et al., 1983; Surra & Longstreth, 1990 อ้างถึงใน Van Lange et al.) และความไม่สอดคล้องกันนี้ก็อาจทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างคู่รักขึ้นมาได้ ด้วยเหตุนี้ บุคคลจะต้องมีทางเลือกเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สอดคล้องกันระหว่างกันนี้ โดยยินยอมสละความสนใจส่วนตัว หรือยอมเห็นแก่ตัวและไม่สนใจความขัดแย้งที่อาจจะทำให้สัมพันธ์ภาพลึกลงได้ ดังนั้น การเสียสละจึงเป็นกลไกสำคัญของบุคคลในการแก้ปัญหาที่ต้องมีทางเลือกดังเช่นความไม่สอดคล้องกันอย่างนี้ที่กล่าวมา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเต็มใจที่จะเสียสละ

Van Lange และคณะ (1997) ได้ศึกษาความเต็มใจที่จะเสียสละในความสัมพันธ์แบบใกล้ชิดทั้งกับคู่รักและคู่สมรส โดยใช้การวิจัยแบบสำรวจระยะยาว และการวิจัยแบบจำลองสถานการณ์ ผลการวิจัยที่ได้พบว่า ความเต็มใจที่จะเสียสละมีความสัมพันธ์กับความผูกมัดสูง ความพึงพอใจสูง อัตราการเปลี่ยนคู่รักต่ำ และการลงทุนในความสัมพันธ์สูง (high investment) ความรู้สึกผูกมัดได้เชื่อมโยงระหว่างความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งหลายที่กล่าวมากับความเต็มใจที่

จะเสียสละ นอกจากนี้ ความเต็มใจที่จะเสียสละยังมีสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวระหว่างคู่สมรส และความยั่งยืนของคู่สมรสอีกด้วย

Wieselquist, Rusbult, Foster, และ Agnew (1999) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ของความผูกมัด (commitment) พฤติกรรมที่สนับสนุนความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน (pro-relationship behavior) และความไว้วางใจ (trust) ในความสัมพันธ์แบบใกล้ชิดสนิทสนม โดยได้ศึกษาในรูปแบบพื้นฐานของการพึ่งพาซึ่งกันและกัน (interdependence-based model) ผลที่ได้จากการศึกษาแบบระยะยาว (longitudinal study) พบว่า พฤติกรรมที่ส่งเสริมความผูกมัด เช่น การปรับตัวในความสัมพันธ์ (accommodation) และความเต็มใจที่จะเสียสละ (willingness to sacrifice) เป็นพฤติกรรมที่สามารถนำมาวิเคราะห์ถึงแรงจูงใจในพฤติกรรมที่สนับสนุนความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันได้ บุคคลจะรู้สึกไว้วางใจคู่รักเมื่อรับรู้ว่าคุณรักของตนแสดงพฤติกรรมที่สนับสนุนความสัมพันธ์ หรือคู่รักของตนยินยอมสละความสนใจส่วนตัวเพื่อรักษาความสัมพันธ์ที่ดีเอาไว้ ผลที่พบจากงานวิจัยสามารถสรุปเป็นรูปแบบได้ดังนี้ (1) การพึ่งพากันระหว่างคู่รักทำให้เกิดความผูกมัดที่เข้มแข็ง (2) ความผูกมัดทำให้เกิดพฤติกรรมที่สนับสนุนความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน (3) คู่รักรับรู้พฤติกรรมที่สนับสนุนความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน (4) การรับรู้พฤติกรรมที่สนับสนุนความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันช่วยส่งเสริมความไว้วางใจของคู่รัก (5) ความไว้วางใจช่วยเพิ่มพูนความเต็มใจของคู่รักที่จะพึ่งพาซึ่งกันและกันต่อไปในความสัมพันธ์ ซึ่งความไว้วางใจนั้น Aron และ Westbay (1996) กล่าวว่า เป็นคุณลักษณะหนึ่งของความใกล้ชิดสนิทสนม

จากแนวคิดเรื่องความหลงตนเอง ความใกล้ชิดสนิทสนม และความเต็มใจที่จะเสียสละ ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานข้อที่ 1 ได้ว่า สำหรับบุคคลที่มีความหลงตนเองต่ำ การมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับคู่รักในระดับสูงจะทำให้มีความเต็มใจที่จะเสียสละมากกว่าการมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับคู่รักในระดับต่ำ แต่สำหรับบุคคลที่มีความหลงตนเองสูง ความใกล้ชิดในระดับสูงหรือต่ำ ไม่ทำให้มีความเต็มใจที่จะเสียสละแตกต่างกัน และสมมติฐานข้อที่ 2 ซึ่งตั้งไว้ว่า บุคคลที่มีความหลงตนเองต่ำจะมีความเต็มใจที่จะเสียสละมากกว่าบุคคลที่มีความหลงตนเองสูง

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเรื่องความพึงพอใจในความสัมพันธ์

ความหมายของความพึงพอใจในความสัมพันธ์

ความพึงพอใจในความสัมพันธ์ (relationship satisfaction) หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลในเรื่องสุขภาพ (well-being) และความพอใจ (contentment) ต่อความสัมพันธ์แบบใกล้ชิดระหว่างคู่รักของบุคคล (Hendrick, 2004) ส่วน Vaughn และ Matyastik-Baier (1999) ได้กล่าวไว้ว่า ความพึงพอใจในความสัมพันธ์เป็นการประเมินของบุคคลต่อความสัมพันธ์ระหว่างคู่รัก โดยมีพื้นฐานทางทฤษฎีมาจากทฤษฎีการแลกเปลี่ยนทางสังคม (social exchange theory) และทฤษฎีสมรรถ (equity theory) (Thibaut & Kelley, 1959 อ้างถึงใน Vaughn & Matyastik-Baier) โดยทฤษฎีทั้งสองได้เสนอว่า ความพึงพอใจในความสัมพันธ์จะเพิ่มขึ้นเมื่อบุคคลรับรู้ถึงรางวัล (rewards) เช่น ความอบอุ่นและการเปิดเผยตัวตนที่ได้จากความสัมพันธ์มากขึ้น และเมื่อความสัมพันธ์นั้นถูกรับรู้ว่าเป็นไปอย่างยุติธรรม นั่นคือ บุคคลรู้สึกว่าตนเป็นผู้ให้และผู้รับพอๆ กัน (Kamo, 1993 อ้างถึงใน Vaughn & Matyastik-Baier) ถ้าบุคคลเปรียบเทียบรางวัล (rewards) และการสูญเสีย (costs) ของความสัมพันธ์ระหว่างคู่รักของตนในขณะนั้นกับความสัมพันธ์ที่มีกับคนอื่น ๆ หรือกับมาตรฐานที่ตนเองตั้งไว้ แล้วประเมินว่าเป็นความสัมพันธ์ที่ดี บุคคลก็จะเกิดความพึงพอใจในความสัมพันธ์ (Kurdek, 1992; Lenthall, 1977 อ้างถึงใน Vaughn & Matyastik-Baier)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในความสัมพันธ์

Fletcher และคณะ (2000 อ้างถึงใน Hendrick, 2004) พบว่าความพึงพอใจในความสัมพันธ์เป็นส่วนประกอบหนึ่งในหกของคุณภาพของความสัมพันธ์ ซึ่งองค์ประกอบอื่นๆ ที่เหลือได้แก่ ความผูกมัด ความใกล้ชิดสนิทสนม ความรัก ความเสน่หา และความไว้วางใจ ส่วน Engel และคณะ (2002) ซึ่งศึกษาถึงความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพในเรื่องแรงจูงใจพื้นฐานและคุณลักษณะห้าองค์ประกอบกับองค์ประกอบของความรักทั้ง 3 องค์ประกอบคือ ความใกล้ชิดสนิทสนม ความเสน่หา และความผูกมัด โดยได้ศึกษาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของความรักและความพึงพอใจในความสัมพันธ์ด้วย พบว่า ความพึงพอใจในความสัมพันธ์นั้นมีสหสัมพันธ์ทางบวกทั้งกับความใกล้ชิดสนิทสนม ความเสน่หา และความผูกมัดทั้งในเพศหญิงและเพศชาย ซึ่งจะเห็นได้ว่า ความพึงพอใจในความสัมพันธ์นั้นมีความสัมพันธ์แบบแน่นกับความใกล้ชิดสนิทสนมซึ่งเป็นส่วนสำคัญของความรัก

Hendrick และคณะ (1988) ได้ศึกษาเรื่องของการรักและความพึงพอใจในความสัมพันธ์กับคู่รักนักศึกษาจำนวน 57 คู่ ในเรื่องรูปแบบของการรักและความพึงพอใจในความสัมพันธ์พบว่า รูปแบบการรักแบบเสนาหา (Eros) และแบบเสียสละ (Agape) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในความสัมพันธ์ ส่วนรูปแบบการรักแบบไม่ผูกมัดหรือการเล่นเกมส์ (Ludus หรือ game-playing) มีสหสัมพันธ์ทางลบกับความพึงพอใจในความสัมพันธ์ และการลงทุน (investment) มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในความสัมพันธ์เฉพาะกับเพศหญิง ผลจากงานวิจัยยังพบว่า ความพึงพอใจมีส่วนสำคัญต่อความยั่งยืนในความสัมพันธ์ และคู่รักที่มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์ต่ำมีแนวโน้มที่จะยุติความสัมพันธ์ระหว่างกันได้ง่าย

งานวิจัยนี้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าคนหลงตนเองไม่มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์ เพราะคุณลักษณะของคนหลงตนเองส่วนหนึ่งคือการมองว่าความรักเปรียบเสมือนการเล่นเกมส์ (Campbell, Foster, & Finkel, 2002) และบุคคลที่ยังมีความใกล้ชิดสนิทสนมจะยิ่งมีความพึงพอใจในความสัมพันธ์เพราะรูปแบบการรักแบบเสนาหาหรือ Eros นี้เป็นรูปแบบการรักที่ประกอบด้วยองค์ประกอบด้านความเสนาหา ความใกล้ชิดสนิทสนม และความผูกมัดตามทฤษฎีสถาปัตยกรรมความรักของ Sternberg (Hendrick et al., 1988)

จากแนวคิดเรื่องความหลงตนเอง ความใกล้ชิดสนิทสนม และความพึงพอใจในความสัมพันธ์ ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานข้อที่ 3 ได้ว่า สำหรับบุคคลที่มีความหลงตนเองต่ำ การมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับคู่รักในระดับสูงจะทำให้มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์มากกว่าการมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับคู่รักในระดับต่ำ แต่สำหรับบุคคลที่มีความหลงตนเองสูง ความใกล้ชิดในระดับสูงหรือต่ำ ไม่ทำให้มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์แตกต่างกัน และสมมติฐานข้อที่ 4 ตั้งไว้ว่า บุคคลที่มีความหลงตนเองต่ำจะมีความพึงพอใจในความสัมพันธ์มากกว่าบุคคลที่มีความหลงตนเองสูง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อทดสอบว่า

1. ระหว่างคนที่มีความหลงตนเองสูงและคนที่มีความหลงตนเองต่ำ เมื่อมีระดับความใกล้ชิดสนิทสนมต่างกัน จะมีความเต็มใจที่จะเสียสละต่างกันหรือไม่

2. ระดับของความหลงตนเองที่แตกต่างกันจะนำไปสู่ความเต็มใจที่จะเสียสละแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

3. ระหว่างคนที่มีความหลงตนเองสูงและคนที่มีความหลงตนเองต่ำ เมื่อมีระดับความใกล้ชิดสนิทสนมต่างกัน จะมีความพึงพอใจในความสัมพันธ์ต่างกันหรือไม่

4. ระดับของความหลงตนเองที่แตกต่างกันจะนำไปสู่ความพึงพอใจในความสัมพันธ์แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือบุคคลทั่วไปจำนวน 473 คน มีอายุระหว่าง 18-40 ปี สาเหตุที่กำหนดอายุขั้นต่ำเป็น 18 ปี เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่าเป็นอายุของบุคคลที่บรรลุนิติภาวะ และผู้วิจัยคาดว่าจะมีความรักที่จริงจัง เนื่องจากมีวุฒิภาวะทางอารมณ์และจะสะท้อนถึงความใกล้ชิดสนิทสนมที่แท้จริง ส่วนอายุขั้นสูงสุดที่กำหนดอายุไว้ 40 ปีนั้น เป็นเพราะปัจจุบันนี้ ด้วยสภาพสังคมที่เป็นอยู่ และคนเราได้รับการศึกษากันมากขึ้นทำให้การแต่งงานเกิดขึ้นช้า จะเห็นได้ว่าการแต่งงานมักเกิดในช่วงอายุ 30-35 ปีมากขึ้น ผู้วิจัยได้เลือกอายุของผู้เข้าร่วมงานวิจัยจนถึงอายุ 40 ปี เพราะเห็นว่าช่วงอายุดังกล่าวยังมีผลของความรักเกิดขึ้น เพราะถ้าหลังจากนี้ไปจะเป็นช่วงที่คนเราสนใจในหน้าที่การงานเพื่อสร้างครอบครัว มีความมั่นคงในหน้าที่การงานและอาจไม่ใส่ใจในเรื่องของความรักเท่าที่ควร เพราะมุ่งแต่จะสร้างความเป็นปึกแผ่นให้แก่ครอบครัวเป็นสิ่งสำคัญ นอกจากนั้นเหตุผลสำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ ระดับความหลงตนเองนั้นลดลงได้เมื่ออายุมากขึ้น (Foster et al., 2003) ผู้วิจัยจึงไม่กำหนดอายุมากไปกว่านี้เพราะอาจเกิดผลของการลดลงของความหลงตนเองได้

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1. ความหลงตนเอง แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ

1.1 คนที่มีความหลงตนเองสูง

1.2 คนที่มีความหลงตนเองต่ำ

2. ความใกล้ชิดสนิทสนม แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ

2.1 ความใกล้ชิดสนิทสนมสูง

2.2 ความใกล้ชิดสนิทสนมต่ำ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความเต็มใจที่จะเสียสละ และความพึงพอใจในความสัมพันธ์

สมมติฐานในการวิจัย

จากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยขอตั้งสมมติฐาน ดังต่อไปนี้

1. สำหรับบุคคลที่มีความหลงตนเองต่ำ การมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับคู่รักในระดับสูงทำให้มีความเต็มใจที่จะเสียสละมากกว่าการมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับคู่รักในระดับต่ำ แต่สำหรับบุคคลที่มีความหลงตนเองสูง ความใกล้ชิดในระดับสูงหรือต่ำ ไม่ทำให้มีความเต็มใจที่จะเสียสละแตกต่างกัน
2. บุคคลที่มีความหลงตนเองต่ำมีความเต็มใจที่จะเสียสละมากกว่าบุคคลที่มีความหลงตนเองสูง
3. สำหรับบุคคลที่มีความหลงตนเองต่ำ การมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับคู่รักในระดับสูงทำให้มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์มากกว่าการมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับคู่รักในระดับต่ำ แต่สำหรับบุคคลที่มีความหลงตนเองสูง ความใกล้ชิดในระดับสูงหรือต่ำ ไม่ทำให้มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์แตกต่างกัน
4. บุคคลที่มีความหลงตนเองต่ำมีความพึงพอใจในความสัมพันธ์มากกว่าบุคคลที่มีความหลงตนเองสูง

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ความหลงตนเอง หมายถึง ลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลที่ให้ความสำคัญกับตนเองมากจนเกินจริง หมกมุ่นและเพื่อฝันอยู่กับอำนาจ ความรุ่งเรือง และความสำเร็จ คิดว่าตนเป็นคนพิเศษ และคาดหวังว่าจะได้รับการปฏิบัติที่เป็นพิเศษจากผู้อื่น ต้องการการยกย่องชื่นชมจากผู้อื่น เห็นแก่ตัวและมุ่งที่จะเอาเปรียบผู้อื่น รวมทั้งแสวงหาผลประโยชน์จากผู้อื่น มีความเชื่อว่าตนจะต้องได้รับสิ่งดีๆ มากกว่าผู้อื่น ขาดความเห็นอกเห็นใจ อิจฉาคนอื่นและคิดว่าคนอื่นกำลังอิจฉาตนเอง แสดงว่าตนเองอยู่เหนือผู้อื่น และคิดว่าความรักของตนเป็นความรักที่สมบูรณ์แบบ

งานวิจัยนี้ ความหลงตนเอง หมายถึง คะแนนที่ได้จากมาตรวัดความหลงตนเองที่ผู้วิจัยพัฒนาและปรับปรุงขึ้นใหม่จากมาตรวัดที่พรสวรรค์ ตันโชติศรีนนท์ (2547) ได้พัฒนาขึ้นตามโครงสร้างของ Raskin และ Terry (1988) โดยเป็นมาตรประเมินค่าแบบ 5 ช่วง ซึ่งให้ผู้ร่วมการวิจัยประเมินความรู้สึกที่มีต่อตนเอง ในด้านอำนาจหน้าที่ ด้านความสามารถในการพึ่งตนเอง ด้าน

ความเหนือกว่า ด้านการชอบแสดงออก ด้านการแสวงหาผลประโยชน์ ด้านความทะนงตน ด้านการสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่ ซึ่งเป็นองค์ประกอบทั้ง 7 ด้านของมาตรวัดความหลงตนเอง

ความหลงตนเองแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

คนที่หลงตนเองสูง หมายถึง บุคคลที่มีคะแนนจากมาตรวัดความหลงตนเองสูงกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 73 ของผู้ตอบมาตรวัดความหลงตนเองทั้งหมด

คนที่หลงตนเองต่ำ หมายถึง บุคคลที่มีคะแนนจากมาตรวัดความหลงตนเองต่ำกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 27 ของผู้ตอบมาตรวัดความหลงตนเองทั้งหมด

ความใกล้ชิดสนิทสนม หมายถึง การแสดงพฤติกรรมที่สนองตอบซึ่งกันและกันระหว่างบุคคลเพื่อรักษาระดับของความสบายใจเมื่ออยู่ใกล้กัน ทำให้เกิดความรู้สึกอันอบอุ่นและเกิดความปลอดภัยที่จะอยู่ใกล้กัน

งานวิจัยนี้ ความใกล้ชิดสนิทสนม หมายถึง คะแนนที่ได้จากมาตรวัดความใกล้ชิดสนิทสนมซึ่งพัฒนาขึ้นจากมาตรวัดความใกล้ชิดสนิทสนมชื่อว่า Miller Social Intimacy Scale หรือ MSIS ซึ่งสร้างเป็นมาตรประเมินค่าแบบ 10 ช่วง และให้ผู้ร่วมการวิจัยได้ประเมินความรู้สึกใกล้ชิดสนิทสนมของตนที่มีต่อคู่รัก

ความใกล้ชิดสนิทสนมแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

คู่รักที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมสูง หมายถึง บุคคลที่มีคะแนนจากมาตรวัดความใกล้ชิดสนิทสนมสูงกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 73 ของผู้ตอบมาตรวัดความใกล้ชิดสนิทสนมทั้งหมด

คู่รักที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมต่ำ หมายถึง บุคคลที่มีคะแนนจากมาตรวัดความใกล้ชิดสนิทสนมต่ำกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 27 ของผู้ตอบมาตรวัดความใกล้ชิดสนิทสนมทั้งหมด

ความเต็มใจที่จะเสียสละ หมายถึง ความยินดีหรือความพร้อมที่จะยินยอมสูญเสียความชอบ ความสนใจส่วนตัว หรือกิจกรรมที่สำคัญของตนเอง เพื่อรักษาความสัมพันธ์ระหว่างคู่รักเอาไว้

งานวิจัยนี้ ความเต็มใจที่จะเสียสละหมายถึง คะแนนที่ได้รับจากมาตรวัดความเต็มใจที่จะเสียสละ ซึ่งสร้างเป็นมาตราประเมินค่าแบบ 9 ช่วง โดยให้ผู้ร่วมการวิจัยได้ประเมินความเต็มใจที่จะเสียสละให้กับคู่รักของตนให้ตรงกับความรู้สึกมากที่สุด

ความพึงพอใจในความสัมพันธ์ หมายถึง การประเมินของบุคคลต่อความสัมพันธ์กับคู่รักว่าเป็นความสัมพันธ์ที่ดีหรือเป็นไปตามที่บุคคลนั้นต้องการหรือไม่

งานวิจัยนี้ ความพึงพอใจในความสัมพันธ์ หมายถึง คะแนนที่ได้รับจากมาตรวัดความพึงพอใจในความสัมพันธ์ ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาตรวัดของวาริน เทพยายน (2542) มาใช้ โดยมาตรนี้พัฒนาขึ้นมาจากมาตรวัดความพึงพอใจในความสัมพันธ์ของ Hendrick ซึ่งพัฒนาขึ้นในปี 1988 เป็นมาตราประเมินค่าแบบ 5 ช่วง และให้ผู้ร่วมการวิจัยได้ประเมินความรู้สึกพึงพอใจในความสัมพันธ์ให้ตรงกับความรู้สึกของตนมากที่สุด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบว่าเมื่อมีระดับความใกล้ชิดสนิทสนมต่างกัน คนที่มีความหลงตนเองสูงและคนที่มีความหลงตนเองต่ำมีความเต็มใจที่จะเสียสละแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
2. ทำให้ทราบว่าเมื่อมีระดับความใกล้ชิดสนิทสนมต่างกัน คนที่มีความหลงตนเองสูงและคนที่มีความหลงตนเองต่ำมีความพึงพอใจในความสัมพันธ์แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีรูปแบบการวิจัยแบบ 2 x 2 แฟคทอเรียล (Factorial design) โดยมีระดับความหลงตนเองและระดับความใกล้ชิดสนิทสนมเป็นตัวแปรอิสระ มีระดับความเต็มใจที่จะเสียสละและระดับของความพึงพอใจในความสัมพันธ์เป็นตัวแปรตาม สำหรับระดับความหลงตนเองและระดับความใกล้ชิดสนิทสนมแบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่ ระดับสูงและต่ำ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้เป็นบุคคลทั่วไปที่มีอายุระหว่าง 18-40 ปี โดยผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากผู้รักที่เป็นแฟนและคู่สมรส ทั้งจากนิสิต นักศึกษา และบุคคลจากอาชีพต่างๆ ทั้งหมดจำนวน 473 คน จากนั้นได้ใช้เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 27 และ 73 เป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นคนที่หลงตนเองสูงและคนที่หลงตนเองต่ำ รวมทั้งใช้เกณฑ์เดียวกันในการแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นคนที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมสูงและคนที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมต่ำ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบไปด้วย

1. มาตรวัดความหลงตนเอง ซึ่งผู้วิจัยปรับปรุงจากมาตรวัดความหลงตนเองที่พรสวรรค์ตันโซติศรีนนท์ (2547) พัฒนาจากมาตรวัดความหลงตนเอง (The Narcissistic Personality Inventory หรือ NPI) ของ Raskin และ Terry (1988)
2. มาตรวัดความใกล้ชิดสนิทสนม ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากมาตรวัดความใกล้ชิดสนิทสนมทางสังคม (The Miller Social Intimacy Scale หรือ MSIS) ของ Miller และ Lefcourt (1982 อ้างถึงใน Bruce, Flora, & Stacey, 2004)
3. มาตรวัดความเต็มใจที่จะเสียสละ ซึ่งผู้วิจัยปรับปรุงขึ้นจากมาตรวัดความเต็มใจที่จะเสียสละของ Van Lange และคณะ (1997)

4. มาตรฐานวัดความพึงพอใจในความสัมพันธ์ ซึ่งผู้วิจัยนำมาตราที่วาริน เทพยายน (2542) พัฒนาจากมาตรฐานวัดความพึงพอใจในความสัมพันธ์ ((Relationship Assessment Scale หรือ RAS) ของ Hendrick ที่พัฒนาขึ้นเมื่อปี 1988 มาใช้

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยขออธิบายรายละเอียดของแต่ละมาตร ดังนี้

1. มาตรฐานวัดความหลงตนเอง

ผู้วิจัยนำมาตราวัดความหลงตนเองที่พรสวรรค์ ตันโชติศรีนนท์ (2547) พัฒนาจากมาตรฐานวัดความหลงตนเอง (The Narcissistic Personality Inventory หรือ NPI) ของ Raskin และ Terry (1988) จำนวน 42 ข้อ มารวมกับข้อกระทงที่ผู้วิจัยร่วมกับนางสาววันวิสาข์ ฤกษ์ทวีร่วมกันสร้างเพิ่มขึ้นอีก 43 ข้อ รวมเป็น 85 ข้อเพื่อพัฒนาและปรับปรุงมาตรวัดขึ้นใหม่ โดยเนื้อหาของข้อกระทงนั้นได้รับคำปรึกษาและการตรวจทานจากอาจารย์ที่ปรึกษา ทั้งนี้ จำนวนข้อกระทงแบ่งออกเป็น 7 ด้าน ดังนี้

1. ด้านอำนาจหน้าที่ (Authority) มีข้อกระทงเดิมจำนวน 6 ข้อ และข้อกระทงที่สร้างเพิ่มจำนวน 6 ข้อ (รวม 12 ข้อ)
2. ด้านความสามารถในการพึ่งตนเอง (Self-Sufficiency) มีข้อกระทงเดิมจำนวน 6 ข้อ และข้อกระทงที่สร้างเพิ่มจำนวน 7 ข้อ (รวม 13 ข้อ)
3. ด้านความเหนือกว่า (Superiority) มีข้อกระทงเดิมจำนวน 6 ข้อ และข้อกระทงที่สร้างเพิ่มจำนวน 6 ข้อ (รวม 12 ข้อ)
4. ด้านการชอบแสดงออก (Exhibitionism) มีข้อกระทงเดิมจำนวน 6 ข้อ และข้อกระทงที่สร้างเพิ่มจำนวน 5 ข้อ (รวม 11 ข้อ)
5. ด้านการแสวงหาผลประโยชน์ (Exploitativeness) มีข้อกระทงเดิมจำนวน 6 ข้อ และข้อกระทงที่สร้างเพิ่มจำนวน 7 ข้อ (รวม 13 ข้อ)
6. ด้านความทะนงตน (Vanity) มีข้อกระทงเดิมจำนวน 6 ข้อ และข้อกระทงที่สร้างเพิ่มจำนวน 5 ข้อ (รวม 11 ข้อ)
7. ด้านการสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่ (Entitlement) มีข้อกระทงเดิมจำนวน 6 ข้อ และข้อกระทงที่สร้างเพิ่มจำนวน 7 ข้อ (รวม 13 ข้อ)

ตารางที่ 1

จำนวนข้อกระทงในการพัฒนามาตรวัดความหลงตนเอง จำแนกตามองค์ประกอบ

ด้าน	ข้อกระทงเดิม			ข้อกระทงที่สร้างเพิ่ม			รวม
	ด้าน	ด้าน	รวม	ด้าน	ด้าน	รวม	
	บวก	ลบ		บวก	ลบ		
1. ด้านอำนาจหน้าที่	5	1	6	1	5	6	12
2. ด้านความสามารถในการ พึ่งตนเอง	5	1	6	4	3	7	13
3. ด้านความเหนือกว่า	5	1	6	2	4	6	12
4. ด้านการชอบแสดงออก	3	3	6	2	3	5	11
5. ด้านการแสวงหาผลประโยชน์	5	1	6	2	5	7	13
6. ด้านความทะนงตน	3	3	6	2	3	5	11
7. ด้านการสมควรได้มากกว่าที่ เป็นอยู่	4	2	6	3	4	7	13
รวม	30	12	42	16	27	43	85

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตรประมาณค่าแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยให้ผู้ร่วมการวิจัยประเมินความรู้สึกของตนตามระดับการตอบเป็น 5 ระดับ คือ **ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง** **ไม่เห็นด้วย** **เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยพอๆ กัน** **เห็นด้วย** และ **เห็นด้วยอย่างยิ่ง** (ดูตัวอย่างมาตรที่ภาคผนวก ก) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
3	หมายถึง	เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยพอๆ กัน
4	หมายถึง	เห็นด้วย
5	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ในการประเมินคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้นำมาตรวจวัดความหลงตนเองที่ปรับปรุงขึ้นใหม่ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในชั้นสร้างมาตรฐานซึ่งเป็นบุคคลทั่วไปจำนวน 556 คน เป็นเพศชายจำนวน 179 คน เพศหญิงจำนวน 372 คน และไม่ได้ระบุเพศจำนวน 5 คน แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อกระทงด้วยการทดสอบค่าทีระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ จากร้อยละ 27 ของคะแนนรวมของกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นจึงนำมาวิเคราะห์รายข้อ (Item Analysis) โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับผลรวมของข้ออื่นๆ ในมาตร (Corrected Item-Total Correlation หรือ CITC) โดยกำหนดนัยสำคัญที่ระดับ .05 ตามตารางของ Minium (1978) ($N = 500$) และนำมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient of Internal Consistency) จากการวิเคราะห์ดังกล่าวได้ข้อกระทงที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 83 ข้อ แบ่งออกเป็นข้อกระทงเดิมจำนวน 41 ข้อ และข้อกระทงที่สร้างเพิ่มจำนวน 42 ข้อ โดยเป็นข้อกระทงทางบวกจำนวน 45 ข้อ และข้อกระทงทางลบจำนวน 38 ข้อ และมีค่าแอลฟาเท่ากับ .9242 (ดูภาคผนวก ข)

ในการหาความตรงของมาตร ผู้วิจัยได้นำข้อกระทงที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด 83 ข้อมาวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) โดยการใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principle Components) กำหนดองค์ประกอบออกเป็น 7 องค์ประกอบ และหมุนแกนด้วยวิธีอ็อบลิมิน (Oblimin) ได้ข้อกระทงทั้งหมด 44 ข้อ จากนั้นจึงนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบอีกครั้งโดยได้กำหนดเป็น 7 องค์ประกอบ และหมุนแกนด้วยวิธีอ็อบลิมิน (Oblimin) ปรากฏว่าได้ข้อกระทงที่กระจายกระจ่าย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้หมุนแกนด้วยวิธีแวนิแม็กซ์ (Varimax) แทน ผลการวิเคราะห์ในครั้งนี้ได้ข้อกระทงรวมกลุ่มกัน จำนวนทั้งหมด 35 ข้อ โดยที่องค์ประกอบด้านความเหนือกว่าและการชอบแสดงออกนั้นรวมกลุ่มอยู่ในองค์ประกอบเดียวกันจำนวน 8 ข้อ

จากการศึกษาภาวะสันนิษฐาน (Construct) ของความหลงตนเองพบว่า ด้านความเหนือกว่าและการชอบแสดงออกนั้นแตกต่างกัน โดยที่ความเหนือกว่านั้นเป็นการแสดงออกถึงความสามารถทางสังคม การแสดงออกถึงความเหนือกว่าทางสถานภาพในสังคม ส่วนการชอบแสดงออกเป็นการชอบแสดงออกเพื่อเรียกความสนใจ การชอบแสวงหาการสัมผัส และมีลักษณะเปิดตัว ดังนั้นผู้วิจัยจึงตัดสินใจที่จะแยกด้านความเหนือกว่าและการชอบแสดงออกออกจากกัน โดยนำข้อกระทงในด้านความเหนือกว่าและการชอบแสดงออกจำนวน 8 ข้อ มาวิเคราะห์องค์ประกอบ โดยใช้วิธีการหมุนแกนด้วยวิธีแวนิแม็กซ์ (Varimax) แต่ไม่ได้กำหนดองค์ประกอบผลที่ได้ปรากฏว่า ข้อกระทง 8 ข้อนี้แบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบได้อย่างชัดเจน ดังนี้

ข้อกระทงที่อยู่ในองค์ประกอบที่ 1 (การชอบแสดงออก) ได้แก่ ข้อกระทงที่ 15 22 25 69
 ข้อกระทงที่อยู่ในองค์ประกอบที่ 2 (ความเห็นอกว่า) ได้แก่ ข้อกระทงที่ 30 31 37 64

ตารางที่ 2

จำนวนข้อกระทงรายด้านของมาตรวัดความหลงตนเองในการวิเคราะห์องค์ประกอบทั้ง 2 ครั้ง

ด้าน	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2
อำนาจหน้าที่	7	7
ความสามารถในการพึ่งตนเอง	4	4
ความเห็นอกว่า	4	4
การชอบแสดงออก	4	4
การแสวงหาผลประโยชน์	10	7
ความทะนงตน	7	5
การสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่	8	4
รวม	44	35

จากการหาความตรงของมาตร พบว่า มีข้อกระทงที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด 35 ข้อ (ดูภาคผนวก ค) แบ่งเป็นข้อกระทงเดิม จำนวน 19 ข้อ และข้อกระทงที่สร้างเพิ่ม จำนวน 16 ข้อ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้หาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient of Internal Consistency) พบว่าองค์ประกอบความเห็นอกว่า มีค่าแอลฟาเท่ากับ .6375 องค์ประกอบการชอบแสดงออก มีค่าแอลฟาเท่ากับ .7191 องค์ประกอบอำนาจหน้าที่ มีค่าแอลฟาเท่ากับ .7308 องค์ประกอบความทะนงตน มีค่าแอลฟาเท่ากับ .7744 องค์ประกอบการแสวงหาผลประโยชน์ มีค่าแอลฟาเท่ากับ .6929 องค์ประกอบการสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่ มีค่าแอลฟาเท่ากับ .7193 องค์ประกอบความสามารถในการพึ่งตนเอง มีค่าแอลฟาเท่ากับ .6505 และได้ค่าแอลฟารวมทุกข้อกระทงเท่ากับ .8253

2. มาตรวัดความใกล้ชิดสนิทสนม

ผู้วิจัยพัฒนามาตรวัดความใกล้ชิดสนิทสนมขึ้นจากมาตรวัดความใกล้ชิดสนิทสนมทางสังคม (The Miller Social Intimacy Scale หรือ MSIS) ของ Miller และ Lefcourt (1982 อ้างถึงใน Bruce et al., 2004) มาตรวัดดังกล่าวเดิมมีข้อกระทงจำนวน 17 ข้อ ผู้วิจัยได้สร้างเพิ่มอีก 5 ข้อ

เป็น 22 ข้อ และเนื่องจากเป็นการวัดเรื่องเกี่ยวกับความรู้สึก จึงเป็นมาตรที่มีการประเมินค่าแบบ 10 ระดับ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นระดับที่บอกความรู้สึก **ไม่เลย ทำและไม่ทำพอๆ กัน และเป็นประจำ** ส่วนตอนที่ 2 เป็นระดับที่บอกความรู้สึก **น้อยที่สุด ปานกลาง และ มาก ที่สุด** (ดูตัวอย่างมาตรที่ภาคผนวก ง)

ในการประเมินคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้นำมาตรวัดดังกล่าวไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นบุคคลทั่วไปจำนวน 98 คน เป็นเพศชายจำนวน 24 คน และเพศหญิงจำนวน 74 คน จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อกระทงด้วยการทดสอบค่าทีระหว่างกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์หากลุ่มสูง-กลุ่มต่ำจากร้อยละ 27 ของคะแนนรวมของกลุ่มตัวอย่าง ในขั้นต่อมาจึงนำมาวิเคราะห์รายข้อ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับผลรวมของข้ออื่นๆ ในมาตร (Corrected Item-Total Correlation หรือ CITC) โดยกำหนดนัยสำคัญที่ระดับ .05 ตามตารางของ Herzberg (1983) ($N = 95$) และนำมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient of Internal Consistency) จากการวิเคราะห์ดังกล่าวได้ข้อกระทงที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 21 ข้อ และค่าแอลฟาเท่ากับ .9589 (ดูภาคผนวก จ)

เนื่องจากมีงานวิจัยที่พบว่า ความพึงพอใจในความสัมพันธ์มีความสัมพันธ์กับความใกล้ชิดสนิทสนมในฐานะที่เป็นส่วนประกอบของคุณภาพของความสัมพันธ์เช่นเดียวกัน (Fletcher et al., 2000 อ้างถึงใน Hendrick, 2004) มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับความใกล้ชิดสนิทสนม (Engel et al., 2002) และการวัดความพึงพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างคู่วัยนั้นยังสามารถวัดได้จากความใกล้ชิดสนิทสนมอีกด้วย (Hendrick) ในการวิเคราะห์หาค่าความตรงของมาตร ผู้วิจัยจึงได้นำมาตรวัดความใกล้ชิดสนิทสนมที่ผู้วิจัยได้พัฒนาข้างต้นมาหาค่าสหสัมพันธ์กับมาตรวัดความพึงพอใจในความสัมพันธ์ที่ วาริน เทพยายน (2542) ได้พัฒนาขึ้น โดยนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งมีคู่วัยในปัจจุบัน จำนวน 93 คน เป็นเพศชายจำนวน 27 คน และเพศหญิงจำนวน 66 คน มีอายุระหว่าง 15-46 ปี ผลที่ได้พบว่า ความใกล้ชิดสนิทสนมมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ, $r(91) = .75, p < .01$

3. มาตรวัดความเต็มใจที่จะเสียสละ

ผู้วิจัยได้ปรับปรุงมาตรวัดนี้จากมาตรวัดความเต็มใจที่จะเสียสละของ Van Lange และคณะ (1997) เป็นมาตรวัดที่ต้องให้ ผู้ร่วมการวิจัยคิดกิจกรรมที่มีความสำคัญที่สุดในชีวิตของตน นอกเหนือไปจากกิจกรรมที่กระทำร่วมกับคู่วัย 3 กิจกรรม แล้วให้เลือกที่จะทำหรือไม่ทำกิจกรรมนั้น

หากเป็นไปได้เลยที่จะรักษาความสัมพันธ์กับคู่รักไปพร้อมๆ กับการทำกิจกรรมนั้น ลักษณะมาตรจะเป็นมาตรวัดประเมินค่าแบบ 9 ระดับ โดยเป็นระดับที่บอกความรู้สึก **ไม่คิดเลิกทำกิจกรรมนั้นแน่นอน อาจคิดเลิกทำกิจกรรมนั้น และ คิดเลิกทำกิจกรรมนั้นแน่นอน** ให้ผู้วิจัยเลือกตอบให้ตรงกับความรู้สึกของตนมากที่สุด (ดูตัวอย่างมาตรที่ภาคผนวก ฉ)

ในการประเมินคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการถามกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน แบบตัวต่อตัว โดยปัญหาที่พบเป็นส่วนใหญ่ก็คือ การให้คะแนนเป็นเปอร์เซ็นต์ว่าแต่ละข้อมีจำนวนคะแนนเต็มแต่ละข้อเป็น 100 เปอร์เซ็นต์ หรือทั้ง 3 ข้อรวมกันเป็น 100 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งปัญหานี้ผู้วิจัยได้แก้ไขแล้ว โดยการเพิ่มเติมค่าชี้แจงลงไปในตัวมาตร

4. มาตรวัดความพึงพอใจในความสัมพันธ์

ผู้วิจัยนำมาตรวัดที่วาริน เทพายน (2542) พัฒนาจากมาตรวัดความพึงพอใจในความสัมพันธ์ (Relationship Assessment Scale หรือ RAS) ของ Hendrick ซึ่งพัฒนาขึ้นในปี 1988 มาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ (ดูตัวอย่างมาตรที่ภาคผนวก ข) ลักษณะของมาตรเป็นมาตรประเมินค่าแบบลิเคิร์ต มีระดับการตอบเป็น 5 ระดับคือ **น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และ มากที่สุด** โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

1	หมายถึง	น้อยที่สุด
2	หมายถึง	น้อย
3	หมายถึง	ปานกลาง
4	หมายถึง	มาก
5	หมายถึง	มากที่สุด

ในการประเมินคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ทำการหาความเที่ยงของมาตรดังกล่าวเพิ่มเติมอีกครั้งด้วยการใช้วิธีการวัดซ้ำ (test-retest) โดยได้นำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นบุคคลทั่วไปและมีคู่รักในปัจจุบันจำนวน 59 คน เป็นเพศชายจำนวน 25 คน และเพศหญิงจำนวน 34 คน มีอายุระหว่าง 15-48 ปี ในการวัดครั้งแรกได้ค่าแอลฟาเท่ากับ .9354 หลังจากนั้นอีก 1 สัปดาห์จึงได้ทำการวัดซ้ำครั้งที่สองได้ค่าแอลฟาเท่ากับ .9414 เมื่อนำการวัดทั้งสองครั้งมาหาค่าสหสัมพันธ์พบว่ามาตรวัดความพึงพอใจในความสัมพันธ์ที่วัดทั้งสองครั้งมีสหสัมพันธ์ทางบวกกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ, $r(57) = .91, p < .01$

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีระดับความหลงตนเองและความใกล้ชิดสนิทสนมเป็นตัวแปรอิสระ แบ่งออกเป็น 4 เงื่อนไข คือ

- เงื่อนไขที่ 1 คนที่มีความหลงตนเองสูง-มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักสูง
- เงื่อนไขที่ 2 คนที่มีความหลงตนเองสูง-มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักต่ำ
- เงื่อนไขที่ 3 คนที่มีความหลงตนเองต่ำ-มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักสูง
- เงื่อนไขที่ 4 คนที่มีความหลงตนเองต่ำ-มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักต่ำ

ในการทดลอง ผู้วิจัยได้นำมาตรวัดที่ได้พัฒนาขึ้น มารวมไว้เป็นแบบสอบถามฉบับเดียวกัน แบ่งออกเป็น 5 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ร่วมการวิจัย ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาหรืออาชีพ และประเภทคูรักรของตน ตอนที่ 2 มาตรวัดความหลงตนเอง ตอนที่ 3 มาตรวัดความใกล้ชิดสนิทสนม ตอนที่ 4 มาตรวัดความเต็มใจที่จะเสียสละ และตอนที่ 5 มาตรวัดความพึงพอใจในความสัมพันธ์ ผู้ร่วมการวิจัยตอบแบบสอบถามทั้งฉบับ จากนั้นผู้วิจัยจึงนำข้อมูลที่ได้นำมาคัดคนที่มีความหลงตนเองสูงและต่ำ และคนที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักสูงและต่ำ โดยใช้เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 27 และ 73 เป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่ม เมื่อได้จำนวนตัวอย่างที่มีจำนวนเท่ากันในแต่ละเงื่อนไขทั้ง 4 เงื่อนไขแล้ว จึงนำมาหาคะแนนความเต็มใจที่จะเสียสละ และคะแนนความพึงพอใจในความสัมพันธ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window ในการทดสอบสมมติฐานและวิเคราะห์ค่าต่างๆ ดังนี้

1. คำนวณค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 27 และ 73 ของคะแนนความหลงตนเองและคะแนนความใกล้ชิดสนิทสนม แล้วคัดเลือกตัวอย่างที่ต่ำกว่าและเท่ากับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 27 ลงไป และตัวอย่างที่สูงกว่าและเท่ากับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 73 ขึ้นไป
2. คำนวณหาค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนความหลงตนเอง และคะแนนความใกล้ชิดสนิทสนมต่อความเต็มใจที่จะเสียสละ และความพึงพอใจในความสัมพันธ์

3. วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความเต็มใจที่จะเสียสละ และความพึงพอใจในความสัมพันธ์ ของผู้ร่วมการวิจัยทั้ง 4 เชน่ไข โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-way Analysis of Variance)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาเรื่องอิทธิพลของความหลงตนเองและความใกล้ชิดสนิทสนมต่อความเต็มใจที่จะเสียสละและความพึงพอใจในความสัมพันธ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ส่วนตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปร

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง

จากการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นบุคคลทั่วไปจำนวน 473 คน มาวิเคราะห์เพื่อแบ่งเป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ผลปรากฏว่า สามารถแบ่งเป็นคนที่หลงตนเองสูงและมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักสูงจำนวน 44 คน คนที่หลงตนเองสูงแต่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักต่ำจำนวน 32 คน คนที่หลงตนเองต่ำแต่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักสูงจำนวน 30 คน คนที่หลงตนเองต่ำและมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักต่ำจำนวน 32 คน รวมทั้งสิ้น 138 คน กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีจำนวนและร้อยละซึ่งจำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ และลักษณะของคู่รัก ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ และลักษณะของคู่รัก (N = 473)

ข้อมูล	จำนวนคน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	173	36.6
หญิง	300	63.4
รวม	473	100
2. อายุ		
18	31	6.6

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวนคน	ร้อยละ
2. อายุ		
19	57	12.1
20	23	4.9
21	28	5.9
22	27	5.7
23	30	6.3
24	26	5.5
25	37	7.8
26	24	5.1
27	22	4.7
28	28	5.9
29	10	2.1
30	17	3.6
31	15	3.2
32	12	2.5
33	10	2.1
34	8	1.7
35	12	2.5
36	7	1.5
37	7	1.5
38	7	1.5
39	7	1.5
40	21	4.4
รวม	473	100
3. อาชีพ		
นิสิต/ นักศึกษา	156	33
ข้าราชการ	29	6.1

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวนคน	ร้อยละ
3. อาชีพ		
ครู/ อาจารย์	8	1.7
ทหาร/ ตำรวจ	27	5.7
รับจ้าง	69	14.6
พนักงานขาย	5	1.1
พนักงานบริษัทเอกชน	87	18.4
วิศวกร	13	2.7
หมอ/ พยาบาล	2	0.4
อื่นๆ	69	14.6
ไม่ระบุ	8	1.7
รวม	473	100
4. ลักษณะคูรัก		
แฟน	313	66.2
คู่สมรส	151	31.9
ไม่ระบุ	9	1.9
รวม	473	100

ส่วนที่ 2 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปร

2.1 ผลที่ได้จากการวิเคราะห์คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด ค่ามัชฌิมเลขคณิต (M) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนความเต็มใจที่จะเสียสละของผู้ร่วมการวิจัยที่มีความหลงตนเองสูงและผู้ที่มีความหลงตนเองต่ำ แสดงในตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4

คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด ค่ามัชฌิมเลขคณิต (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนความเต็มใจที่จะเสียสละ จำแนกตามระดับความหลงตนเอง

ระดับความหลงตนเอง	จำนวน (คน)	คะแนน ต่ำสุด	คะแนน สูงสุด	M	SD
ความหลงตนเองสูง	76	0	7.20	2.53	1.94
ความหลงตนเองต่ำ	62	0	6.65	1.99	1.50

หมายเหตุ พิสัยของคะแนนที่เป็นไปได้คือ 0 – 8

จากการพิจารณาค่ามัชฌิมเลขคณิตของคนที่หลงตนเองสูงและคนที่หลงตนเองต่ำ พบว่าคนที่หลงตนเองสูงมีคะแนนความเต็มใจที่จะเสียสละ ($M = 2.53$) มากกว่าคนที่หลงตนเองต่ำ ($M = 1.99$)

2.2 ผลที่ได้จากการวิเคราะห์คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด ค่ามัชฌิมเลขคณิต (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนความเต็มใจที่จะเสียสละของผู้ร่วมการวิจัยที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักสูงและผู้ที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักต่ำ แสดงในตารางที่ 5 ดังนี้

ตารางที่ 5

คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด ค่ามัชฌิมเลขคณิต (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนความเต็มใจที่จะเสียสละ จำแนกตามระดับความใกล้ชิดสนิทสนม

ระดับความใกล้ชิดสนิทสนม	จำนวน (คน)	คะแนน ต่ำสุด	คะแนน สูงสุด	M	SD
ความใกล้ชิดสนิทสนมสูง	74	0	8.00	2.36	1.71
ความใกล้ชิดสนิทสนมต่ำ	64	0	7.73	2.20	1.84

หมายเหตุ พิสัยของคะแนนที่เป็นไปได้คือ 0 – 8

เมื่อพิจารณาค่ามัชฌิมเลขคณิตของคนที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักสูงและคนที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักต่ำ จะเห็นได้ว่าคนที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักสูงมีคะแนนความเต็มใจที่จะเสียสละ ($M = 2.36$) มากกว่าคนที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักต่ำ ($M = 2.20$)

2.3 ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ค่ามัชฌิมเลขคณิต (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนความเต็มใจที่จะเสียสละของผู้ร่วมการวิจัย โดยจำแนกตามระดับความหลงตนเอง และระดับความใกล้ชิดสนิทสนม แสดงในตารางที่ 6 ดังนี้

ตารางที่ 6

ค่ามัชฌิมเลขคณิต (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนความเต็มใจที่จะเสียสละ จำแนกตามระดับความหลงตนเอง และระดับความใกล้ชิดสนิทสนม

ระดับความหลงตนเอง	ระดับความใกล้ชิดสนิทสนมสูง			ระดับความใกล้ชิดสนิทสนมต่ำ		
	n	M	SD	n	M	SD
ความหลงตนเองสูง	44	2.24	1.76	32	2.92	2.12
ความหลงตนเองต่ำ	30	2.53	1.65	32	1.48	1.16

ในการพิจารณาที่ระดับความหลงตนเองและระดับของความใกล้ชิดสนิทสนม แสดงให้เห็นว่า คนที่หลงตนเองสูงเมื่อมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักสูงมีคะแนนความเต็มใจที่จะเสียสละ ($M = 2.24$) น้อยกว่าเมื่อมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักต่ำ ($M = 2.92$) และคนที่หลงตนเองต่ำเมื่อมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักสูงมีคะแนนความเต็มใจที่จะเสียสละ ($M = 2.53$) มากกว่าเมื่อมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักต่ำ ($M = 1.48$)

2.4 ผลที่ได้จากการวิเคราะห์คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด ค่ามัชฌิมเลขคณิต (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนความพึงพอใจในความสัมพันธ์ของผู้ร่วมการวิจัยที่มีความหลงตนเองสูงและผู้ที่มีความหลงตนเองต่ำ แสดงในตารางที่ 7 ดังนี้

ตารางที่ 7

คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด ค่ามัชฌิมเลขคณิต (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนความพึงพอใจในความสัมพันธ์ จำแนกตามระดับความหลงตนเอง

ระดับความหลงตนเอง	จำนวน (คน)	คะแนน ต่ำสุด	คะแนน สูงสุด	M	SD
ความหลงตนเองสูง	76	1.94	4.76	3.73	0.56
ความหลงตนเองต่ำ	62	1.35	4.88	3.59	0.71

หมายเหตุ พิสัยของคะแนนที่เป็นไปได้คือ 1 – 5

เมื่อพิจารณาค่ามัชฌิมเลขคณิตของคนี่หลงตนเองสูงและคนี่หลงตนเองต่ำ พบว่าคนี่หลงตนเองสูงมีคะแนนความพึงพอใจในความสัมพันธ์ ($M = 3.73$) มากกว่าคนี่หลงตนเองต่ำ ($M = 3.59$)

2.5 ผลที่ได้จากการวิเคราะห์คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด ค่ามัชฌิมเลขคณิต (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนความพึงพอใจในความสัมพันธ์ของผู้ร่วมการวิจัยที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักสูงและผู้ที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักต่ำ แสดงในตารางที่ 8 ดังนี้

ตารางที่ 8

คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด ค่ามัชฌิมเลขคณิต (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนความพึงพอใจในความสัมพันธ์ จำแนกตามระดับความใกล้ชิดสนิทสนม

ระดับความใกล้ชิดสนิทสนม	จำนวน (คน)	คะแนน ต่ำสุด	คะแนน สูงสุด	M	SD
ความใกล้ชิดสนิทสนมสูง	74	2.88	5.00	4.09	0.44
ความใกล้ชิดสนิทสนมต่ำ	64	1.35	4.35	3.18	0.46

หมายเหตุ พิสัยของคะแนนที่เป็นไปได้คือ 1 – 5

จากการพิจารณาค่ามัชฌิมเลขคณิตของคนที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักสูงและคนที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักต่ำ จะเห็นได้ว่าคนที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักสูงมีคะแนนความพึงพอใจในความสัมพันธ์ ($M = 4.09$) มากกว่าคนที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักต่ำ ($M = 3.18$)

2.6 ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ค่ามัชฌิมเลขคณิต (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนความพึงพอใจในความสัมพันธ์ของผู้ร่วมการวิจัย โดยจำแนกตามระดับความหลงตนเอง และระดับความใกล้ชิดสนิทสนม แสดงในตารางที่ 9 ดังนี้

ตารางที่ 9

ค่ามัชฌิมเลขคณิต (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนความพึงพอใจในความสัมพันธ์ จำแนกตามระดับความหลงตนเอง และระดับความใกล้ชิดสนิทสนม

ระดับความหลงตนเอง	ระดับความใกล้ชิดสนิทสนมสูง			ระดับความใกล้ชิดสนิทสนมต่ำ		
	n	M	SD	n	M	SD
ความหลงตนเองสูง	44	4.05	0.43	32	3.29	0.39
ความหลงตนเองต่ำ	30	4.14	0.44	32	3.08	0.51

ในการพิจารณาที่ระดับความหลงตนเองและระดับของความใกล้ชิดสนิทสนม แสดงให้เห็นว่า คนที่หลงตนเองสูง เมื่อมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักสูงมีคะแนนความพึงพอใจในความสัมพันธ์ ($M = 4.05$) มากกว่าเมื่อมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักต่ำ ($M = 3.29$) และคนที่หลงตนเองต่ำ เมื่อมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักสูงมีคะแนนความพึงพอใจในความสัมพันธ์ ($M = 4.14$) มากกว่าเมื่อมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักต่ำ ($M = 3.08$)

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

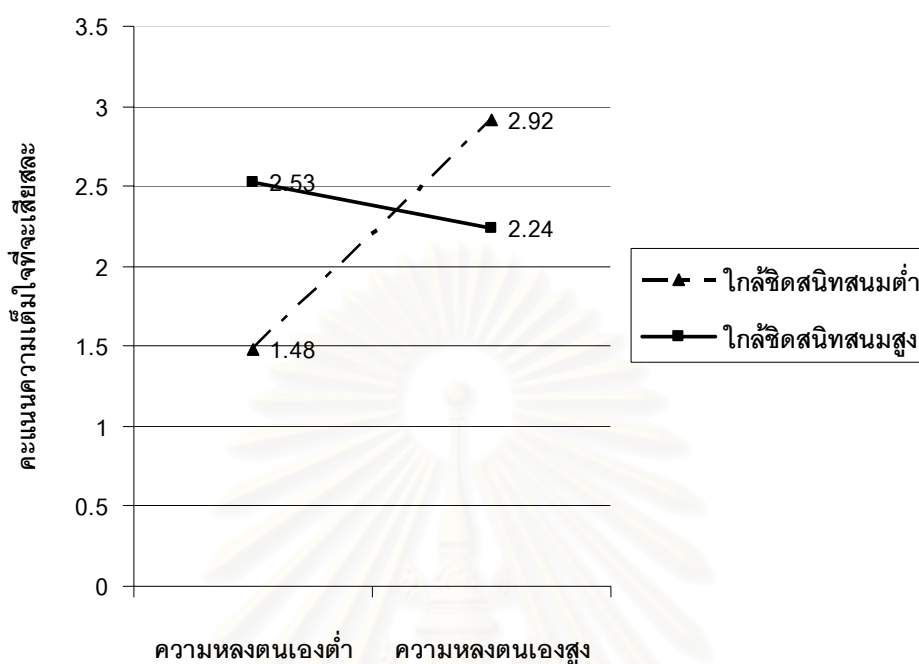
ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางเพื่อทดสอบสมมติฐานทั้ง 4 ข้อ โดยสมมติฐานข้อที่ 1 และ 2 มีตัวแปรตามคือความเต็มใจที่จะเสียสละ ดังปรากฏในตารางที่ 10

ตารางที่ 10

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของคะแนนความเต็มใจที่จะเสียสละ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ความหลงตนเอง (A)	1	11.10	11.10	3.79	.054
ความใกล้ชิดสนิทสนม (B)	1	1.11	1.11	0.38	.540
A x B	1	25.51	25.51	8.71	.004
ค่าความคลาดเคลื่อน	134	392.74	2.93		
รวม	137	428.43			

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนในตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่า ความหลงตนเองและความใกล้ชิดสนิทสนมมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ, $F(1, 134) = 8.71, p < .01$ เมื่อทำการทดสอบด้วยวิธีการเปรียบเทียบต่าง (Contrast) พบว่า คนที่หลงตนเองต่ำ เมื่อมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักสูงมีคะแนนความเต็มใจที่จะเสียสละ ($M = 2.53$) มากกว่าเมื่อมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักต่ำ ($M = 1.48$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ, $F(1, 134) = 5.83, p < .05$ แต่คนที่หลงตนเองสูง เมื่อมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักสูงมีคะแนนความเต็มใจที่จะเสียสละ ($M = 2.24$) ไม่แตกต่างจากเมื่อมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักต่ำ ($M = 2.92$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ, $F(1, 134) = 3.00, ns$ ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1 นอกจากนั้น ผลการวิจัยนี้ ยังพบว่า ถ้ามีความใกล้ชิดสนิทสนมต่ำ คนที่หลงตนเองสูงมีคะแนนความเต็มใจที่จะเสียสละ ($M = 2.92$) มากกว่าคนที่หลงตนเองต่ำ ($M = 1.48$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ, $F(1, 134) = 11.37, p = .001$ และเมื่อมีความใกล้ชิดสนิทสนมสูง คนที่หลงตนเองสูงและคนที่หลงตนเองต่ำมีคะแนนความเต็มใจที่จะเสียสละไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ, $F(1, 134) = 0.53, ns$ โดยผลของปฏิสัมพันธ์ แสดงในแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1

ความเต็มใจที่จะเสียสละของคนที่มึ่ระดับความหลงตนเองและระดับความใกล้ชิดสนิทสนมแตกต่างกัน

ผลหลักของระดับความหลงตนเองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ, $F(1, 134) = 3.79, p = .054$ ดังนั้นสมมติฐานข้อที่ 2 จึงไม่ได้รับการสนับสนุน และหากพิจารณาค่ามัชฌิมเลข-คณิตจะพบว่า คนที่หลงตนเองสูงมีคะแนนความเต็มใจที่จะเสียสละ ($M = 2.53$) มากกว่าคนที่หลงตนเองต่ำ ($M = 1.99$) นอกจากนี้ผลหลักของความใกล้ชิดสนิทสนมไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ, $F(1, 134) = 0.38, ns$

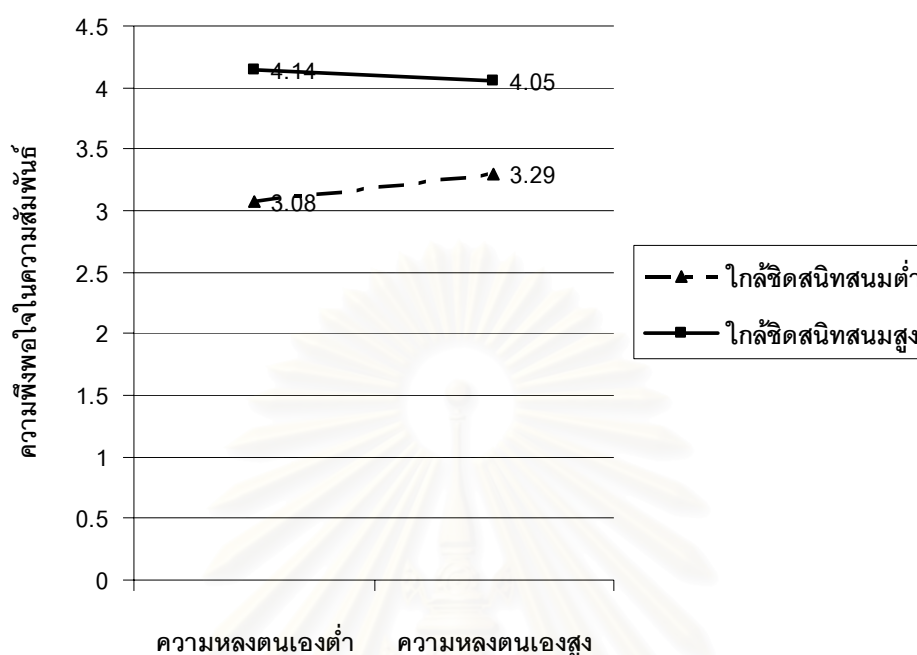
สมมติฐานข้อที่ 3 และ 4 เป็นการวิเคราะห์ตัวแปรตามความพึงพอใจในความสัมพันธ์ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางในการทดสอบ ได้ผลการวิเคราะห์ ดังปรากฏในตารางที่ 11

ตารางที่ 11

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของคะแนนความพึงพอใจในความสัมพันธ์

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ความหลงตนเอง (A)	1	0.13	0.13	0.64	.427
ความใกล้ชิดสนิทสนม (B)	1	28.27	28.27	143.37	.000
A x B	1	0.75	0.75	3.78	.054
ค่าความคลาดเคลื่อน	134	26.42	0.20		
รวม	137	55.49			

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนในตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า ความหลงตนเองและความใกล้ชิดสนิทสนมมีปฏิสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ, $F(1, 134) = 3.78, p = .054$ อย่างไรก็ตามหากพิจารณาค่า p จะพบว่าปฏิสัมพันธ์มีแนวโน้มที่จะมีนัยสำคัญทางสถิติ และงานวิจัยนี้ได้ตั้งสมมติฐานผลหลักอย่างง่าย (simple main effect) ในข้อ 3 ว่า “สำหรับบุคคลที่มีความหลงตนเองต่ำ การมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับคู่รักในระดับสูงทำให้มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์มากกว่าการมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับคู่รักในระดับต่ำ แต่สำหรับบุคคลที่มีความหลงตนเองสูง ความใกล้ชิดในระดับสูงหรือต่ำไม่ทำให้มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์แตกต่างกัน” ดังนั้นจึงทำการทดสอบด้วยวิธีการเปรียบเทียบต่าง (Contrast) และพบว่า คนที่หลงตนเองต่ำ เมื่อมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักสูงมีคะแนนความพึงพอใจในความสัมพันธ์ ($M = 4.14$) มากกว่าเมื่อมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักต่ำ ($M = 3.08$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ, $F(1, 134) = 88.90, p < .001$ และคนที่หลงตนเองสูง เมื่อมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักสูงมีคะแนนความพึงพอใจในความสัมพันธ์ ($M = 4.05$) มากกว่าเมื่อมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักต่ำ ($M = 3.29$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ, $F(1, 134) = 55.24, p < .001$ สมมติฐานข้อที่ 3 จึงได้รับการสนับสนุนเพียงบางส่วน โดยผลของปฏิสัมพันธ์ แสดงในแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 2

ความพึงพอใจในความสัมพันธ์ของคนที่มีระดับความหลงตนเองและระดับความใกล้ชิดสนิทสนมแตกต่างกัน

นอกจากนี้ ผลหลักของระดับความหลงตนเองไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ, $F(1, 134) = 0.64$, ns ซึ่งไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 4 แต่ผลหลักของความใกล้ชิดสนิทสนมมีนัยสำคัญทางสถิติ, $F(1, 134) = 143.37$, $p < .001$ เมื่อพิจารณาค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนความพึงพอใจในความสัมพันธ์ ปรากฏว่า ผู้ที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักสูงมีคะแนนความพึงพอใจในความสัมพันธ์ ($M = 4.09$) มากกว่าผู้ที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักต่ำ ($M = 3.18$)

เมื่อพิจารณาผลหลักของความใกล้ชิดสนิทสนมซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ การมีความใกล้ชิดสนิทสนมในระดับสูงทำให้มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์มากกว่าการมีความใกล้ชิดสนิทสนมในระดับต่ำ ดังนั้นจึงไม่อาจพูดได้ว่าความหลงตนเองและความใกล้ชิดสนิทสนมมีปฏิสัมพันธ์กันในงานวิจัยนี้

จากการทดสอบสมมติฐานทั้งหมดสามารถสรุปดังปรากฏในตารางที่ 12

ตารางที่ 12

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน		ผลการทดสอบสมมติฐาน	
1. ความเต็มใจที่จะเสียสละ			
Low-NAR & Hi-INT	>	Low-NAR & Low-INT	สนับสนุน
Hi-NAR & Hi-INT	≈	Hi-NAR & Low-INT	
2. ความเต็มใจที่จะเสียสละ			ไม่สนับสนุน
Low-NAR	>	Hi-NAR	
3. ความพึงพอใจในความสัมพันธ์			สนับสนุนบางส่วนคือ
Low-NAR & Hi-INT	>	Low-NAR & Low-INT	Low-NAR & Hi-INT >
Hi-NAR & Hi-INT	≈	Hi-NAR & Low-INT	Low-NAR & Low-INT
4. ความพึงพอใจในความสัมพันธ์			ไม่สนับสนุน แต่พบว่า
Low-NAR	>	Hi-NAR	Low-NAR ≈ Hi-NAR

หมายเหตุ	Hi-NAR	หมายถึง บุคคลที่มีความหลงตนเองสูง
	Low-NAR	หมายถึง บุคคลที่มีความหลงตนเองต่ำ
	Hi-INT	หมายถึง บุคคลที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคูรักสูง
	Low-INT	หมายถึง บุคคลที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคูรักต่ำ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของความหลงตนเองและความใกล้ชิดสนิทสนมต่อความเต็มใจที่จะเสียสละและความพึงพอใจในความสัมพันธ์ ดังนั้นผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิเคราะห์ที่ได้ตามสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 สำหรับบุคคลที่มีความหลงตนเองต่ำ การมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับคู่รักในระดับสูงทำให้มีความเต็มใจที่จะเสียสละมากกว่าการมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับคู่รักในระดับต่ำ แต่สำหรับบุคคลที่มีความหลงตนเองสูง ความใกล้ชิดในระดับสูงหรือต่ำ ไม่ทำให้มีความเต็มใจที่จะเสียสละแตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1 นั่นคือในบุคคลที่มีความหลงตนเองต่ำ การมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับคู่รักในระดับสูงทำให้มีความเต็มใจที่จะเสียสละมากกว่าการมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับคู่รักในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05 แต่ในบุคคลที่มีความหลงตนเองสูง การมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับคู่รักในระดับสูงทำให้มีความเต็มใจที่จะเสียสละไม่แตกต่างจากการมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับคู่รักในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนั้น ยังพบว่า เมื่อมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับคู่รักในระดับต่ำ บุคคลที่มีความหลงตนเองสูงมีความเต็มใจที่จะเสียสละมากกว่าบุคคลที่มีความหลงตนเองต่ำ ที่ระดับนัยสำคัญ .001

สมมติฐานข้อที่ 2 บุคคลที่มีความหลงตนเองต่ำมีความเต็มใจที่จะเสียสละมากกว่าบุคคลที่มีความหลงตนเองสูง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2 กล่าวคือ บุคคลที่มีความหลงตนเองสูงและบุคคลที่มีความหลงตนเองต่ำมีความเต็มใจที่จะเสียสละไม่แตกต่างกัน นอกจากนั้นผลการวิจัยกลับแสดงให้เห็นว่า บุคคลที่มีความหลงตนเองสูงมีคะแนนความเต็มใจที่จะเสียสละมากกว่าบุคคลที่มีความหลงตนเองต่ำ และจากสถิติทดสอบพบว่า ผลหลักของความหลงตนเองมีแนวโน้มที่จะมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = .054$)

งานวิจัยของ Wieselquist และคณะ (1999) ได้ศึกษาพฤติกรรมที่สนับสนุนความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน (pro-relationship behavior) ส่วนหนึ่งของงานวิจัยได้กล่าวไว้ว่า ความไว้วางใจซึ่งเป็นคุณลักษณะหนึ่งของความใกล้ชิดสนิทสนมนั้น เป็นพฤติกรรมที่ส่งเสริมให้คู่รักมีความเต็มใจที่จะเสียสละมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาในครั้งใหม่ที่พบว่าคนที่มีความหลงตนเองต่ำ เมื่อมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักสูงทำให้มีความเต็มใจที่จะเสียสละมากกว่าเมื่อมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักต่ำ เมื่อไม่มีอิทธิพลของความหลงตนเองจึงเป็นเรื่องปกติที่บุคคลที่มีความรักและความใกล้ชิดในความสัมพันธ์กับคู่รักมีความรู้สึกถึงซึ่งและเกิดความเต็มใจที่จะเสียสละเพื่อคงความสัมพันธ์นั้นไว้ให้นาน เป็นไปตามหลักของทฤษฎีการพึ่งพาซึ่งกันและกัน (Interdependence Theory) ซึ่งได้เสนอไว้ว่า เมื่อมีสถานการณ์ที่เกิดความไม่สอดคล้องระหว่างคู่รัก อันเป็นเรื่องปกติของคู่รัก บุคคลจำเป็นต้องเลือกสถานการณ์ที่จะรักษาความสัมพันธ์ระหว่างกันเอาไว้เพื่อคงสัมพันธ์ภาพนั้นต่อไป

อย่างไรก็ตาม แม้ผลการศึกษาในครั้งนี้จะพบว่า คนที่มีความหลงตนเองสูง เมื่อมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักสูงมีความเต็มใจที่จะเสียสละไม่แตกต่างจากเมื่อมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักต่ำอย่างมีนัยสำคัญ แต่เมื่อมาพิจารณาค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนความเต็มใจที่จะเสียสละ ซึ่งจำแนกตามระดับความหลงตนเองและระดับความใกล้ชิดสนิทสนม กลับพบว่า คนที่มีความหลงตนเองสูง เมื่อมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักต่ำกลับมีแนวโน้มที่จะมีคะแนนความเต็มใจที่จะเสียสละมากกว่าเมื่อมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักสูง นอกจากนั้น ยังพบผลการวิเคราะห์เพิ่มเติมคือ เมื่อพิจารณาที่ระดับความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักต่ำ พบว่าคนที่มีความหลงตนเองสูงมีคะแนนความเต็มใจที่จะเสียสละ ($M = 2.92$) มากกว่าคนที่มีความหลงตนเองต่ำ ($M = 1.48$) แม้แต่ในสมมติฐานข้อที่ 2 ก็พบว่า คนที่มีความหลงตนเองสูงมีแนวโน้มที่จะมีคะแนนความเต็มใจที่จะเสียสละมากกว่า ($M = 2.53$) คนที่มีความหลงตนเองต่ำ ($M = 1.99$) สาเหตุที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ สามารถอธิบายได้จากลักษณะบุคลิกภาพของคนหลงตนเอง นั่นคือ คนหลงตนเองมักต้องการการชื่นชมยกย่องจากผู้อื่นมากกว่าปกติ และชอบแสดงออกเวลามีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น คนหลงตนเองมีความมั่นใจในตัวเองสูง และดูแลใส่ใจในรูปลักษณะภายนอกของตน มีความพร้อมที่จะแสดงถึงความเป็นผู้นำและกล้าแสดงออกถึงความสามารถของตน บุคคลที่มีปฏิสัมพันธ์กับคนหลงตนเองมักจะมีอาการประหม่นใจและรู้สึกชื่นชมคนหลงตนเองในระยะเวลาเริ่มแรก ซึ่งก็เป็นความต้องการของคนหลงตนเองเช่นกันที่ต้องการให้คนอื่นมาชื่นชม ยกย่องและให้ความสำคัญกับตนเอง เพื่อคงการเห็นคุณค่าในตนเองเอาไว้ การศึกษาในครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นแฟนมากกว่าคู่สมรส จึงมีความเป็นไปได้ที่ระยะเวลาในความสัมพันธ์นั้นไม่ยาวนานนัก คนที่หลง-

ตนเองยังมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับคู่รักต่ำ และมีความใกล้ชิดสนิทสนมต่ำ ดังนั้นจึงมีความเป็นไปได้ที่คนหลงตนเองต้องการสร้างความประทับใจและโอ้อวดความเป็นตนเองให้เป็นที่ประทับใจแก่คู่รัก เพื่อให้คู่รักนั้นรู้สึกยกย่องและชื่นชมตนเป็นการตอบแทน นอกจากนี้ อัทมโนทัศน์ที่เป็นรากฐานสำคัญของความหลงตนเองก็คือ การรู้สึกว่าคุณยิ่งใหญ่ (grandiose) แต่ก็มีความเปราะบาง (vulnerable) และความอ่อนแอในจิตใจนี้เองที่เป็นแรงผลักดันให้คนหลงตนเองแสวงหาการยืนยันตนเองจากภายนอกอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ตนเองยังคงรักษาคุณค่าและความยิ่งใหญ่ในตัวตนของตนเองเอาไว้ได้ การพยายามสร้างตัวตน (self-construction) ของคนหลงตนเองนี้จะสามารถเกิดขึ้นได้ก็ต่อมาจากการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Morf & Rhodewalt, 2001) และคนที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคนหลงตนเองมากที่สุดที่จะมาช่วยยืนยันอัตลักษณ์ของคนหลงตนเองก็คือคู่รักของตนเอง เพราะฉะนั้นจึงมีความเป็นไปได้ที่ เมื่อมีความใกล้ชิดกับคู่รักต่ำ คนที่มีความหลงตนเองสูงจึงจำเป็นต้องทำให้คู่รักเกิดความประทับใจและความพึงพอใจผ่านการแสดงความเต็มใจที่จะเสียสละ เพื่อผูกใจคู่รักและสร้างความสนิทสนมกับคู่รักให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้คู่รักยกย่องชื่นชมตน และทำให้ตนคงอัตลักษณ์ของความเป็นคนหลงตนเองเอาไว้ได้ ดังนั้น เมื่อคนที่หลงตนเองสูงมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักสูงแล้ว ความเต็มใจที่จะเสียสละจึงเกิดขึ้นน้อยกว่าเพราะคู่รักของคนหลงตนเองนั้นอาจรับรู้แล้วว่า คนที่หลงตนเองนั้นเป็นบุคคลที่ให้ความสำคัญกับตนเองมากเกินไปจนเกินจริง มองว่าตนเองดีกว่าคู่รัก และในความเป็นจริงแล้วไม่ได้เห็นคุณค่าของคู่รักมากไปกว่าเป็นคนที่จะมาช่วยส่งเสริมคุณค่าให้กับตนเอง คู่รักของคนที่หลงตนเองอาจเกิดความรู้สึกยกย่องชื่นชมน้อยลง เกิดความพึงพอใจน้อยลง เมื่อคนหลงตนเองรู้สึกว่าบุคคลที่เคยยืนยันอัตลักษณ์ของตนได้เปลี่ยนไป จึงไม่มีความจำเป็นต้องแสดงความประทับใจ และอาจทำให้คนที่หลงตนเองสูงแสดงความเต็มใจที่จะเสียสละลดลงได้

สมมติฐานข้อที่ 3 สำหรับบุคคลที่มีความหลงตนเองต่ำ การมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับคู่รักในระดับสูงทำให้มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์มากกว่าการมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับคู่รักในระดับต่ำ แต่สำหรับบุคคลที่มีความหลงตนเองสูง ความใกล้ชิดในระดับสูงหรือต่ำ ไม่ทำให้มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 3 เพียงบางส่วน นั่นคือในบุคคลที่มีความหลงตนเองต่ำ การมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับคู่รักในระดับสูงทำให้มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์มากกว่าการมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับคู่รักในระดับต่ำ ที่ระดับนัยสำคัญ .001 และในบุคคลที่มีความหลงตนเองสูง การมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับคู่รักในระดับสูงทำให้มีความ

พึงพอใจในความสัมพันธ์มากกว่าการมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับคู่รักในระดับต่ำ ที่ระดับนัยสำคัญ .001

สมมติฐานข้อที่ 4 บุคคลที่มีความหลงตนเองต่ำมีความพึงพอใจในความสัมพันธ์มากกว่าบุคคลที่มีความหลงตนเองสูง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้อาจไม่นับสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 4 แต่กลับพบว่า บุคคลที่มีความหลงตนเองต่ำมีความพึงพอใจในความสัมพันธ์ไม่แตกต่างจากบุคคลที่มีความหลงตนเองสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

งานวิจัยของ Fletcher และคณะ (2000 อ้างถึงใน Hendrick, 2004) ได้เสนอไว้ว่า ความใกล้ชิดสนิทสนมมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในความสัมพันธ์ เพราะเป็นองค์ประกอบของคุณภาพของความสัมพันธ์เช่นเดียวกัน รวมทั้งมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในความสัมพันธ์ (Engel et al., 2002) ดังนั้น เมื่อมีความใกล้ชิดสนิทสนมสูง ด้วยความรู้สึกที่ลึกซึ้ง มีความเข้าอกเข้าใจ และไว้ใจต่อกัน เกิดความรู้สึกดี ๆ และมีความปรารถนาดีต่อกัน บุคคลย่อมเกิดความพึงพอใจในความสัมพันธ์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาในครั้งนี้ที่พบว่า คนที่มีความหลงตนเองต่ำ เมื่อมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักสูงทำให้มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์มากกว่า เมื่อมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักต่ำ

อย่างไรก็ตาม การศึกษาของผู้วิจัยในครั้งนี้กลับพบด้วยว่า คนที่มีความหลงตนเองสูง เมื่อมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักสูงมีความพึงพอใจในความสัมพันธ์มากกว่าเมื่อมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักต่ำ และในสมมติฐานข้อที่ 4 แม้จะพบว่าคนที่มีความหลงตนเองต่ำมีความพึงพอใจในความสัมพันธ์ไม่แตกต่างจากคนที่มีความหลงตนเองสูงอย่างมีนัยสำคัญ แต่เมื่อพิจารณาค่ามัชฌิมเลขคณิตกลับพบว่า คนที่มีความหลงตนเองสูงมีแนวโน้มที่จะมีคะแนนความพึงพอใจในความสัมพันธ์มากกว่าคนที่มีความหลงตนเองต่ำ ผลที่ได้นี้แตกต่างไปจากงานวิจัยของ Hendrick และคณะ (1988) ซึ่งพบว่า คนที่มีรูปแบบความรักแบบเล่นเกม (game playing) ซึ่งเป็นรูปแบบความรักของคนหลงตนเอง (Campbell, Foster, & Finkel, 2002) มีสหสัมพันธ์ทางลบกับความพึงพอใจในความสัมพันธ์ สาเหตุที่เกิดผลการวิจัยเช่นนี้ สามารถอธิบายได้ว่า คนหลงตนเองนั้นมีการรับรู้ตนเองในทางที่ดีเมื่อเปรียบเทียบกับผู้อื่น และมีภาพลวงตาทางบวกเกี่ยวกับตนเอง (Campbell & Bausmeister, 2001; Campbell, Rudich, & Sedikides, 2002; Robins & Beer, 2001) ซึ่งภาพลวงตาทางบวกนี้สามารถแผ่ขยายจากเรื่องของตนเองไปสู่เรื่องของการมี

ปฏิสัมพันธ์กับคู่รักได้เช่นกัน เพราะบุคลิกภาพส่วนหนึ่งของคนหลงตนเองนั้นก็คือการคิดว่า ความรักของตนเป็นความรักที่สมบูรณ์แบบ เป็นความรักที่ดีกว่าความรักของคนอื่น และความสัมพันธ์ของตนกับคู่รักนั้นดีกว่าคู่อื่นๆ (Morf & Rhodewalt, 2001) เพื่อรักษาคุณค่าของตนเองเอาไว้ ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของ Foster และ Campbell (2005) ซึ่งพบว่า คนหลงตนเองมีอคติในทางที่เข้าข้างตนเองว่าความสัมพันธ์ของตนเองกับคู่รักนั้นเป็นไปด้วยดี อันเนื่องมาจากบุคลิกภาพที่มีความมั่นใจในตนเองสูง และรับรู้ว่าคุณค่าของตัวเองดีกว่าผู้อื่น ทั้งๆ ที่ในความเป็นจริงนั้น คุณภาพของความสัมพันธ์อาจไม่เป็นอย่างที่คิด และคู่รักของคนหลงตนเองอาจไม่ได้มีมุมมองเดียวกับคนหลงตนเองที่เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างตนกับคนหลงตนเองนั้นดีเหมือนที่อีกฝ่ายคิดก็เป็นได้ แต่คนหลงตนเองก็ยังบิดเบือนความเป็นจริงในเรื่องของความสัมพันธ์ โดยใช้ปฏิกิริยาต่อต้านความสงสัยเกี่ยวกับการรับรู้ของคู่รัก เพื่อต้านทานสิ่งที่จะมาลดคุณค่าของตนเอง และรักษาความรู้สึกเหนือกว่าและคุณค่าในตนเองไว้ รวมทั้งการคงความรู้สึกว่าตนยิ่งใหญ่ไว้นั่นเอง (Rhodewalt & Eddings, 2002)

ดังนั้น เมื่อยังมีความรู้สึกใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่รักสูง คนหลงตนเองสูงจึงยังมีความพึงพอใจในความสัมพันธ์ด้วยสาเหตุดังที่กล่าวมาข้างต้น ถึงกระนั้น แม้ว่าคนหลงตนเองจะคิดเข้าข้างตนเองว่าความรักและความสัมพันธ์ของตนดีกว่าคู่รักอื่นๆ และมีความพึงพอใจในความสัมพันธ์ แต่คุณลักษณะส่วนหนึ่งของคนหลงตนเองก็คือ สนใจตนเองมากกว่าคู่รัก และไม่เห็นคุณค่าในคู่รักของตน นอกจากนั้น แม้จะมองว่าความรักของตนดีกว่าคู่อื่นๆ แต่คนหลงตนเองก็มองว่าตนเองดีกว่าและเหนือกว่าคู่รักเช่นกัน (Campbell, Rudich, & Sedikides, 2002) จึงมีความเป็นไปได้ว่าคู่รักของคนหลงตนเองอาจไม่มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์เฉกเช่นเดียวกับที่คนหลงตนเองคิดก็เป็นได้ อีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้คนที่มีความหลงตนเองสูงมีความพึงพอใจในความสัมพันธ์มากกว่าคนที่มีความหลงตนเองต่ำ ก็คือคนหลงตนเองมีสุขภาพจิตที่ดี มองโลกในแง่ดี และมีความสามารถในการปรับตัว เพราะมีงานวิจัยที่พบว่า ความหลงตนเองมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับสุขภาพจิตและสุขภาพภาวะการครองคู่ และมีสหสัมพันธ์ทางลบกับความวิตกกังวล ความหดหู่และซึมเศร้า (Sedikides et al., 2004) องค์ประกอบบางด้านของความหลงตนเอง เช่น การหลงใหลตนเองและการชื่นชมตนเองนั้นยังมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการมองโลกในแง่ดี และความสามารถในการปรับตัว (Hickman et al., 1995) จากงานวิจัยนี้จึงช่วยยืนยันว่า คนที่หลงตนเองไม่มีความวิตกกังวลในเรื่องของความสัมพันธ์ และมีความพร้อมที่จะต้านทานความสงสัยใดๆ ก็ตามที่จะมาทำให้ความรู้สึกถึงความยิ่งใหญ่ของตนนั้นลดลง

จากผลการศึกษาดังกล่าวมาทั้งหมดข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า แม้คนที่มีความหลงตนเองต่ำและคนที่มีความหลงตนเองสูงจะมีความเต็มใจที่จะเสียสละและมีความพึงพอใจในความสัมพันธ์เช่นเดียวกัน แต่คนที่มีความหลงตนเองต่ำอาจมีความรู้สึกเช่นนั้นด้วยความรู้สึกที่แตกต่างจากคนที่มีความหลงตนเองสูง โดยคนที่มีความหลงตนเองต่ำมีความเต็มใจที่จะเสียสละและความพึงพอใจในความสัมพันธ์ด้วยความรู้สึกพอใจในความรักและความสัมพันธ์ และต้องการแสดงความรู้สึกเหล่านั้นออกมาด้วยความรู้สึกที่จริงใจในจิตใจ แต่คนที่มีความหลงตนเองสูงนั้นอาจแสดงความเต็มใจที่จะเสียสละและความพึงพอใจในความสัมพันธ์ด้วยความรู้สึกที่ต้องการคงความรู้สึกว่าตนเองยิ่งใหญ่และรักษาคุณค่าของตนเองเอาไว้ เพื่อเป็นการยืนยันอัตลักษณ์ที่ซ่อนความเปราะบางเอาไว้ข้างในตัวตนเล็กๆ ในจิตใจนั่นเอง ซึ่งประเด็นนี้เป็นสิ่งที่ต้องศึกษากันต่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ระหว่างคนที่มีความหลงตนเองสูงและคนที่มีความหลงตนเองต่ำ เมื่อมีระดับความใกล้ชิดสนิทสนมต่างกัน จะมีความเต็มใจที่จะเสียสละต่างกันหรือไม่
2. ระดับของความหลงตนเองที่แตกต่างกันจะนำไปสู่ความเต็มใจที่จะเสียสละแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
3. ระหว่างคนที่มีความหลงตนเองสูงและคนที่มีความหลงตนเองต่ำ เมื่อมีระดับความใกล้ชิดสนิทสนมต่างกัน จะมีความพึงพอใจในความสัมพันธ์ต่างกันหรือไม่
4. ระดับของความหลงตนเองที่แตกต่างกันจะนำไปสู่ความพึงพอใจในความสัมพันธ์แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

สมมติฐานในการวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1 สำหรับบุคคลที่มีความหลงตนเองต่ำ การมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับคู่รักในระดับสูงทำให้มีความเต็มใจที่จะเสียสละมากกว่าการมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับคู่รักในระดับต่ำ แต่สำหรับบุคคลที่มีความหลงตนเองสูง ความใกล้ชิดในระดับสูงหรือต่ำ ไม่ทำให้มีความเต็มใจที่จะเสียสละแตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2 บุคคลที่มีความหลงตนเองต่ำมีความเต็มใจที่จะเสียสละมากกว่าบุคคลที่มีความหลงตนเองสูง

สมมติฐานข้อที่ 3 สำหรับบุคคลที่มีความหลงตนเองต่ำ การมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับคู่รักในระดับสูงทำให้มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์มากกว่าการมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับคู่รักในระดับต่ำ แต่สำหรับบุคคลที่มีความหลงตนเองสูง ความใกล้ชิดในระดับสูงหรือต่ำ ไม่ทำให้มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 4 บุคคลที่มีความหลงตนเองต่ำมีความพึงพอใจในความสัมพันธ์มากกว่าบุคคลที่มีความหลงตนเองสูง

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้เป็นบุคคลทั่วไปที่มีอายุระหว่าง 18-40 ปี จำนวน 473 คน โดยแบ่งผู้เข้าร่วมการวิจัยออกเป็น 4 เชนไข คือ คนที่มีความหลงตนเองต่ำและมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคูรักในระดับต่ำ คนที่มีความหลงตนเองต่ำแต่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคูรักในระดับสูง คนที่มีความหลงตนเองสูงและมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคูรักในระดับสูง คนที่มีความหลงตนเองสูงแต่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคูรักในระดับต่ำ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. มาตรฐานวัดความหลงตนเอง
2. มาตรฐานวัดความใกล้ชิดสนิทสนม
3. มาตรฐานวัดความเต็มใจที่จะเสียสละ
4. มาตรฐานวัดความพึงพอใจในความสัมพันธ์

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำมาตรวัดมารวมไว้เป็นแบบสอบถามฉบับเดียวกัน แบ่งออกเป็น 5 ตอน ได้แก่ ข้อมูลส่วนตัวของผู้ร่วมการวิจัย ซึ่งจะประกอบไปด้วยข้อมูลเบื้องต้นคือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา หรืออาชีพ และประเภทคูรักของตน มาตรฐานวัดความหลงตนเอง มาตรฐานวัดความใกล้ชิดสนิทสนม มาตรฐานวัดความเต็มใจที่จะเสียสละ และมาตรฐานวัดความพึงพอใจในความสัมพันธ์ และนำไปเก็บข้อมูลจากผู้ร่วมการวิจัยจำนวน 473 คน จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้มาคัดคนที่มีความหลงตนเองสูงและต่ำ และคนที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคูรักสูงและต่ำ โดยใช้เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 27 และ 73 เป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่ม เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนเหมาะสมในแต่ละเงื่อนไขแล้วจึงนำคะแนนความเต็มใจที่จะเสียสละ และความพึงพอใจในความสัมพันธ์มาวิเคราะห์ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window ในการทดสอบสมมติฐานและวิเคราะห์ค่าต่างๆ ดังนี้

1. คำนวนค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 27 และ 73 ของคะแนนความหลงตนเองและคะแนนความใกล้ชิดสนิทสนมเพื่อแบ่งเป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

2. คำนวณหาค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนความหลงตนเอง และคะแนนความใกล้ชิดสนิทสนมต่อความเต็มใจที่จะเสียสละ และความพึงพอใจในความสัมพันธ์

3. วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความเต็มใจที่จะเสียสละ และความพึงพอใจในความสัมพันธ์ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-way Analysis of Variance)

ผลการวิจัย

1. สำหรับบุคคลที่มีความหลงตนเองต่ำ การมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับคู่รักในระดับสูงทำให้มีความเต็มใจที่จะเสียสละมากกว่าการมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับคู่รักในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่สำหรับบุคคลที่มีความหลงตนเองสูง การมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับคู่รักในระดับสูงทำให้มีความเต็มใจที่จะเสียสละไม่แตกต่างจากการมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับคู่รักในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญ

2. บุคคลที่มีความหลงตนเองต่ำมีความเต็มใจที่จะเสียสละไม่แตกต่างจากบุคคลที่มีความหลงตนเองสูงอย่างมีนัยสำคัญ

3. สำหรับบุคคลที่มีความหลงตนเองต่ำ การมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับคู่รักในระดับสูงทำให้มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์มากกว่าการมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับคู่รักในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .001 และสำหรับบุคคลที่มีความหลงตนเองสูง การมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับคู่รักในระดับสูงทำให้มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์มากกว่าการมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับคู่รักในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .001

4. บุคคลที่มีความหลงตนเองต่ำมีความพึงพอใจในความสัมพันธ์ไม่แตกต่างจากบุคคลที่มีความหลงตนเองสูงอย่างมีนัยสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาถึงระยะเวลาของความสัมพันธ์ระหว่างคู่รัก ว่ามีระยะเวลาในความสัมพันธ์มากน้อยเพียงใด เพราะเรื่องเวลาอาจทำให้ได้ผลการวิเคราะห์ที่แตกต่างไปจากงานวิจัยในครั้งนี้ได้

2. การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยไม่ได้ทำการควบคุมตัวแปรเพศ ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาที่ควบคุมตัวแปรเพศในจำนวนที่เท่าๆ กันเพื่อดูผลที่อาจเกิดขึ้นว่าจะต่างไปหรือไม่

3. เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาโดยรวมคู่รักที่เป็นแฟนและคู่สมรสไว้ด้วยกัน และเนื่องจากการเก็บข้อมูลไม่ได้ควบคุม จำนวนของคนสองกลุ่มที่ได้ไม่เท่ากันจึงทำให้ไม่สามารถแยกวิเคราะห์เพื่อดูความแตกต่างของคนสองกลุ่มนี้ได้ ซึ่งหากแยกวิเคราะห์เปรียบเทียบอาจจะทำให้ได้ข้อความรู้ในเรื่องลักษณะของความสัมพันธ์เพิ่มขึ้น

4. ควรตรวจสอบเพื่อหาคำอธิบายว่า ความพึงพอใจในความสัมพันธ์ของคนที่มีความหลงตนเองสูงและคนที่มีความหลงตนเองต่ำมีสาเหตุมาจากปัจจัยที่แตกต่างกันหรือไม่

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

พรสวรรค์ ตันโชติศรีนนท์. (2547). อิทธิพลของบุคลิกภาพแบบหลงตนเองต่อความดึงดูดใจแบบโรแมนติก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วาริน เทพยายน. (2542). ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะบุคลิกภาพ ความพึงพอใจในความสัมพันธ์กับรูปแบบความรักของคู่รัก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

Alperin, R. M. (2001). Barriers to intimacy: An object relations perspective.

Psychoanalytic Psychology, 18, 137-156.

American Psychiatric Association. (1994). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders: DSM IV*. Washington, DC: Author.

Ames, D. R., Rose, P., & Anderson, C. P. (2006). The NPI-16 as a short measure of narcissism. *Journal of Research in Personality, 40*, 440-450.

Aron, A., & Westbay, L. (1996). Dimension of the prototype of love. *Journal of Personality and Social Psychology, 70*, 535-551.

Aron, A., Aron, E. N., & Smollan, D. (1992). Inclusion of other in the Self Scale and the structure of interpersonal closeness. *Journal of Personality and Social Psychology, 63*, 596-612.

Bruce, M., Flora, R., & Stacey, C. (2004). Divorce as it influences the intimate relationships of college students. *Undergraduate Research Journal for the Human Sciences, 3*, 1-13. Retrieved July 13, 2005, from <http://www.kon.org/urc/bruce.html>

Bushman, B. J., & Baumeister, R. F. (1998). Threatened egotism, narcissism, self-esteem, and direct and displaced aggression: Does self-love or self-hate lead to violence? *Journal of Personality and Social Psychology, 75*, 219-229.

Buss, D. M., & Chiodo, L. M. (1991). Narcissistic acts in everyday life. *Journal of Personality, 59*, 180-215.

- Campbell, W. K. (1999). Narcissism and romantic attraction. *Journal of Personality and Social Psychology, 77*, 1254-1270.
- Campbell, W. K., & Baumeister, R. F. (2001). Is loving the self necessary for loving another? An examination of identity and intimacy. In M. Clark & G. Fletcher (Eds.), *Blackwell handbook of social psychology: Vol. 2 Interpersonal processes* (pp. 437-456). London: Blackwell.
- Campbell, W. K., Foster, C. A., & Finkel, E. J. (2002). Does self-love lead to love for others? A story of narcissistic game playing. *Journal of Personality and Social Psychology, 83*, 340-354.
- Campbell, W. K., Reeder, G. D., Sedikides, C., & Elliot, A. J. (2000). Narcissism and comparative self-enhancement strategies. *Journal of Research in Personality, 34*, 329-347.
- Campbell, W. K., Rudich, E. A., & Sedikides, C. (2002). Narcissism, self-esteem, and the positivity of self-views: Two portraits of self-love. *Personality and Social Psychology Bulletin, 28*, 358-368.
- Cox, F. D. (2002). *Human intimacy: Marriage, the family and its meaning* (9th ed.). Belmont, CA: Wadsworth/Thomson Learning.
- Emmons, R. A. (1987). Narcissism: Theory and measurement. *Journal of Personality and Social Psychology, 52*, 11-17.
- Engel, G., Olson, K. R., & Patrick, C. (2002). The personality of love: Fundamental motives and traits related to components of love. *Personality and Individual Differences, 32*, 839-853.
- Feldman, R. S. (2001). *Social psychology* (3th ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall.
- Foster, J. D., & Campbell, W. K. (2005). Narcissism and resistance to doubts about romantic partners. *Journal of Research in Personality, 39*, 550-557.
- Foster, J. D., Campbell, W. K., & Twenge, J. M. (2003). Individual differences in narcissism: Inflated self-views across the lifespan and around the world. *Journal of Research in Personality, 37*, 469-486.

- Hendrick, S. S. (2004). *Understanding close relationships*. Boston: Pearson.
- Hendrick, S. S., Hendrick, C., & Adler, N. L. (1988). Romantic relationships: Love, satisfaction, and staying together. *Journal of Personality and Social Psychology*, *54*, 980-988.
- Herzberg, P. A. (1983). *Principles of statistics*. New York: Wiley.
- Hickman, S. E., Watson, P. J., & Morris, R. J. (1996). Optimism, pessimism, and the complexity of narcissism. *Personality and Individual Differences*, *20*, 521-525.
- John, O. P., & Robins, R. W. (1994). Accuracy and bias in self-perception: Individual differences in self-enhancement and the role of narcissism. *Journal of Personality and Social Psychology*, *66*, 206-219.
- Kenrick, D. T., Neuberg, S. L., & Cialdini, R. B. (2005). *Social psychology: Unraveling the mystery* (2th ed.). Boston: Pearson.
- Kubarych, T. S., Deary, I. J., & Austin, E. J. (2004). The Narcissistic Personality Inventory: Factor structure in a non-clinical sample. *Personality and Individual Differences*, *36*, 857-872.
- Lapsley, D. K., & Aalsma, M. C. (2006). An empirical typology of narcissism and mental health in late adolescence. *Journal of Adolescence*, *29*, 53-71.
- Laurenceau, J. P., Barrett, L. F., & Pietromonaco, P. R. (1998). Intimacy as an interpersonal process: The importance of self-disclosure, partner disclosure, and perceived partner responsiveness in interpersonal exchanges. *Journal of Personality and Social Psychology*, *74*, 1238-1251.
- Laurenceau, J. P., Barrett, L. F., & Rovine, M. J. (2005). The interpersonal process model of intimacy in marriage: A daily-diary and multilevel modeling approach. *Journal of Family Psychology*, *19*, 314-323.
- Markus, H. R., & Kitayama, S. (1991). Culture and the self: Implications for cognition, emotion, and motivation. *Psychological Review*, *98*, 224-253.
- Minium, E. W. (1978). *Statistical reasoning in psychology and education* (2nd ed.). Philadelphia: Taylor & Francis Group.

- Morf, C. C., & Rhodewalt, F. (2001). Unraveling the paradoxes of narcissism: A dynamic self-regulatory processing model. *Psychological Inquiry, 12*, 177-196.
- O' Brien, M., & Peyton, V. (2002). Parenting attitudes and marital intimacy: A longitudinal analysis. *Journal of Family Psychology, 16*, 118-127.
- Raskin, R., Novacek, J., & Hogan, R. (1991a). Narcissistic self-esteem management. *Journal of Personality and Social Psychology, 60*, 911-918.
- Raskin, R., Novacek, J., & Hogan, R. (1991b). Narcissism, self-esteem, and defensive self-enhancement. *Journal of Personality, 59*, 19-38.
- Raskin, R. & Terry, H. (1988). A principal-components analysis of the Narcissistic Personality Inventory and further evidence of its construct validity. *Journal of Personality and Social Psychology, 54*, 890-902.
- Rhodewalt, F. & Eddings, S. K. (2002). Narcissus reflects: Memory distortion in response to ego-relevant feedback among high- and low-narcissistic men. *Journal of Research in Personality, 36*, 97-116.
- Rhodewalt, F., & Morf, C. C. (1995). Self and interpersonal correlates of the Narcissistic Personality Inventory: A review and new findings. *Journal of Research in Personality, 29*, 1-23.
- Rhodewalt, F., & Morf, C. C. (1998). On self-aggrandizement and anger: A temporal analysis of narcissism and affective reactions to success and failure. *Journal of Personality and Social Psychology, 74*, 672-685.
- Robins, R. W., & Beer, J. S. (2001). Positive illusions about the self: Short-term benefits and long-term costs. *Journal of Personality and Social Psychology, 80*, 340-352.
- Rose, P. (2002). The happy and unhappy faces of narcissism. *Personality and Individual Differences, 33*, 379-391.
- Sedikides, C., Rudich, E. A., Gregg, A. P., Kumashiro, M., & Rusbult, C. (2004). Are normal narcissists psychologically healthy? : Self-esteem matters. *Journal of Personality and Social Psychology, 87*, 400-416.
- Schreer, G. E. (2002). Narcissism and aggression: Is inflated self-esteem related to aggressive driving? *North American Journal of Psychology, 4*, 333-342.

- Spano, L. (2001). The relationship between exercise and anxiety, obsessive-compulsiveness, and narcissism. *Personality and Individual Differences, 30*, 87-93.
- Sternberg, R. J. (2004). A triangular theory of love. In H. R. Reis & C. E. Rusbult (Eds.), *Close relationship: Key readings* (pp. 213-227). New York: Psychology Press.
- Strong, B., DeVault, C., & Cohen, T. (2005). *The marriage and family experience* (9th ed.). Belmont, CA: Thomson Wadsworth.
- Van Lange, P. A. M., Rusbult, C. E., Drigotas, S. M., Arriaga, X. B., Witcher, B. S., & Cox, C. L. (1997). Willingness to sacrifice in close relationships. *Journal of Personality and Social Psychology, 72*, 1373-1395.
- Vaughn, M. J., & Matyastik-Baier, M. E. (1999). Reliability and validity of the Relationship Assessment Scale. *The American Journal of Family Therapy, 27*, 137-147.
- Wieselquist, J., Rusbult, C. E., Foster, C. A., & Agnew, C. R. (1999). Commitment, pro-relationship behavior, and trust in close relationship. *Journal of Personality and Social Psychology, 77*, 942-966.
- Wink, P. (1991). Two faces of narcissism. *Journal of Personality and Social Psychology, 61*, 590-597.

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างมาตรวัดความหลงตนเอง

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้ โดยพิจารณาความรู้สึกของท่านว่าตรงตามความเป็นจริงกับตัวท่านเพียงใด

แล้วจึง ลงบนคำตอบของท่าน

ข้อความ	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 1	ไม่เห็นด้วย 2	เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย พอ ๆ กัน 3	เห็นด้วย 4	เห็นด้วยอย่างยิ่ง 5
ฉันเป็นคนเจียมตัว	1	2	3	4	5
ฉันเป็นคนเจียมตัว	1	2	3	4	5
ฉันเป็นคนเจียมตัว	1	2	3	4	5
ฉันเป็นคนเจียมตัว	1	2	3	4	5
ฉันเป็นคนเจียมตัว	1	2	3	4	5

☛ หมายถึงท่านรู้สึก **ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง** กับข้อความนี้

☛ หมายถึงท่านรู้สึก **ไม่เห็นด้วย** กับข้อความนี้

☛ หมายถึงท่านรู้สึก **เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยพอ ๆ กัน** กับข้อความนี้

☛ หมายถึงท่านรู้สึก **เห็นด้วย** กับข้อความนี้

☛ หมายถึงท่านรู้สึก **เห็นด้วยอย่างยิ่ง** กับข้อความนี้

มาตรวัดความหลงตนเอง

ข้อ ที่	ข้อความ	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	ไม่เห็น ด้วย	เห็นด้วย และ ไม่เห็นด้วย พอ ๆ กัน	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง
		1	2	3	4	5
1	ฉันรู้สึกว่าฉันโดดเด่นกว่าคนอื่น	1	2	3	4	5
2	ฉันชอบที่จะเป็นจุดสนใจ	1	2	3	4	5
3	ฉันเป็นคนไม่กล้าแสดงออก	1	2	3	4	5
4	ฉันกล้าที่จะยืนหยัดในสิทธิของตนเอง	1	2	3	4	5
5	ฉันไม่ชอบส่องกระจก	1	2	3	4	5
6	ฉันอ่านคนทะเลาะไปรุ่งเหมือนอ่านหนังสือ	1	2	3	4	5
7	ทุกคนชอบฟังเรื่องราวของฉัน	1	2	3	4	5
8	ฉันคิดว่าฉันมีทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิตเพียงพอแล้ว	1	2	3	4	5
9	ฉันคิดว่าฉันไม่จำเป็นต้องพึ่งพาใคร	1	2	3	4	5

หมายเหตุ มาตรวัดความหลงตนเองที่ใช้จริงมีข้อกระทงจำนวน 35 ข้อ

หากผู้ใดสนใจมาตรวัดนี้ สามารถติดต่อได้ที่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คัดนางค์ มณีศรี คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

ตารางที่ ข 1

ผลการทดสอบค่าทีและการวิเคราะห์รายข้อของมาตรวัดความหลงตนเองในชั้นสร้างมาตร
(จำนวน 85 ข้อ)

ข้อที่	ด้าน	การวิเคราะห์ข้อกระทงด้วยวิธีกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ						CITC (N = 556)		ข้อที่ ผ่าน เกณฑ์
		กลุ่มสูง (n = 135)		กลุ่มต่ำ (n = 137)		t-value	p-value	ครั้งที่ 1 84 ข้อ	ครั้งที่ 2 83 ข้อ	
		M	SD	M	SD					
1	EN	2.90	0.92	2.28	0.75	6.170	.000***	.2522	.2552	✓
2	AU	3.00	0.99	2.03	0.71	<u>9.281</u>	.000***	.3797	.3785	✓
3	SUP	3.21	1.01	2.36	0.85	7.588	.000***	.3192	.3171	✓
4	SELF	3.36	1.00	1.93	0.85	<u>12.688</u>	.000***	.5492	.5492	✓
5	SELF	3.04	1.05	2.15	0.90	7.475	.000***	.3711	.3674	✓
6	EXP	3.61	0.86	2.50	0.77	11.352	.000***	.4801	.4767	✓
7	EXH	3.54	1.20	2.73	1.01	<u>6.035</u>	.000***	.2258	.2266	✓
8	VAN	3.67	1.00	2.91	0.92	6.556	.000***	.2758	.2757	✓
9	SELF	3.39	0.99	2.16	0.77	<u>11.426</u>	.000***	.5183	.5156	✓
10	VAN	3.45	1.10	2.55	1.01	7.026	.000***	.3152	.3117	✓
11	EXP	3.57	0.79	2.65	0.79	9.618	.000***	.3797	.3762	✓
12	SUP	3.42	1.11	2.47	1.05	7.291	.000***	.3218	.3203	✓
13	EN	3.71	0.97	2.43	1.02	10.611	.000***	.4778	.4757	✓
14	SELF	2.84	1.10	2.66	1.10	1.406	0.08	-	-	
15	EXH	3.38	0.96	2.15	0.93	10.676	.000***	.4917	.4938	✓
16	EXP	3.61	0.91	3.09	0.93	4.673	.000***	.1879	.1826	✓
17	VAN	3.72	1.07	3.19	1.04	4.134	.000***	.1747	.1758	✓
18	AU	3.67	0.86	2.53	0.81	11.272	.000***	.4875	.4869	✓
19	EN	3.27	1.14	2.16	1.06	8.289	.000***	.3530	.3519	✓
20	EN	3.35	1.00	1.95	0.96	11.774	.000***	.5133	.5135	✓
21	AU	3.41	0.82	2.34	0.86	10.502	.000***	.4804	.4737	✓
22	EXH	3.21	0.81	1.81	0.74	14.816	.000***	.6046	.6027	✓

ข้อที่	ด้าน	การวิเคราะห์ข้อกระทงด้วยวิธีกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ						CITC (N = 556)		ข้อที่ ผ่าน เกณฑ์
		กลุ่มสูง (n = 135)		กลุ่มต่ำ (n = 137)		t-value	p-value	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	
		M	SD	M	SD			84 ข้อ	83 ข้อ	
23	EXP	3.36	0.93	2.47	0.84	8.247	.000***	.3843	.3821	✓
24	VAN	2.26	0.99	1.47	0.69	<u>7.613</u>	.000***	.3557	.3563	✓
25	EXH	2.87	0.95	1.89	0.82	9.064	.000***	.4135	.4151	✓
26	EN	3.66	0.93	2.90	0.92	6.790	.000***	.3566	.3560	✓
<u>27</u>	EXH	3.41	0.96	2.34	0.95	9.167	.000***	.4434	.4432	✓
28	SELF	3.33	0.92	2.26	0.89	9.664	.000***	.4099	.4044	✓
29	EN	3.51	1.02	2.45	1.12	8.151	.000***	.3823	.3827	✓
30	SUP	2.77	1.23	1.93	0.98	<u>6.269</u>	.000***	.3095	.3118	✓
31	SUP	3.17	0.89	1.95	0.76	<u>12.130</u>	.000***	.5527	.5530	✓
<u>32</u>	VAN	3.69	1.15	2.64	1.20	7.348	.000***	.2777	.2782	✓
<u>33</u>	AU	3.53	0.85	2.32	0.87	11.615	.000***	.4591	.4589	✓
34	AU	3.66	0.92	2.49	0.94	10.353	.000***	.4299	.4294	✓
<u>35</u>	VAN	4.13	0.94	3.59	1.08	<u>4.350</u>	.000***	.1700	.1709	✓
36	SELF	3.28	0.87	2.12	0.72	<u>12.036</u>	.000***	.5583	.5559	✓
37	SUP	3.14	1.06	2.25	0.98	7.203	.000***	.3657	.3668	✓
38	EXP	2.80	0.88	1.68	0.70	<u>11.650</u>	.000***	.5066	.5040	✓
<u>39</u>	EXH	2.96	0.85	2.58	0.90	<u>3.501</u>	.0005***	.1946	.1969	✓
40	EXP	3.18	0.83	2.50	0.71	7.300	.000***	.3348	.3338	✓
41	AU	3.33	1.09	1.94	0.92	<u>11.335</u>	.000***	.5192	.5199	✓
<u>42</u>	SUP	2.62	1.04	1.53	0.75	<u>9.952</u>	.000***	.4647	.4664	✓
43	EXP	3.11	0.98	2.45	0.87	5.934	.000***	.2766	.2721	✓
44	EN	3.23	1.12	2.39	0.99	6.567	.000***	.3174	.3188	✓
45	SELF	2.85	1.23	2.21	0.95	<u>4.796</u>	.000***	.2211	.2180	✓
<u>46</u>	EN	2.71	1.06	2.29	1.04	3.290	.0005***	.1537	.1614	✓
47	SUP	2.73	1.13	1.61	0.77	<u>9.543</u>	.000***	.4283	.4293	✓
<u>48</u>	AU	3.13	0.96	2.59	0.86	4.841	.000***	.2081	.2071	✓
<u>49</u>	SELF	3.33	0.90	2.29	0.88	9.577	.000***	.4111	.4072	✓

ข้อที่	ด้าน	การวิเคราะห์ข้อกระทงด้วยวิธีกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ						CITC (N = 556)		ข้อที่ ผ่าน เกณฑ์
		กลุ่มสูง (n = 135)		กลุ่มต่ำ (n = 137)		t-value	p-value	ครั้งที่ 1 84 ข้อ	ครั้งที่ 2 83 ข้อ	
		M	SD	M	SD					
50	EXP	3.66	0.78	2.35	0.84	13.311	.000***	.5313	.5293	✓
51	SUP	3.40	1.07	2.48	1.04	7.176	.000***	.3168	.3145	✓
52	SELF	2.98	1.02	2.53	0.87	3.883	.000***	.1385	.1369	✓
53	SUP	3.16	1.14	2.49	0.87	5.479	.000***	.2969	.2999	✓
54	VAN	3.93	0.86	3.60	0.94	3.065	.001***	.1457	.1404	✓
55	EN	2.88	1.19	2.58	1.17	2.086	.019*	.0844	.0908	✓
56	EXH	2.87	1.29	2.20	0.96	4.801	.000***	.2091	.2106	✓
57	AU	3.83	0.92	2.55	1.04	10.804	.000***	.4153	.4128	✓
58	VAN	2.88	1.07	1.80	0.79	9.549	.000***	.4121	.4121	✓
59	AU	3.34	1.17	2.62	0.97	5.531	.000***	.2419	.2353	✓
60	EXP	2.76	1.13	2.17	0.90	4.798	.000***	.2675	.2725	✓
61	SUP	3.19	0.94	2.01	0.77	11.287	.000***	.4939	.4951	✓
62	EXP	3.73	0.77	2.64	0.84	11.127	.000***	.4746	.4734	✓
63	SELF	2.73	1.14	2.36	1.02	2.862	.0025**	.1206	.1173	✓
64	SUP	2.65	0.94	1.56	0.58	11.480	.000***	.5376	.5360	✓
65	VAN	2.84	0.92	1.91	0.87	8.628	.000***	.3827	.3843	✓
66	AU	3.57	0.98	3.04	0.91	4.595	.000***	.2134	.2113	✓
67	SUP	3.61	0.99	2.66	0.94	8.105	.000***	.3714	.3706	✓
68	EN	3.52	1.02	2.71	0.88	7.030	.000***	.3857	.3881	✓
69	EXH	3.58	0.78	2.34	0.90	12.161	.000***	.5372	.5382	✓
70	SELF	3.59	0.86	2.29	0.73	13.380	.000***	.5477	.5480	✓
71	AU	2.78	0.93	1.93	0.69	8.506	.000***	.3840	.3865	✓
72	EXH	3.56	0.92	2.82	0.99	6.418	.000***	.2870	.2851	✓
73	EXH	2.75	0.94	2.13	0.73	6.034	.000***	.2450	.2458	✓
74	EN	3.21	0.99	2.41	0.90	7.022	.000***	.3146	.3181	✓
75	VAN	3.70	1.10	3.18	1.09	3.979	.000***	.1626	.1605	✓
76	AU	4.14	0.72	3.45	0.84	7.318	.000***	.3153	.3081	✓

ข้อที่	ด้าน	การวิเคราะห์ข้อกระทงด้วยวิธีกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ						CITC (N = 556)		ข้อที่ ผ่าน เกณฑ์
		กลุ่มสูง (n = 135)		กลุ่มต่ำ (n = 137)		t-value	p-value	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	
		M	SD	M	SD			84 ข้อ	83 ข้อ	
77*	EXP	3.50	0.95	3.07	0.91	3.807	.000***	.1662	.1589	✓
78	EXH	2.41	1.10	1.74	0.88	<u>5.551</u>	.000***	.2858	.2877	✓
79	SELF	3.69	0.94	3.45	0.90	2.117	.0175*	.0672	-	
80*	VAN	2.98	1.12	2.32	0.97	5.182	.000***	.2850	.2905	✓
81*	EN	3.29	1.08	2.88	1.01	3.207	.001***	.1676	.1736	✓
82*	EXP	2.28	1.11	1.88	0.75	<u>3.521</u>	.0005***	.1983	.2037	✓
83	EXP	3.10	1.15	2.43	1.11	4.916	.000***	.2543	.2542	✓
84	EN	2.81	1.11	2.35	1.00	3.574	.000***	.1713	.1768	✓
85	SELF	3.87	0.95	3.44	0.94	3.810	.000***	.1641	.1599	✓
ค่าแอลฟา								.9237	.9242	

หมายเหตุ

ค่าที่ (t-value) ที่ขีดเส้นใต้คำนวณโดยแยกความแปรปรวน

84 ข้อ คือ ค่าสหสัมพันธ์รวมของข้อกระทง เมื่อวิเคราะห์ 84 ข้อกระทง

83 ข้อ คือ ค่าสหสัมพันธ์รวมของข้อกระทง เมื่อวิเคราะห์ 83 ข้อกระทง

ค่าวิกฤตของ r (500, .05, 1-tailed) = .073

AU = Authority, SELF = Self-Sufficiency, SUP = Superiority, EXH = Exhibitionism,

EXP = Exploitativeness,, VAN = Vanity, EN = Entitlement

ข้อที่ขีดเส้นใต้ คือข้อกระทงทางลบ

* $p < .05$, หนึ่งหาง. ** $p < .01$, หนึ่งหาง. *** $p \leq .001$, หนึ่งหาง.

ภาคผนวก ค

ตารางที่ ค 1

ค่าน้ำหนักขององค์ประกอบ (Factor Loading) หลังการหมุนแกน (การวิเคราะห์องค์ประกอบครั้งที่ 2) ของมาตรวัดความหลงตนเองจำนวน 35 ข้อ (N = 556)

ด้าน/ ข้อที่	องค์ประกอบ ที่ 1	องค์ประกอบ ที่ 2	องค์ประกอบ ที่ 3	องค์ประกอบ ที่ 4	องค์ประกอบ ที่ 5	องค์ประกอบ ที่ 6
AU34	.67					
AU57	.66					
AU59	.63					
AU18	.59					
AU21	.57					
AU76	.45					
AU66	.40					
EXH15		.62				
EXH22		.60				
SUP64		.57				
EXH69		.54				
EXH25		.53				
SUP31		.51				
SUP37		.44				
SUP30		.40				
VAN35			.79			
VAN17			.78			
VAN75			.78			
VAN32			.62			
VAN08			.56			
EXP43				.70		
EXP77				.65		
EXP11				.52		
EXP38				.46		

ด้าน/ ข้อที่	องค์ประกอบ ที่ 1	องค์ประกอบ ที่ 2	องค์ประกอบ ที่ 3	องค์ประกอบ ที่ 4	องค์ประกอบ ที่ 5	องค์ประกอบ ที่ 6
EXP06				.45		
EXP40				.39		
EXP16				.37		
EN81					.72	
EN46					.69	
EN74					.65	
EN55					.62	
SELF45						.78
SELF63						.77
SELF52						.65
SELF05						.43

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ

ตารางที่ จ 1

ผลการทดสอบค่าทีและการวิเคราะห์ร้อยละของมาตรวัดความใกล้ชิดในขั้นสร้างมาต (จำนวน 22 ข้อ)

ข้อที่	การวิเคราะห์ข้อกระทงด้วยวิธีกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ					CITC (N = 98)		ข้อที่ผ่าน เกณฑ์	
	กลุ่มสูง (n = 24)		กลุ่มต่ำ (n = 24)		t-value	p-value	22 ข้อ		21 ข้อ
	M	SD	M	SD					
1	8.50	1.745	4.54	2.395	6.544	.000***	.7334	.7352	✓
2	9.29	0.806	5.46	3.078	5.901	.000***	.4970	.4807	✓
3	8.96	1.160	4.46	2.413	8.233	.000***	.7368	.7534	✓
4	8.75	2.231	5.63	2.716	4.356	.000***	.5946	.6004	✓
5	9.13	0.900	5.96	2.095	6.804	.000***	.4853	.4671	✓
6	9.00	1.445	5.63	2.102	6.482	.000***	.6391	.6430	✓
7	8.67	1.786	6.54	2.654	3.255	.001***	.4204	.4171	✓
8	9.33	1.204	5.33	2.278	7.606	.000***	.7411	.7482	✓
9	9.96	0.204	6.17	2.390	7.745	.000***	.7804	.7688	✓
10	9.21	1.103	5.46	2.245	7.344	.000***	.6736	.6753	✓
11	9.58	0.584	6.00	2.519	6.788	.000***	.7741	.7765	✓
12	9.50	0.780	4.88	2.050	10.331	.000***	.8621	.8570	✓
13	9.79	0.415	5.38	2.568	8.319	.000***	.8921	.8984	✓
14	9.92	0.282	7.58	2.620	4.338	.000***	.6436	.6566	✓
15	7.63	2.683	5.63	2.810	2.522	.0075**	.1581	-	
16	9.71	0.550	6.46	2.284	6.778	.000***	.7256	.7338	✓
17	9.71	0.550	6.21	2.484	6.739	.000***	.7982	.8083	✓
18	9.46	0.658	5.21	2.859	7.098	.000***	.7947	.8092	✓
19	9.17	0.917	5.17	2.200	8.221	.000***	.8381	.8370	✓
20	9.33	0.917	5.08	2.020	9.386	.000***	.8204	.8210	✓
21	9.92	0.408	5.63	2.700	7.700	.000***	.8748	.8754	✓
22	8.50	1.865	4.79	2.449	5.901	.000***	.5564	.5595	✓
					ค่าแอลฟา		.9547	.9589	

หมายเหตุ ** $p < .01$, หนึ่งหาง. *** $p \leq .001$, หนึ่งหาง. ค่าที่ (t-value) ที่ขีดเส้นใต้คำนวณโดยแยกความแปรปรวน

22 ข้อ คือ ค่าสหสัมพันธ์รวมของข้อกระทง เมื่อวิเคราะห์ 22 ข้อกระทง

21 ข้อ คือ ค่าสหสัมพันธ์รวมของข้อกระทง เมื่อวิเคราะห์ 21 ข้อกระทง

ค่าวิกฤตของ r (95, .05, 1-tailed) = .170

ภาคผนวก จ

มาตรวัดความเต็มใจที่จะเสียสละ

คำชี้แจง ให้ท่านนึกถึงกิจกรรมที่สำคัญที่สุดในชีวิตของท่าน เขียนกิจกรรมนั้นลงในช่องว่าง และให้คะแนนเป็นเปอร์เซ็นต์ (%) โดยในแต่ละข้อจะมีคะแนนเต็มเป็น 100 %

กิจกรรมที่สำคัญที่สุดในชีวิตของท่าน 3 กิจกรรม (นอกเหนือไปจากกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์กับคู่รัก) คือ _____

กิจกรรมที่สำคัญมากที่สุดอันดับ 1 คือ _____

ท่านให้ความสำคัญกับกิจกรรมนี้คิดเป็นกี่เปอร์เซ็นต์ (โปรดระบุจำนวนตั้งแต่ 0-100) _____ เปอร์เซ็นต์

กิจกรรมที่สำคัญมากที่สุดอันดับ 2 คือ _____

ท่านให้ความสำคัญกับกิจกรรมนี้คิดเป็นกี่เปอร์เซ็นต์ (โปรดระบุจำนวนตั้งแต่ 0-100) _____ เปอร์เซ็นต์

กิจกรรมที่สำคัญมากที่สุดอันดับ 3 คือ _____

ท่านให้ความสำคัญกับกิจกรรมนี้คิดเป็นกี่เปอร์เซ็นต์ (โปรดระบุจำนวนตั้งแต่ 0-100) _____ เปอร์เซ็นต์

โปรด O ล้อมรอบระดับตัวเลขที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด

1. โปรดจินตนาการว่า มีสถานการณ์ที่ทำให้ท่านไม่สามารถทำกิจกรรมที่สำคัญมากที่สุดอันดับ 1 ไปพร้อมๆ กับรักษาความสัมพันธ์ของท่านกับคู่รักไว้ได้ (โดยที่ไม่ได้เป็นความต้องการหรือความผิดของคู่รักของท่าน) ท่านจะคิดเลิกทำกิจกรรมนั้นในระดับใด

0	1	2	3	4	5	6	7	8
ไม่คิดเลิกทำกิจกรรม นั้นแน่นอน				อาจคิดเลิกทำ กิจกรรมนั้น				คิดเลิกทำกิจกรรม นั้นแน่นอน

2. โปรดจินตนาการว่า มีสถานการณ์ที่ทำให้ท่านไม่สามารถทำกิจกรรมที่สำคัญมากที่สุดอันดับ 2 ไปพร้อมๆ กับรักษาความสัมพันธ์ของท่านกับคู่รักไว้ได้ (โดยที่ไม่ได้เป็นความต้องการหรือความผิดของคู่รักของท่าน) ท่านจะคิดเลิกทำกิจกรรมนั้นในระดับใด

0	1	2	3	4	5	6	7	8
ไม่คิดเลิกทำกิจกรรม นั้นแน่นอน				อาจคิดเลิกทำ กิจกรรมนั้น				คิดเลิกทำกิจกรรม นั้นแน่นอน

3. โปรดจินตนาการว่า มีสถานการณ์ที่ทำให้ท่านไม่สามารถทำกิจกรรมที่สำคัญมากที่สุดอันดับ 3 ไปพร้อมๆ กับรักษาความสัมพันธ์ของท่านกับคู่รักไว้ได้ (โดยที่ไม่ได้เป็นความต้องการหรือความผิดของคู่รักของท่าน) ท่านจะคิดเลิกทำกิจกรรมนั้นในระดับใด

0	1	2	3	4	5	6	7	8
ไม่คิดเลิกทำกิจกรรม นั้นแน่นอน				อาจคิดเลิกทำ กิจกรรมนั้น				คิดเลิกทำกิจกรรม นั้นแน่นอน

ภาคผนวก ข

มาตรวัดความพึงพอใจในความสัมพันธ์

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อคำถามต่อไปนี้ แล้วเขียนเครื่องหมาย X ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด โดยให้ท่านนึกถึงคนรักในปัจจุบันของท่าน

ตัวอย่างการตอบ

1. คนรักของท่านมีลักษณะตรงตามที่ท่านต้องการ มาก-น้อยเพียงใด

น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
------------	------	---------	-----	-----------

ถ้าท่านพิจารณาว่า คนรักของท่านมีลักษณะตรงตามที่ท่านต้องการมากที่สุด ให้ท่านกาเครื่องหมาย X ลงในช่องที่มีคำว่า **มากที่สุด** ในข้อเดียวกับข้อความ ดังนี้

1. คนรักของท่านมีลักษณะตรงตามที่ท่านต้องการ มาก-น้อยเพียงใด

น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
------------	------	---------	-----	----------------------

มาตรวัดความพึงพอใจในความสัมพันธ์

1. คนรักของท่านมีลักษณะตรงตามที่ท่านต้องการ มาก-น้อยเพียงใด

น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
------------	------	---------	-----	-----------

2. คนรักของท่านรู้ถึงความต้องการของท่าน มาก-น้อยเพียงใด

น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
------------	------	---------	-----	-----------

3. ความสัมพันธ์ระหว่างท่านกับคนรักเป็นไปตามที่ท่านคาดหวังไว้ตั้งแต่ต้น มาก-น้อยเพียงใด

น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
------------	------	---------	-----	-----------

4. บ่อยครั้งแค่ไหนที่ท่านคิดว่าท่านไม่น่าจะมีความสัมพันธ์กับคนรักของท่าน

น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
------------	------	---------	-----	-----------

5. ท่านไว้ใจคนรักของท่าน มาก-น้อยเพียงใด

น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
------------	------	---------	-----	-----------

6. คนรักของท่านเปิดเผยตนเองกับท่าน มาก-น้อยเพียงใด

น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
------------	------	---------	-----	-----------

7. ท่านเปิดเผยตนเองกับคนรัก มาก-น้อยเพียงใด

น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
------------	------	---------	-----	-----------

8. ความสัมพันธ์ของท่านกับคนรักมีปัญหาเกิดขึ้น มาก-น้อยเพียงใด

น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
------------	------	---------	-----	-----------

9. บ่อยครั้งแค่ไหนที่ท่านกับคนรักมีความคิดเห็นไม่ตรงกัน

น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
------------	------	---------	-----	-----------

10. ท่านทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับคนรัก บ่อยครั้งแค่ไหน

น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
------------	------	---------	-----	-----------

11. ท่านภูมิใจในคนรักของท่าน มาก-น้อยเพียงใด

น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
------------	------	---------	-----	-----------

12. คนรักของท่านทำให้ท่านรู้สึกว่าคุณค่า มาก-น้อยเพียงใด

น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
------------	------	---------	-----	-----------

13. ท่านทะเลาะกับคนรักของท่าน มาก-น้อยเพียงใด

น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
------------	------	---------	-----	-----------

14. บ่อยครั้งแค่ไหนที่ท่านเคยตัดสินใจที่จะสิ้นสุดความสัมพันธ์กับคนรักของท่าน

น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
------------	------	---------	-----	-----------

15. โดยทั่วไป ท่านพึงพอใจในความสัมพันธ์ของท่านกับคนรัก มาก-น้อยเพียงใด

น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
------------	------	---------	-----	-----------

16. เมื่อเปรียบเทียบกับคู่รักส่วนใหญ่ ท่านคิดว่าความสัมพันธ์ของท่านกับคนรักดี มาก-น้อยเพียงใด

น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
------------	------	---------	-----	-----------

17. ท่านรักคนรักของท่าน มาก-น้อยเพียงใด

น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
------------	------	---------	-----	-----------

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวนิภาพร รุจิพัฒน์กุล เกิดเมื่อวันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2523 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาอังกฤษและเยอรมัน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2546 และเข้าศึกษาต่อหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2547

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย